



سؤالات آزمون گروه علوم انسانی دکتری ۹۷

استعداد تحصیلی

بخش اول: درک مطلب

■ راهنمایی: در این بخش، دو متن به طور مجزا آمده است. هریک از متن‌ها را به دقت بخوانید و پاسخ سؤال‌هایی را که در زیر آن آمده است، با توجه به آنچه می‌توان از متن استنتاج یا استنباط کرد، پیدا کنید و در پاسخنامه علامت بزنید.

متن (۱)

نگاهی به سیر شکل‌گیری عوامل مزیت‌ساز جوامع در یکصدسال گذشته نشان می‌دهد که تا سال ۱۹۰۰ میلادی، نیروی کار ارزان مزیت اصلی اقتصادی بوده است. پس از آن، با ظهور و کاربرد گسترده ماشین‌آلات در صنعت، از ارزش نیروی کار ساده کاسته شد و نیاز به مواد اولیه افزایش یافت و به مزیت عمده اقتصادی بدل شد. بعد از آن با رشد و توسعه شبکه حمل‌ونقل و قابلیت جابه‌جایی مواد موردنیاز صنعت، از اهمیت مواد اولیه کاسته شد و عامل سرمایه اهمیت بیشتری پیدا کرد. برخلاف دو عامل جمعیت و منابع اولیه، سرمایه اقتدار خود را تا حدود سال‌های ۱۹۸۵ حفظ کرد تا اینکه به علت انباشت سرمایه و کاهش نرخ، به‌صورت عامل مزیت‌ساز درآمد. مفهوم مزیت نسبی که در تئوری اقتصادی قرون گذشته مطرح بود، کمرنگ شد و مفهوم مزیت رقابتی که اغلب برخاسته از عوامل انسانی بود، جایگزین آن گردید و فناوری به صنایع کمک می‌کرد که رقبا نسبت به یکدیگر، مزیت رقابتی بیشتری داشته باشند.

در عصر جدید، شاهد تغییرات قابل توجهی در موقعیت اقتصادی کشورها هستیم. دلیل عمده این وضعیت، تغییرات سریع فناوری‌های نوین است که وضعیت اقتصاد سنتی را عوض کرده‌اند. [۱] دولت‌ها و سازمان‌های پیشرو، در این زمینه، نقش اساسی ایفا می‌کنند و عامل مهمی در شکل‌دهی اقتصاد دانش‌بنیان هستند. [۲] دولت‌ها مسئول افزایش کیفیت زندگی افراد جامعه از طرق مختلف، از جمله افزایش ثروت آنها از طریق رشد اقتصادی، ارتقای ظرفیت‌های فناوری و تولید، مشارکت بازار و دولت، توسعه سرمایه‌های انسانی و افزایش دائمی سطح مهارت‌ها، استفاده از شبکه‌های اطلاعاتی، دانایی، تولید و تجارت بین‌المللی و از همه مهم‌تر، ایفای نقش دولت، نه به‌عنوان بازیگر اصلی، بلکه به‌عنوان پیونددهنده بخش‌های خصوصی داخلی و خارجی و تنظیم‌کننده روابط آنان و تلاش در ارتقای رقابت‌پذیری ملی با نگاه به بازارهای جهانی در نظر گرفته شده است.

براساس ماده یک قانون حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان، «شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، شرکت یا مؤسسه خصوصی یا تعاونی است که به‌منظور هم‌افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش‌محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی (شامل گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری) و تجاری‌سازی نتایج تحقیق و توسعه (شامل طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوری‌های برتر و با ارزش‌افزوده فراوان، به‌ویژه در تولید نرم‌افزارهای مربوط تشکیل می‌شود». [۳]

تجاری‌سازی اصطلاحی است که تعاریف مختلفی از آن ارائه شده است. برخی آن را صرفاً استانداردسازی عملیات تولید برای ارائه و انتقال دانش فنی به سایرین دانسته‌اند. برخی تجاری‌سازی را انتقال دانش و فناوری از یک فرد یا گروه به فرد یا گروه دیگری به‌منظور به‌کارگیری آن در فرایند تولید محصول و یا یک روش انجام کار تعریف کرده‌اند. در ساده‌ترین تعریف، تجاری‌سازی به انتقال فناوری، بسیار نزدیک است، به‌عبارت دیگر فرایند تجاری‌سازی همان فرایند انتقال دانش و فناوری از مراکز تحقیقاتی به صنایع موجود یا کسب‌وکارهای جدید است. [۴]

۱- از متن چنین برمی‌آید که مفهوم مزیت اقتصادی،

- (۱) زمانی نزد اقتصاددانان اهمیت ویژه یافت که ماشین جایگزین نیروی کار انسانی شد.
- (۲) پیش از آغاز قرن بیستم میلادی، بیشتر بر مبنای مؤلفه‌ای مربوط به نیروی کار تعریف می‌شد.
- (۳) در یکصد سال گذشته، تحت تأثیر جریان سرمایه و نیروی کار بارها بازتعریف شده است.
- (۴) از سال ۱۹۸۵ به بعد، کارکرد سنتی خود را از دست داد و مفاهیم مزیت نسبی و مزیت رقابتی، جایگزین آن شدند.

۲- نقش دولت‌ها و سازمان‌های پیشرو، در کدام زمینه، در متن مورد بحث قرار گرفته است؟

- (۱) برقراری توازن بین مفاهیم مزیت نسبی و مزیت رقابتی
- (۲) کیفیت بسته‌های حمایتی آنها از شرکت‌های دانش‌بنیان
- (۳) مدیریت صحیح تغییر و تحولات اقتصادی
- (۴) مبارزه با اقتصاد سنتی در مقیاس خرد و کلان

۳- کدام مورد، رابطه بین پاراگراف‌های سوم و چهارم متن را به خوبی توصیف می‌کند؟

- (۱) پاراگراف سوم، اهداف پدیده‌ای خاص را برمی‌شمرد و پاراگراف چهارم، یکی از راه‌های دستیابی به آن اهداف را معرفی می‌کند.
- (۲) پاراگراف سوم، تعریفی را مطرح می‌کند و پاراگراف چهارم، درباره یکی از اجزای آن، بیشتر توضیح می‌دهد.
- (۳) پاراگراف سوم، تعریفی از واحدهای دانش‌بنیان ارائه می‌دهد و پاراگراف چهارم، دلایلی ارائه می‌دهد مبنی بر مرتبط بودن این تعریف با مفهومی خاص.
- (۴) پاراگراف سوم، موضوع تشکیل مؤسسات دانش‌بنیان را از منظر حقوقی مورد بررسی قرار می‌دهد و پاراگراف چهارم، آن را از دیدگاه تجاری بررسی می‌کند.



- کج ۴- جمله زیر، در کدام یک از بخش‌های متن که با شماره‌های [۱]، [۲]، [۳] و [۴] مشخص شده‌اند، قرار می‌گیرد؟
 «در این دوره، اقتصادهایی که بتوانند با علم و دانش، فضای خلاقانه و نوآورانه را در جامعه خود گسترش دهند، توفیق بیشتری خواهند داشت.»
- [۴] (۱) [۳] (۲) [۲] (۳) [۱] (۴)

متن (۲)

فوکو در آخرین اثر دیرینه‌شناسانه خود، یعنی «دیرینه‌شناسی دانش» که در واقع، مهم‌ترین اثر این دوره اوست و نوعی نظم و نسق بخشیدن به مطالعات روش‌شناسانه‌اش است، توصیفی کامل از دیرینه‌شناسی به‌مثابه روش تاریخی ارائه می‌دهد. فوکو در این اثر از واژه‌ها و اصطلاحات تازه‌ای سود جسته است و مفاهیمی سخت و پیچیده دارد و برخلاف کتاب‌های پیشین او، به هیچ روی، از مصادیق و روایات تاریخی برای روشن ساختن مفاهیم بهره نگرفته است. کتاب «دیرینه‌شناسی دانش» با اقبالی نظیر کتاب «نظم اشیا» روبه‌رو نشد، اما موجب شد استادان سنتی دانشگاه‌های فرانسه با اندیشه‌های فوکو، جدی برخورد کنند.

کتاب «دیرینه‌شناسی دانش» با مقدمه‌ای آغاز می‌شود که هدف آن تعیین جایگاه تاریخی روش دیرینه‌شناسی در حوزه‌های علوم رسمی است. فوکو در مقدمه این کتاب، در ابتدا می‌پذیرد که از جهات متعددی، نظیر مسائلی که مطرح می‌کند، ابزارهایی که استفاده می‌کند، مفاهیمی که از درون آن سر برمی‌آورد و نتایجی که کسب می‌کند، کلاً با آنچه تحلیل ساختاری نامیده می‌شود، بیگانه نیست. اما می‌گوید هدف من انتقال روش تحلیل ساختاری به حوزه تاریخ و به‌طور اختصاصی تاریخ دانش نیست. این کتاب با مقایسه دو روش کاملاً متفاوت در نگاشتن تاریخ تفکر آغاز می‌شود. روش اول، در تحلیل‌هایی تجسم می‌یابد که حاکمیت سوژه و شمایل دوقلوی انسان‌شناسی و اومانیزم را حفظ می‌کند، بدین ترتیب، تاریخ تفکر به سان استمرار پیوسته و بی‌گسستی تصور می‌شود که محصول آگاهی انسانی خودمختار است. روش دیگری که فوکو هم طرفدار آن است، سوژه خودمختار را از مرکز صحنه خارج می‌کند و بر تحلیل قواعد شکل‌گیری تأکید می‌کند، قواعدی که به‌واسطه آن‌ها، گروهی از گزاره‌ها در حکم علم، نظریه، یا یک متن، وحدت می‌یابند. تاریخ تفکر به اتکای این نوع تحلیل، در زیر لوای پیوستگی‌ها و استمرارهایی که متکی به فرض سوژه خودمختار هستند، پرده از روی گسستگی‌ها، جابه‌جایی‌ها و دگرگونی‌ها برمی‌دارد.

در واقع، در این کتاب، روشی خاص در تاریخ عرضه شده است که در مقابل روش تاریخی سنتی قرار می‌گیرد. فوکو در این کتاب می‌کوشد نظیر لوی اشتراوس در مردم‌شناسی یا لاکان در روان‌شناسی، روشی تاریخی عرضه کند که در آن، انسان نقش کلیدی در تحلیل ندارد. دیرینه‌شناسی دانش متنی است که در پی تقریر توصیف‌هایی درباره حوزه یا حیطه فراموش‌شده‌ای است که روابط میان گزاره‌هاست. اولین پرسش فوکو درباره این حیطه، به معیارهای وحدت هر گروه از گزاره‌ها مربوط می‌شود که به نظر وی، ممکن است این وحدت به سبب این موارد باشد: ارجاع به موضوع مشترک تحلیل، وجود شیوه‌های ارجاع معینی یا شیوه بیان، به کار بستن نظام مفاهیم ثابت و منسجم، همسانی و پایداری مضمون نظری. فوکو پس از ترسیم خطوط کلی و روشی برای تعیین وجود یا نبود وحدت در گروهی از گزاره‌ها، به پرسش دوم می‌رسد که با توضیح و روشن ساختن مفاهیم و روابط کلیدی، خصوصاً مسائل مربوط به تعریف گزاره و روابط بین گزاره، گفتمان و مفهوم کردارهای گفتمانی سروکار دارد.

- کج ۵- متن به کدام مورد، در ارتباط با کتاب «دیرینه‌شناسی دانش» فوکو پرداخته است؟

- (۱) ویژگی‌های محتوایی منحصربه‌فرد آن
 (۲) تفکیک ساختاری و محتوایی فصول آن
 (۳) رویکرد تجربی آن به موضوع دیرینه‌شناسی
 (۴) برتری‌ها و کاستی‌های آن، در مقایسه با آثار دیگر فوکو

- کج ۶- براساس متن، کدام مورد در خصوص کتاب «دیرینه‌شناسی دانش» فوکو، صحیح است؟

- (I) به تحریر درآوردن تاریخ تفکر براساس سبکی خاص را نفی می‌کند.
 (II) از تلفیق دیرینه‌شناسی و تحلیل ساختاری در آن، خبری نیست.
 (III) از شواهد و مستندات تاریخی، جهت پاره‌ای مفهوم‌سازی‌ها استفاده می‌کند.
- (۱) I و III (۲) I و II (۳) فقط II (۴) فقط I

- کج ۷- از متن می‌توان نتیجه گرفت در روش تاریخی که فوکو در کتاب «دیرینه‌شناسی دانش» ارائه می‌دهد،

- (۱) واکنشی مستقیم به کاستی‌های تاریخ‌نگاری سنتی است.
 (۲) گزاره‌ها در ارتباط با هم قابل تعریف و دارای کارکرد هستند.
 (۳) تأثیر حوزه‌های دیگر علوم، کاملاً ملموس است.
 (۴) بر محوریت عامل غیرانسانی در تحلیل، تأکید می‌شود.

- کج ۸- در کدام جمله از متن، نویسنده آنچه را که قبلاً در متن آمده، روشن‌تر بیان کرده و به‌نوعی از آن، نتیجه‌گیری می‌کند؟

- (۱) جمله آخر پاراگراف دوم (تاریخ تفکر به اتکای ... جابه‌جایی‌ها و دگرگونی‌ها برمی‌دارد).
 (۲) جمله دوم پاراگراف سوم (فوکو در این کتاب ... نقش کلیدی در تحلیل ندارد).
 (۳) جمله سوم پاراگراف سوم (دیرینه‌شناسی دانش ... میان گزاره‌هاست).
 (۴) جمله پنجم پاراگراف دوم (روش اول ... انسانی خودمختار است).

پاسخنامه آزمون گروه علوم انسانی دکتری ۹۷

استعداد تحصیلی

بخش اول: درک مطلب

پاسخ سؤالات متن (۱)

۱- گزینه ۲: در متن بیان شده است که «نگاهی به سیر شکل‌گیری عوامل مزیت‌ساز جوامع در یکصدسال گذشته نشان می‌دهد که تا سال ۱۹۰۰ میلادی، نیروی کار ارزان مزیت اصلی اقتصادی بوده است». می‌توان از این جمله برداشت کرد که پس از آغاز قرن بیستم میلادی، مفهوم مزیت اقتصادی بیشتر بر مبنای مؤلفه‌ی هزینه نیروی کار (در واقع ارزان بودن نیروی کار) تعریف می‌شد.

بررسی گزینه ۱: در مورد اینکه چه زمانی مفهوم مزیت اقتصادی اهمیت «ویژه‌ای» یافت در متن بحث نشده است. با توجه به ابتدای پاراگراف اول، اینطور برمی‌آید که از ابتدا این مفهوم اهمیت داشته است.

بررسی گزینه ۳: در یکصدسال گذشته مفهوم مزیت اقتصادی، تحت تأثیر ظهور و کاربرد گسترده ماشین‌آلات، رشد و توسعه شبکه حمل و نقل باز تعریف شده است. توجه کنید که موضوع کاهش ارزش نیروی کار و اهمیت یافتن عامل سرمایه به‌دنبال موارد ذکر شده آمده‌اند و ریشه باز تعریف این مفهوم نمی‌باشند.

بررسی گزینه ۴: با توجه به متن، از سال ۱۹۸۵ به بعد، مفاهیم مزیت نسبی و مزیت رقابتی جایگزین کارکرد سنتی و مزیت اقتصادی نشد، بلکه مزیت رقابتی جایگزین مزیت نسبی شد.

۲- گزینه ۳: پاراگراف سوم متن، «در عصر جدید شاهد تغییرات قابل توجهی در موقعیت اقتصادی کشورها هستیم. دلیل عمده این وضعیت، تغییرات سریع فناوری‌های نوین است که وضعیت اقتصاد سنتی را عوض کرده‌اند. دولت‌ها و سازمان‌های پیشرو، در این زمینه، نقش اساسی ایفا می‌کنند. ایفای نقش دولت، نه به‌عنوان بازیگر اصلی، بلکه به‌عنوان پیونددهنده بخش‌های خصوصی داخل و خارج و تنظیم‌کننده روابط آن‌ها و تلاش در ارتقاء رقابت‌پذیری ملی با نگاه به بازارهای جهانی در نظر گرفته شده است.» می‌توانیم دریابیم که نقش دولت و سازمان‌های پیشرو مدیریت صحیح تغییر و تحولات اقتصادی برای ماندن در فضای رقابتی کشورها است. بنابراین دولت و سازمان‌های پیشرو تلاش می‌کنند تا از طریق بهبود شرایط زندگی افراد جامعه و بهبود شرایط اقتصادی با این تغییرات حرکت کرده و رقابت‌پذیری خود را ارتقاء دهد.

دلایل رد سایر گزینه‌ها: در متن در مورد سایر گزینه‌های مطرح شده، بحث نشده است و این موارد نقش اصلی دولت و سازمان‌های پیشرو نمی‌باشند.

۳- گزینه ۲: پاراگراف سوم شرکت‌های دانش بنیان را به‌طور کامل تعریف می‌کند و دلایل شکل‌گیری این شرکت‌ها را بیان می‌کند که شامل موارد زیر است: هم‌افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش‌محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی و تجاری‌سازی نتایج تحقیق و توسعه. در پاراگراف چهارم، تجاری‌سازی به‌طور کامل از دیدگاه‌های مختلف تعریف شده است. بنابراین پاراگراف چهارم در مورد یکی از اجزای شرکت‌های دانش بنیان توضیح بیشتری ارائه می‌کند.

بررسی گزینه ۱: می‌توان بیان کرد که پاراگراف سوم اهداف شرکت‌های دانش بنیان را برمی‌شمرد؛ اما نمی‌توان گفت که در پاراگراف بعدی راه‌های دستیابی به آن اهداف معرفی شده است، چراکه صرفاً تجاری‌سازی تعریف شده است.

بررسی گزینه ۳: پاراگراف چهارم دلیلی ارائه نمی‌کند تا موضوع خاصی را اثبات کند؛ این پاراگراف یک موضوع را صرفاً تعریف می‌کند و در مورد آن توضیح می‌دهد.

بررسی گزینه ۴: پاراگراف سوم تشکیل مؤسسات دانش بنیان را به هیچ وجه از منظر حقوقی بررسی نکرده است.

۴- گزینه ۴: با توجه به متن، مشخص است که این جمله یا در محل (۱) قرار می‌گیرد، یا در محل (۲). با توجه به اینکه در ابتدای پاراگراف دوم در مورد عصر جدید که تغییرات قابل توجهی در موقعیت اقتصادی رخ داده است، صحبت می‌کند؛ در ادامه بیان می‌کند که «دولت‌ها و سازمان‌های پیشرو، در این زمینه، نقش اساسی ایفا می‌کنند و عامل مهمی در شکل‌دهی اقتصاد دانش بنیان هستند». با توجه به دو واژه «این زمینه» و «دانش بنیان» می‌توانیم نتیجه بگیریم که این جمله پس از جمله مورد نظر آمده است: «در این دوره، اقتصادهایی که بتوانند با علم و دانش، فضای خلاقانه و نوآورانه را در جامعه خود گسترش دهند (که منظور از آن اقتصاد دانش بنیان است)، توفیق بیشتری خواهند داشت. منظور از این زمینه در واقع همان شکل‌دهی اقتصاد دانش بنیان است.

پاسخ سؤالات متن (۲)

۵- گزینه ۱: در متن بیان شده است که: «فوکو در این اثر از واژه‌ها و اصطلاحات تازه‌ای سود جسته است و مفاهیمی سخت و پیچیده دارد و برخلاف کتاب‌های پیشین او به هیچ روی، از مصادیق و روایات تاریخی برای روشن ساختن مفاهیم بهره نرفته است». همچنین در پاراگراف دوم در مورد ابزارهایی که استفاده کرده است صحبت می‌کند و بیان می‌کند که از چه روش‌هایی در نگاشتن تاریخ تفکر در مقدمه کتاب استفاده کرده است و چگونه می‌خواهد این مفهوم را توضیح دهد (مفهوم دیرینه‌شناسی دانش و تاریخ تفکر). بنابراین، متن به ویژگی‌های محتوایی منحصر به فرد این کتاب پرداخته است.

بررسی گزینه ۲: در متن بیان شده است که فوکو تمایل ندارد که «تحلیل ساختاری» را به حوزه تاریخ و دانش تاریخ انتقال دهد. در مورد «تفکیک ساختاری» در متن صحبت نشده است. به‌علاوه، متن در مورد ویژگی‌های کلی کتاب صحبت کرده است، در مورد فصول کتاب به صورت مجزا، بحثی نکرده است.

بررسی گزینه ۳: این گزینه کاملاً بی‌ربط با متن است.

بررسی گزینه ۴: در قسمتی از پاراگراف اول، بیان شده است که «دیرینه‌شناسی دانش» با اقبالی نظیر کتاب، نظم اشیاء روبه‌رو نشد. سایر جملات متن در مورد مقایسه آثار فوکو به هیچ وجه بحث نمی‌کند. در واقع موضوع اصلی متن مقایسه آثار فوکو نیست.



۶- گزینه ۳: در متن بیان شده است که «فوکو در مقدمه این کتاب می‌پذیرد که از جهات متعددی، نظیر مسائل که مطرح می‌کند، ابزارهایی که استفاده می‌کند، مفاهیمی که از درون آن سر بر می‌آورد و نتایجی که کسب می‌کند، در کل با آنچه تحلیل ساختاری نامیده می‌شود، بیگانه نیست، اما می‌گوید هدف من انتقال روش تحلیل ساختاری به حوزه تاریخ و به‌طور اختصاصی تاریخ دانش نیست». بنابراین می‌توانیم نتیجه بگیریم که فوکو قصد ندارد دیرینه‌شناسی و تحلیل ساختاری را با یکدیگر تلفیق کند؛ اگر چه ممکن است اثری از تحلیل ساختاری در کتاب پیدا شود.

رد گزاره (I): با توجه به متن تنها سبکی که احتمال نفی کردن آن توسط فوکو می‌توانست وجود داشته باشد، تحلیل ساختاری بود؛ که نویسنده بیان کرده است که کتاب او از جهات متعددی بیگانه با تحلیل ساختاری نیست. بنابراین، این سبک را در اثر خود نفی نکرده است.

رد گزاره (II): در متن بیان شده است که «فوکو برخلاف کتاب‌های پیشین خود، به هیچ روی، از مصادیق و روایات تاریخی برای روشن ساختن مفاهیم بهره نگرفته است». بنابراین، این گزاره صحیح نیست.

۷- گزینه ۴: با توجه به پاراگراف آخر، «در واقع؛ در این کتاب، روشی خاص در تاریخ عرضه شده است که در مقابل روش تاریخی سنتی قرار می‌گیرد. فوکو در این کتاب می‌کوشد نظیر لوی اشتراوس در مردم‌شناسی یا لاکان در روان‌شناسی، روش تاریخی عرضه کند که در آن، انسان نقش کلیدی در تحلیل ندارد» و بیان می‌کند که «دیرینه‌شناسی دانش فنی است که در پی تقریر توصیف‌هایی درباره حوزه یا حیطه فراموش شده‌ای است که روابط میان گزاره‌ها است». می‌توان نتیجه گرفت که در کتاب فوکو، بر محوریت عامل غیرانسانی در تحلیل تأکید می‌شود.

بررسی گزینه (۱): در متن بیان شده است که «در واقع، در این کتاب، روشی خاص در تاریخ عرضه شده است که در مقابل روش تاریخی سنتی قرار می‌گیرد». با توجه به سایر جملات پاراگراف سوم می‌توان گفت که هدف فوکو لزوماً واکنش مستقیم به کاستی‌های تاریخ‌نگاری سنتی نیست.

بررسی گزینه (۲): در متن بیان می‌شود که فوکو به دنبال یافتن این است که آیا گزاره‌ها در کنار یکدیگر قابل تعریف و کارکرد هستند یا نه. او هنوز به این سؤال پاسخ نداده است.

بررسی گزینه (۳): در متن، در مورد تأثیر سایر علوم بر روش دیرینه‌شناسی تاریخ توسط فوکو بحث نشده است. صرفاً شباهت روش فوکو و لوی اشتراوس و لاکان در این نوع تحلیل بیان شده است. در واقع به خود تحلیل پرداخته نشده است.

۸- گزینه ۱: در پاراگراف دوم بیان شده است که «دو روش کاملاً متفاوت در نگاشتن تاریخ تفکر آغاز می‌شود. روش اول، در تحلیل‌هایی تجسم می‌یابد که حاکمیت سوژه و شامل دو قلو انسان‌شناسی و اومانیزم را حفظ می‌کند. بدین ترتیب، تاریخ تفکر به‌سان استمرار پیوسته و بی‌گسستی تصور می‌شود که محصول آگاهی انسانی خودمختار است. روش دیگری که فوکو هم طرفدار آن است، سوژه خودمختار را از مرکز صحنه خارج می‌کند و بر تحلیل قواعد شکل‌گیری تأکید می‌کند، قواعدی که به واسطه آن‌ها گروهی از گزاره‌ها در حکم علم، نظریه، با یک متن، وحدت می‌یابند» سپس در جمله آخر این پاراگراف بیان می‌شود که به اتکای این نوع تحلیل، پرده از گسستگی‌ها، جابه‌جایی‌ها و دگرگونی‌ها برمی‌دارد.

این جمله از متن در واقع توضیح بیشتری در مورد تحلیل به شیوه روش دوم در مقدمه کتاب، ارائه می‌کند. با توجه به اینکه این تحلیل از گسستگی‌ها، جابه‌جایی‌ها و دگرگونی‌ها پرده برمی‌دارد، می‌توان نتیجه گرفت که نویسنده به این روش تمایل بیشتری داشته و احتمالاً در کتاب خود از آن بهره جسته است.

بخش دوم: استدلال منطقی

۹- گزینه ۲: در سؤال مصرف روزانه مکمل‌های امگا ۳، دلیل پیشرفت در مهارت خواندن کودکان عنوان شده است. برای تضعیف این استدلال باید دنبال این باشیم که این دلیل را تضعیف کرده و یا بگوییم دلیل دیگری هم وجود داشته است. گزینه (۲) به خوبی این کار را کرده است و «هم‌خوانی روزانه والدین کودکان» را به‌عنوان یک دلیل ذکر کرده است و اساساً با این حساب معلوم نیست که واقعاً مکمل‌های امگا ۳ تأثیرگذاری زیادی داشته‌اند یا تقریباً تأثیر نداشته‌اند! گزینه‌های دیگر کاملاً نامربوط به خواسته‌ی سؤال هستند.

۱۰- گزینه ۴: در سؤال سعی شده ثابت شود که قدرت یادگیری مغز انسان با بالا رفتن سن از بین نمی‌رود و بزرگسالان می‌توانند موضوعات جدید را یاد بگیرند (دقیقاً سطرهای ابتدایی متن را ملاحظه کنید). در پایان متن هم دوباره نتیجه‌گیری کرده و اشاره دارد که امروزه همگی معتقدند که مغز انسان ظرفیت و انعطاف‌پذیری خود را تا پایان عمر حفظ می‌کنند. ما دنبال گزینه‌ای هستیم که این استدلال را تقویت و تأیید کند. گزینه (۴) به خوبی این کار را کرده است. گزینه (۱) تا حدودی در راستای تضعیف است. گزینه (۲) هم متن را تقویت نمی‌کند و گزینه (۳) هم کاملاً بی‌ربط با خواسته سؤال است.

۱۱- گزینه ۴: در متن اشاره شده که این افراد به علت دقت زیاد و نگرانی شدید از اشتباه کردن بسیار کند هستند، دائماً دوباره کاری می‌کنند تا خیالشان راحت شود و دچار خستگی و افت اعتمادبه‌نفس هستند و به همه این دلایل در پایان نتیجه‌گیری شده که از دست دادن موقعیت‌های مناسب در زندگی از جمله عوارض کمال‌گرایی است. با این توصیف از متن، بهترین گزینه، گزینه (۴) است.

گزینه‌های (۱) و (۲) را نمی‌توان از متن استنباط نمود. آنچه در گزینه (۳) آمده به‌صورت جزئی در متن به‌عنوان نشانه‌های کمال‌گرایی آمده است (هر چند صریح هم اشاره نشده است)، اما در سؤالاتی که طراح در صورت سؤال دنبال گزینه بهتر است باید حواستان جمع باشد. گزینه (۴) با توجه به متن، توصیف کامل تر و منطقی‌تری از یک کمال‌گراست.

۱۲- گزینه ۳: این نوع سؤالات که بعضاً ممکن است سلیقه‌ای هم باشد، باید با احتیاط بیشتری پاسخ داده شوند. از لحاظ منطقی گزینه (۳) نسبت به سایر گزینه‌ها معقول‌تر به نظر می‌رسد. کلید سازمان‌سنجش هم همین گزینه بوده است. شوخی کردن و کنجکاوی می‌تواند گزینه (۳) را نسبت به سایر گزینه‌ها جدی‌تر کند. در واقع باید دو کلمه‌ی شوخی کردن و کنجکاوی کردن را در پایان متن جدی بگیریم تا بتوانیم بهترین گزینه را انتخاب کنیم. مثلاً از روی کنجکاوی و یا شوخی، تعجب کردن بی‌معنی است!! با وجود این، نظرم این است سؤال خوبی برای طرح در آزمون دکتری نیست!

PART A: Grammar

Directions: Select the answer choice (1), (2), (3), or (4) that best completes the blank. Then, mark the correct choice on your answer sheet.

 **31-** When for the finest, freshest ingredients, always purchase organic meats, vegetables, and condiments when possible.

- 1) to shop 2) it is shopped 3) are shopping 4) shopping

 **32-** Knowing that we have left the world it is the essence of self-worth and real happiness.

- 1) is a little better than you found in 2) a little better than we found
3) you found in a little better than 4) where you find a little better than

 **33-** The longest hiccups on record was by an American farmer persisted from 1922 to 1987.

- 1) whose hiccups 2) that his hiccups 3) with hiccups 4) who hiccuped

 **34-** Everyone has his or her own mode, one wants to meditate in order to be dynamic and transformed in the Divine Force one needs to be diligent and sincere.

- 1) although 2) however when 3) but if 4) despite the fact

 **35-** Research in the field of linguistics has shown that the higher up the social or management ladder a person is, to communicate in words and phrases.

- 1) better able he is 2) the better able he is 3) he is better able 4) he has better ability

 **36-** Those kinds of dreams,, are the most potent source of motivation I know.

- 1) with purposeful energy to fill their minds
2) those with purposeful energy fill their minds
3) the dreams that fill their minds with purposeful energy
4) that are the dreams to fill their minds with purposeful energy

 **37-** Suppose, for example, that an internal report of a large company becomes public, and it states that the average employee arrives late for work

- 1) 5.3 percents of times 2) with 5.3 percentage of time
3) 5.3 percent of the time 4) for 5.3 percentage of time

 **38-** Children don't need to have a lot of money spent on them. What they do need is priceless: your time, patience,

- 1) to have comfort and to be loved 2) have comfort and love
3) comfort and to be loved 4) comfort and love

PART B: Vocabulary

Directions: Select the answer choice (1), (2), (3), or (4) that best completes the blank. Then, mark the correct choice on your answer sheet.

 **39-** When I offered my witty friend a piece of bubble gum, he shook his head and said, "Bubble gum is something I, not chew".

- 1) eschew 2) spew 3) skew 4) withdrew

 **40-** Although she had received an invitation, Patty was unable to attend the of the new governor.

- 1) appointment 2) inauguration 3) ritual 4) registration

 **41-** Trying to generalize about postmodern literature is not only difficult but also foolish because this work many different styles and elements.

- 1) inspires 2) deserves 3) foretells 4) encompasses

بخش اول: دستور زبان

در سؤالات زیر، از بین گزینه‌های (۱)، (۲)، (۳) و (۴) پاسخی را انتخاب کنید که به بهترین نحو جای خالی را پر کند. آنگاه پاسخ‌تان را روی پاسخنامه علامت بزنید.

۳۱- گزینه «۴» هنگام خرید محصولات خوب و تازه، همیشه به دنبال خرید گوشت، سبزی و ادویه‌جات طبیعی باشید.

توضیح گرامری: اول جمله از *when* استفاده شده است، یعنی ما یک گزاره قیدی داریم. گزاره قیدی نوعی گزاره وابسته است که باید به یک گزاره مستقل بچسبد. ضمناً گزاره مستقل و گزاره وابسته باید فعل و فاعل خودشان را داشته باشند. درست می‌گوییم؟ پس بیایید هر گزاره را جداگانه بررسی کنیم. با گزاره مستقل شروع می‌کنیم. فعل این گزاره *purchase* و فاعل آن هم *you* است، اما چون جمله حالت امری دارد فاعل *you* حذف شده است. پس گزاره مستقل ما کامل است. حالا نوبت گزاره وابسته است. دوباره باید فاعل و فعل داشته باشیم. فاعل ما *shop* است؛ اما گزینه‌های (۱) و (۳) فاعل ندارند؛ پس هر دو حذف می‌شوند. گزینه (۲) هم حذف می‌شود، چون فاعل اینجا باید *you* باشد نه *it*. بنابراین فقط گزینه (۴) صحیح است؛ اما چرا این گزینه صحیح است با اینکه فاعل ندارد؟ چون داریم:

When you shop for the finest,....., always purchase organic meats, vegetables, ...

خب حالا چون فاعل هر دو گزاره ما یکی است؛ یعنی چون فاعل هر دو *you* است، فاعل مشترک را از گزاره وابسته حذف می‌کنیم و به فعل جمله *ing* می‌دهیم؛ یعنی به صورت زیر:

When shopping for the finest,....., always purchase organic meats, vegetables, ...

۳۲- گزینه «۲» اینکه بدانیم جهانی که الان در اختیار ماست بهتر از زمان کشف آن بوده است، اساس و جوهر خودارزشی و خوشبختی واقعی است.

توضیح گرامری: با توجه به مفهوم جمله گزینه (۲) بهترین جواب است.

۳۳- گزینه «۱» طولانی‌ترین سکسکه تاریخ به یک کشاورز آمریکایی برمی‌گردد که سکسکه وی از ۱۹۲۲ تا ۱۹۸۷ ادامه یافت.

توضیح گرامری: خب اگر به گزینه‌ها نگاه کنیم و معنی جمله را بدانیم، می‌بینیم با ضمائر موصولی و گزاره وصفی سروکار داریم. در این تست، مرجع جمله *American farmer* است و بعد جای خالی هم که فعل آمده؛ پس گزینه (۴) حذف شده چون فعل *hiccupped* اضافه است. گزینه (۳) هم حذف می‌شود چون باید *persist* را به صورت *persisting* به کار ببریم. فقط گزینه (۱) صحیح است که در اینجا *whose* ضمیر موصولی است که قبل و بعد از آن باید اسم بیاید.

۳۴- گزینه «۳» هر کس سبک مختص خودش را دارد اما اگر شخصی می‌خواهد پرتکاپو باشد و نیروی الهی داشته باشد، باید سخت‌کوش و صادق باشد.

توضیح گرامری: گزینه‌ها را ببینید. حروف ربط وابسته‌ساز داریم. در تست‌های این مدلی باید جمله را ترجمه کنیم، چون ترجمه در چنین مواردی بهترین تکنیک است. با توجه به معنی جمله *but if* بهترین گزینه است.

۳۵- گزینه «۲» تحقیق در زمینه زبان‌شناسی نشان داده است که هرچه شأن اجتماعی و مدیریتی یک فرد بالاتر باشد، بهتر می‌تواند واژه‌ها و عبارات را بیان کند.

توضیح گرامری: از الگوی زیر در این تست استفاده شده است:

..... the higher up , the better able he is ⇒ صفت تفضیلی + the , ... + صفت تفضیلی + the

۳۶- گزینه «۳» این نوع رویاها، یعنی رویاهایی که به ذهن آنها انرژی می‌دهند، مهم‌ترین منشأ انگیزشی هستند که من می‌شناسم.

توضیح گرامری: اول از همه اینکه *that* بعد از *کاما* کاربرد ندارد؛ پس گزینه (۴) نادرست است. حالا باید گزاره مستقل این جمله را پیدا کنیم. همانطور که در متن درس هم گفتیم هر جمله باید یک گزاره مستقل و به عبارت ساده‌تر یک فعل داشته باشد، پس باید ببینیم گزاره مستقل ما فعل دارد یا نه. می‌بینید که فعل دارد و فعل آن هم *are* است. پس گزینه (۲) هم نادرست است چون *fill* نادرست است؛ اگر طراح می‌گفت *that fill*، آن وقت می‌توانستیم این گزینه را بررسی کنیم ولی اینجا چنین چیزی نگفته است. گزینه (۱) هم که بی‌معنی است. پس فقط گزینه (۳) جواب صحیح است.

۳۷- گزینه «۳» مثلاً فرض کنید که گزارشی از یک شرکت بزرگ علنی می‌شود و می‌گویند که کارمندان ۵/۳ درصد اوقات دیر سر کار می‌رسند.

توضیح گرامری: اول از همه اینکه بعد از عدد، *percent* استفاده می‌کنیم نه *percentage*. پس گزینه‌های (۲) و (۴) اشتباه هستند. ضمناً بعد از عدد حالا هر عددی که باشد، *percent* به کار می‌رود نه *percents*.

۳۸- گزینه «۴» نیازی نیست پول زیادی صرف بچه‌ها شود. چیزی که آنها به آن نیاز دارند قیمت چندانی ندارد و شامل وقت، صبوری، آرامش و عشق و محبت می‌باشد.

توضیح گرامری: یک توالی داریم؛ پس اولین کاری که باید انجام دهیم این است که اجزا و عناصر توالی جمله ما، موازی باشند. دو عنصر اول توالی، اسم هستند؛ پس باید بقیه اجزا و عناصر توالی هم اسم باشند:

..... your time, patience, comfort and love.

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following two passages and select the choice (1), (2), (3), or (4) that best answers each question. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Passage 1:

As researchers on aging noted in a position statement this past May, no treatment on the market today has been proved to slow human aging – the buildup of molecular and cellular damage that increases vulnerability to infirmity as we grow older. But one intervention, consumption of a low – caloric yet nutritionally balanced diet, works incredibly well in a broad range of animals, increasing longevity and prolonging good health. Those findings suggest that caloric restriction could delay aging in humans, too.

Unfortunately, for maximum benefit, people would probably have to reduce their caloric intake by roughly 30 percent, equivalent to dropping from 2,500 calories a day to 1,750. Few mortals could stick to that harsh a regimen, especially for years on end. But what if someone could create a pill that mimicked the physiological effects of eating less without actually forcing people to go hungry? Could such a caloric- restriction mimetic, as we call it, enable people to stay healthy longer, postponing age – related disorders (such as diabetes, atherosclerosis, heart diseases and cancer) until very late in life?

We first posed this question in the mid- 1990s, after we came upon a chemical agent that, in rodents, seemed to reproduce many of caloric restriction's benefits. Since then, we and others have been searching for a compound that would safely achieve the same feat in people. We have not succeeded yet, but our failures have been informative and have fanned hope that caloric restriction, or CR, mimetics can indeed be developed eventually.

 **51-Which of the following best describes the organization of the passage?**

- 1) A problem is posed and a solution is offered.
- 2) Two opposing points of view are presented and evaluated.
- 3) The results of recent research are introduced and summarized.
- 4) A hypothesis is advanced, and two answers are provided and then challenged.

 **52-What is the purpose of the inclusion of the following statement in paragraph 1?**

“the buildup of molecular and cellular damage that increases vulnerability to infirmity as we grow older.”

- 1) Making an appeal to authority
- 2) Disputing a commonly held view
- 3) Confirmation of a claim
- 4) Definition of a term

 **53-Which of the following best describes the author's attitude to the possibility of humans being able to live on a diet of 1,750 calories a day on a permanent basis?**

- 1) Limited denial
- 2) Highly skeptical
- 3) Tentative acceptance
- 4) Enthusiastic and supportive

 **54-Which of the following is TRUE about CR mimetic, according to the passage?**

- 1) It would make ever-lasting youth possible.
- 2) It would enable people to eat a lot without becoming obese.
- 3) It may come into existence for human use some time in the future.
- 4) It has yet to be endorsed by the medical community for use by humans.

 **55-The word “feat” in paragraph 3 could best be replaced by which of the words or phrases in the same paragraph?**

- 1) caloric restriction's benefits
- 2) compound
- 3) chemical agent
- 4) hope



Passage 2:

Radicals in their time, early impressionists violated the rule of academic painting. They constructed their pictures from freely brushed colors that took precedence over lines and contours, following the example of painters such as Eugene Delacroix and J. M. W. Turner. They also painted realistic scenes of modern life, and often painted outdoors. Previously, still lifes and portraits as well as landscapes were usually painted in a studio. The impressionists found that they could capture the momentary and transient effects of sunlight by painting outdoors or *en plein air*. They portrayed overall visual effects instead of details, and used short “broken” brush strokes of mixed and pure unmixed color – not blended smoothly or shaded, as was customary – to achieve an effect of intense color vibration.

Impressionism emerged in France at the same time that a number of other painters, including the Italian artists known as the Macchiaioli were also exploring *plein-air* painting. The impressionists, however, developed new techniques specific to the style. Encompassing what its adherents argued was a different way of seeing, it is an art of immediacy and movement, of candid poses and compositions, of the play of light expressed in a bright and varied use of color.

The public, at first hostile, gradually came to believe that the Impressionists had captured a fresh and original vision, even if the art critics and art establishment disapproved of the new style. By recreating the sensation in the eye that views the subject, rather than delineating the details of the subject, and by creating a welter of techniques, Impressionism is a precursor of various painting styles, including Neo- Impressionism, Post-Impressionism, Fauvism, and Cubism.

56- What does the passage mainly discuss?

- 1) The origin of early Impressionists
- 2) Features of Impressionistic paintings
- 3) Basic rules of paintings to which Impressionists remained loyal
- 4) How Impressionism in painting emerged, evolved and reached maturity

57- All of the following are stated in the passage about early Impressionists except that they

- 1) attempted to paint scenes of modern life in a realistic fashion
- 2) were influenced by Eugene Delacroix and J. M. W. Turner
- 3) deliberately breached the rules of academic painting
- 4) emphasized lines and contours in their works

58- It can be understood from the passage that the Macchiaioli

- 1) were interested in outdoor painting
- 2) made a contribution to the advent of Impressionism
- 3) followed the style of Impressionism without their own knowing
- 4) were Italian artists cognizant of the artistic developments going on in France at that time

59- Which of the following best describes the common people's early attitude towards Impressionism?

- 1) Suspicion
- 2) Amusement
- 3) Disapproval
- 4) Indifference

60- The passage provides sufficient information to answer which of the following questions?

- 1) What is the main commonality between impressionism and such styles as Neo- Impressionism, Post-Impressionism, Fauvism, and Cubism?
- 2) Why did the adherents of Impressionism claim that they offered a candid representation of the real world?
- 3) Why did some painters choose to paint still lifes, portraits, and landscapes in a studio?
- 4) What made impressionists distinct from Italian artists known as the Macchiaioli?



۴۷- گزینه «۱» اینکه او از صخره‌نوردی می‌ترسید از عزم و اراده وی برای پیوستن به دوستانش جهت انجام صخره‌نوردی کم نکرد.
(۱) کاستن، کم کردن (۲) تحت تأثیر قرار دادن (۳) افشا کردن (۴) مورد تردید قرار دادن، بحث کردن

۴۸- گزینه «۳» با اینکه سرپرست من دوست داشت خودش را یک فرد با ذهن باز قلمداد کند، فردی متعصب و کوتاه فکر بود و همیشه دوست داشت حرف آخر، حرف خودش باشد.

(۱) بی تفاوت (۲) عملی، واقع گرایانه (۳) متعصب، کوتاه فکر، خشک (۴) حسود

۴۹- گزینه «۲» آن محققان که علاقه‌ای به پذیرش خطای خود نداشتند، سعی کردند مطالعه خود را با داده‌های بیشتری که از منابع نامعلوم به دست آمده بود حمایت کنند.

(۱) رد کردن (۲) حمایت کردن، تقویت کردن (۳) جلوگیری کردن، مانع شدن (۴) سازش کردن، به خطر انداختن

۵۰- گزینه «۴» گرچه نویسنده رمان «آدام بید» آن را به عنوان یک رمان واقعی معرفی می‌کند، هیچ‌یک از گفتگوهای واقعی داستان «ایموس بارتون» در آن وجود ندارد.

(۱) مجزا، مشخص (۲) شاد، دلشاد (۳) غیرمعمولی، نامرسوم (۴) واقعی، واقع گرایانه

بخش سوم: درک مطلب

دو متن زیر را بخوانید و از بین گزینه‌های (۱)، (۲)، (۳) و (۴) گزینه‌ای را انتخاب کنید که برای هر سؤال بهترین پاسخ باشد. آنگاه پاسخ‌تان را روی پاسخنامه علامت بزنید.

متن ۱:

همانطور که محققان در زمینه پیری در ماه می اعلام نمودند، هیچ درمانی در بازار وجود ندارد که فرایند پیری بشر (یعنی افزایش آسیب سلولی و مولکولی برای افزایش آسیب‌پذیری در مقابل دردهای بزرگسالی) را کاهش دهد. اما به نظر می‌رسد یک راه، یعنی مصرف غذای کم کالری و متعادل که می‌تواند در بسیاری از حیوانات باعث افزایش طول عمر و سلامتی خوب شود، راهی جوابگو است. این یافته‌ها حاکی از این است که محدودسازی کالری می‌تواند فرایند پیری انسان را به عقب بیاورد.

متأسفانه، مردم باید جهت برخورداری از بیشترین مزایا، کالری مصرفی خود را تا ۳۰ درصد کاهش دهند که این یعنی باید به جای دریافت ۲۵۰۰ کالری در روز ۱۷۵۰ کالری دریافت کنند. افراد کمی می‌توانند از چنین رژیم سختی پیروی کنند مخصوصاً برای سال‌های پایانی. اما آیا قرصی هست که بتواند اثر فیزیولوژیکی کم خوردن را شبیه‌سازی کند بدون اینکه افراد را گرسنه سازد؟ آیا چنین قرص محدودکننده کالری می‌تواند مردم را قادر سازد سالم‌تر بمانند و اختلالات مرتبط با سن را تا سن بالاتری به تعویق بیاورد؟

ما در ابتدا این سؤال را در اواسط دهه ۱۹۹۰ مطرح کردیم یعنی درست بعد زمانی که متوجه شدیم یک عامل شیمیایی در جوندگان دارای مزیت محدودسازی کالری است. از آن زمان به بعد ما و سایر افراد به دنبال ترکیبی بوده‌ایم که همین شاهکار را در انسان انجام دهد. هنوز در دستیابی به چنین ترکیبی موفقیتی نداشته‌ایم؛ اما ناکامی‌های ما آموزنده بوده و این امید را به وجود آورده که داروی محدودسازی کالری یا CR نهایتاً روزی ساخته خواهد شد.

۵۱- گزینه «۱» صورت سؤال در مورد چیدمان و سازمان‌دهی اطلاعات متن از ما پرسیده است که به نظر می‌آید گزینه (۱) بهترین جواب باشد. در این متن نویسنده در پاراگراف اول مشکلی به نام «پیری» را مطرح می‌کند و در همان پاراگراف و پاراگراف‌های بعدی راه حلی برای این مشکل «محدود ساختن کالری دریافتی» مطرح می‌کند.

۵۲- گزینه «۴» در واقع این جمله تعریفی از عبارت «پیری» است.

۵۳- گزینه «۲» نویسنده در پاراگراف دوم می‌گوید که داشتن یک رژیم غذایی با ۱۷۵۰ کالری در روز، رژیم بسیار دشواری است که افراد کمی می‌توانند آن را دنبال کنند. در نتیجه گزینه‌های (۳) و (۴) نمی‌توانند پاسخ صحیح باشند. گزینه (۱) تاحدی فریبنده است اما این گزینه هم نمی‌تواند پاسخ صحیح باشد چون نویسنده ایده داشتن یک رژیم غذایی با ۱۷۵۰ کالری در روز را تقریباً غیرممکن می‌داند. در نتیجه «بسیار مخالف و مشکوک» گزینه بهتری از «رد محدود» است.

۵۴- گزینه «۳» طبق پاراگراف دوم، قرص‌های محدودکننده کالری (caloric restriction mimetic) نوعی قرص هستند که می‌توانند کالری دریافتی را محدود کنند بدون اینکه باعث شوند مصرف‌کننده احساس گرسنگی کند. طبق پاراگراف سوم، تلاش برای ساخت چنین قرص‌هایی هنوز موفقیت‌آمیز نبوده. اما نویسنده معتقد است که این شکست‌ها informative هستند و این امید را در دل محققان زنده کرده‌اند که روزی چنین رویایی به واقعیت تبدیل خواهد شد. در نتیجه گزینه (۳) صحیح است.

۵۵- گزینه «۱» صورت سؤال از ما خواسته تا ببینیم واژه feat (به معنی شاهکار) به کدام عبارت در متن برمی‌گردد که caloric restriction می‌باشد.

متن ۲:

نخستین امپرسیونیست‌ها که در زمان خود افراط‌گرا بودند، قوانین نقاشی آکادمیک را نقض کردند. آنها نخستین تصاویر خود را با رنگ‌های آزادانه نواخته شده (freely brushed colors) می‌کشیدند که نسبت به خطوط و برجستگی (lines and contours) اولویت داشتند. همچنین پیرو نقاشانی چون یوجین دلاکروئیکس و ترنر بودند. آنها همچنین صحنه‌ها و مناظری واقع‌بینانه از زندگی مدرن رسم می‌کردند و اغلب در فضای باز نقاشی می‌کردند. قبل از آن، پورترها و منظره‌ها معمولاً در داخل استادیوها نقاشی می‌شدند. اما امپرسیونیست‌ها معتقد بودند می‌توانند اثر زودگذر و موقتی نور خورشید را با نقاشی در فضای آزاد ترسیم کنند. آنها به جای پرداختن به جزئیات، اثرات کلی را نقاشی می‌کردند و از ضربات «شکسته» و کوتاه قلم مو آغشته به رنگ‌های خالص و نامخلوط – نه مخلوط ملایم یا سایه‌دار که مرسوم بود – برای دستیابی به ارتعاش شدید رنگ استفاده می‌کردند.

سبک امپرسیونیست در همان زمان که یک سری از نقاشان از قبیل نقاشان ایتالیایی معروف به جنبش ماکایولی نقاشی در فضای باز (plein-air) را تجربه می‌کردند، در فرانسه پدید آمد. با این حال امپرسیونیست‌ها فنونی را ساختند که مختص سبک خودشان بود. این سبک که بنا به ادعای طرفدارانش شامل سبکی متفاوت از دیدن است، هنری از حرکت و فوریت، ترکیبات و ژست‌های رک و نمایش نور با استفاده از رنگ روشن و متنوع است. مردم که در ابتدا مخالف این سبک بودند، به تدریج به این باور رسیدند که امپرسیونیست‌ها دید اصلی و تمدنیافته‌ای را ترسیم می‌کنند حتی اگر منتقدین هنر مخالف این سبک جدید باشند. سبک امپرسیونیسم با شورا‌فرینی در نگرستن به خود موضوع به جای ترسیم جزئیات موضوع و با ایجاد تکنیک‌های زیاد، پیشگام یک سری سبک نقاشی دیگر از قبیل نئوامپرسیونیسم، پست امپرسیونیسم، فوویسم و کوبیسم است.

۵۶- گزینه «۲» متن در مورد ویژگی‌های نقاشی‌های سبک امپرسیونیسم بحث می‌کند.

۵۷- گزینه «۴» طبق پاراگراف اول متن، امپرسیونیست‌ها قوانین نقاشی آکادمیک را نقض کردند (علت صحیح بودن گزینه ۳)، پیرو نقاشانی چون یوجین دلاکروئیکس و ترنر بودند (علت درست بودن گزینه ۲) و نهایتاً سعی نمودند زندگی و حیات را به صورت واقع‌بینانه نقاشی کنند (علت صحیح بودن گزینه ۱). در نتیجه فقط گزینه (۴) جواب این سؤال است که طبق پاراگراف اول، در سبک امپرسیونیسم brushed colors مهمتر از lines and contours هستند.

۵۸- گزینه «۱» در پاراگراف دوم، تنها چیزی که در مورد Macchiaioli گفته شده این است که یک سری هنرمند ایتالیایی بودند که سبک نقاشی plein air (یا سبک نقاشی در هوای آزاد) را مورد بررسی قرار دادند. در نتیجه گزینه (۱) صحیح است. همچنین در این پاراگراف گفته شده که ظهور امپرسیونیسم با علاقه این گروه به این سبک همزمان بود.

۵۹- گزینه «۳» طبق پاراگراف سوم، مردم در ابتدا با سبک امپرسیونیسم مخالف بودند. دقت داشته باشید که برای پاسخگویی به این سؤال باید معنی واژه hostile را بدانید. این واژه به معنی ضد، مخالف است.

۶۰- گزینه «۴» طبق پاراگراف دوم، آنچه که بین سبک امپرسیونیسم و ماکایولی تمایز ایجاد می‌کرد این است که با اینکه یک سری شباهت‌ها داشتند، سبک امپرسیونیسم فنونی داشت که فقط مختص سبک خود بودند.

بخش دوم: استدلال منطقی

■ **راهنمایی:** برای پاسخگویی به سؤال‌های این بخش، لازم است فقط موقعیتی را که در هر سؤال مطرح شده، مورد تجزیه و تحلیل قرار دهید و سپس گزینه‌ای را که فکر می‌کنید پاسخ مناسب‌تری برای آن سؤال است، انتخاب کنید. هر سؤال را با دقت بخوانید و با توجه به مطالب مطرح شده در هر سؤال و نتایجی که بیان شده و بیان نشده ولی قابل استنتاج است، پاسخی را که صحیح‌تر به نظر می‌رسد، انتخاب و در پاسخنامه علامت بزنید.

۹- به نظر می‌رسد والدین انگیزه دارند تا فرزندان خود را به بهترین وجه، برای جهانی که احتمالاً در آن باید مستقلانه زندگی کنند، آماده نمایند. آنچه در یک فرهنگ کار می‌کند، لزوماً در فرهنگ دیگر نمی‌تواند خوب باشد؛ اما هر چه دنیای ما به هم پیوند می‌خورد، این تنوع رویکردهای فرزندپروری، ممکن است کاهش یابد. در حقیقت، بیشتر کشورها طی ۵۰ سال گذشته، فردگراتر شده‌اند و این تحول، در کشورهایی که بیشترین توسعه اقتصادی را تجربه کرده‌اند، بارزتر است. کدام مورد زیر را نمی‌توان به درستی، از متن فوق، استنباط کرد؟

- ۱) نحوه فرزندپروری، تحت تأثیر فرهنگ جامعه مربوطه قرار دارد.
- ۲) به نظر می‌رسد که میان فردگرایی و توسعه اقتصادی، نوعی همبستگی وجود دارد.
- ۳) با تحولات اقتصادی، فرایند فرزندپروری نیز به شکل آرمانی خود، نزدیک‌تر می‌شود.
- ۴) ویژگی‌های فرزندپروری در هر جامعه‌ای، در طول زمان، ممکن است دچار تغییر شود.

۱۰- در حالی که گه‌گاه مقالاتی در تکذیب گرم شدن کره زمین چاپ می‌شوند، دانشمندان ۱۰ عامل مهم که گرم شدن کره زمین را اثبات می‌کند، به عنوان عوامل غیرقابل انکار این پدیده اعلام کردند. دانشمندان، بدون اشاره به عامل اصلی این پدیده، اعلام کردند شکی وجود ندارد که زمین از سال ۱۹۸۰ تاکنون، بیشتر از حد انتظار، گرم شده است. این گزارش می‌تواند تأییدی بر بیانیه مجمع بین‌الدول تغییر اقلیم سازمان ملل باشد که در سال ۱۹۹۷ اعلام کرد به احتمال ۹۰ درصد، این پدیده در حال وقوع است و باید همه کشورها دست به دست هم دهند و آن را متوقف سازند.

کدام مورد، فرض مستتر در بیانیه مجمع بین‌الدول تغییر اقلیم سازمان ملل است؟

- ۱) برای پدیده گرمایش زمین، راه حل وجود دارد.
- ۲) هر مشکل جهانی، تنها راه‌حلی جهانی دارد.
- ۳) کشور یا کشورهای خاصی را نباید مسئول گرمایش زمین دانست.
- ۴) یافتن علت وقوع گرم شدن زمین، در صورت همکاری جمعی، کاری شدنی است.

۱۱- متصدیان پارک «بهار»، به منظور افزایش جذابیت و جلب افراد بیشتر به پارک، اقدام به سرمایه‌گذاری جهت ایجاد زمین بازی بزرگی برای کودکان کردند و بخشی از محل مخصوص پیاده‌روی پارک را به آن اختصاص دادند. اندکی پس از اجرای پروژه مذکور، تعداد مراجعین به این پارک کاهش یافت که از این بابت، دکه‌ها و فروشگاه‌های کوچک داخل پارک نیز متضرر شدند.

کدام مورد، به منطقی‌ترین وجه، تناقض ظاهری موجود در متن را مرتفع می‌سازد؟

- ۱) در محلی که پارک بهار قرار دارد، تفرجگاه‌های دیگری نیز وجود دارد که خانواده‌ها برای گذران اوقات فراغت خود، آنها را به پارک ترجیح می‌دهند.
- ۲) پارک بهار در یک شهرک بازنشستگان قرار دارد که کودکان کمی در آنجا زندگی می‌کنند و مردم شهرک از پارک، جهت جمع شدن دور هم و پیاده‌روی استفاده می‌کنند.
- ۳) از قدیم‌الایام، آخر هر هفته، مسابقه‌های مختلفی از جمله مسابقه دو و پیاده‌روی در پارک بهار، برگزار می‌شود تا مردم را به ورزش روزانه عادت دهد.
- ۴) در چند سال اخیر، پارک بهار تنها پارکی نبوده و نیست که با اجرای پروژه‌های نوآورانه و مردم‌پسند، سعی در جذب مخاطب کرده است.

۱۲- هوا وزن دارد و به هر چیزی، فشار وارد می‌کند. بعضی بالن‌ها را با گاز هلیوم پر می‌کنند، چون هلیوم از هوا سبک‌تر است. بنابراین، اگر یک بالن را که از گاز هلیوم پر شده رها کنیم، به سرعت بالا می‌رود و سپس، ناگهان می‌ترکد. وقتی بالن بالا می‌رود، به سمت جاهایی حرکت می‌کند که فشار هوای کمتری دارد. در این حال، گاز داخل بالن در مقایسه با هوا، با قدرت بیشتری به دیواره‌های داخلی بالن فشار می‌آورد و سعی می‌کند، از بالن خارج شود. به این ترتیب، بالن

کدام مورد، به منطقی‌ترین وجه، جای خالی در متن را کامل می‌کند؟

- ۱) راهی غیر از رسیدن به تعادل ندارد
- ۲) کم‌کم باد می‌کند و بالاخره می‌ترکد
- ۳) نیز از کنترل خارج می‌شود
- ۴) از اوج گرفتن بازمی‌ایستد

۱۳- به تهنایی نمی‌شود خواب دیدن خود را تحت کنترل درآوریم. اما به تازگی روان‌شناسان توانسته‌اند کابوس‌های وحشتناک را مهار و آنها را درمان کنند. در این روش، روان‌شناس از بیمار می‌خواهد وقتی کابوس می‌بیند، به تماشای آن ادامه دهد و تلاش کند آن را به هر آنچه دوست دارد، تغییر دهد. نتایج یک آزمایش انجام‌شده در این زمینه، از موفقیت ۷۰ درصدی این روش، پس از یک دوره درمان دو تا چهار هفته‌ای حکایت دارد.

کدام مورد، در صورتی که صحیح فرض شود، ادعای متن را زیر سؤال می‌برد؟

- ۱) آزمایش مورد اشاره در متن، توان کنترل رویاهای معمولی را نیز باید لحاظ کند.
- ۲) فرد یا افرادی که در آزمایش شرکت کردند، به درمانگر خود، اطمینان کامل داشتند.
- ۳) وقتی بیماران، به درستی یک روش درمانی باور داشته باشند، فارغ از آنکه آن روش چه باشد، بر بیماری‌شان غلبه می‌کنند.
- ۴) پایایی نتایج هر آزمایش در حوزه روان‌شناسی، با تکرار چندباره آن در شرایط یکسان مشخص می‌شود.



کله ۱۴- ما از همه مشتریان یک شعبه فروشگاه زنجیره‌ای خود نظرسنجی کردیم و همه آنها موافق بودند که شبانه‌روزی بودن فروشگاه، ایده بسیار خوبی است. لازم است هرچه سریع‌تر، برنامه‌ای برای ۲۴ ساعته کردن تمام شعب فروشگاه بریزیم. خطای استدلالی متن فوق، کدام است؟

- (۱) تعبیر رابطه همبستگی به رابطه علت و معلول
(۲) معلول را قبل از علت گذاشتن
(۳) تعمیم نابه‌جا
(۴) قیاس

کله ۱۵- شمارش از چپ، میان انسان‌ها رواج دارد و حتی در زبانی مانند زبان فارسی، که از سمت راست نوشته و خوانده می‌شود، نوشتن اعداد متفاوت بوده و از چپ به راست است. دانشمندان مدعی‌اند که انسان‌ها و حیوانات، به‌صورت غریزی، از سمت چپ به راست شمارش می‌کنند، زیرا نیمکره راست مغز که اطلاعات را پردازش می‌کند، انجام فعالیت‌های بصری را به‌عهده دارد. از این‌رو، این‌طور به‌نظر می‌رسد که رفتار شمارش اعداد از سمت چپ، بیشتر رفتاری غریزی باشد تا اکتسابی.

کدام مورد، در صورتی که صحیح فرض شود، ادعای متن را به بهترین وجه تقویت می‌کند؟
(۱) تلاش‌های مکرر در عادت دادن افراد به شمارش از سمت راست، بی‌فایده بوده است.
(۲) بسیاری از رفتارهایی که در انسان غریزی هستند، در حیوانات نیز کاملاً غریزی هستند.
(۳) امروزه به کمک فناوری‌های جدید، می‌توان تأثیر فعالیت‌های مغزی در تعیین رفتار موجودات را توضیح علمی داد.
(۴) در شرایطی که افراد در حین دیدن یک فیلم آموزشی باید نکته‌برداری کنند، آنان از اعداد برای نشان دادن ترتیب اهمیت نکات یادداشتی استفاده می‌کنند.

بخش سوم: سؤالات تحلیلی

■ **راهنمایی:** در این بخش، توانایی تحلیلی شما مورد سنجش قرار می‌گیرد. سؤال‌ها را به دقت بخوانید و پاسخ صحیح را در پاسخنامه علامت بزنید.
راهنمایی: با توجه به اطلاعات زیر، به سؤال‌های ۱۶ تا ۱۹ پاسخ دهید.

۶ نفر به اسامی A، B، C، D، E و F که سه‌تای آنها مرد و سه تا زن هستند به یک مرکز مشاوره مراجعه می‌کنند. دوتا از مردها، همسر دوتا از زن‌ها هستند و دو نفر دیگر، هیچ نسبتی با هم ندارند، زوجین اول، زوجین دوم، مرد تنها و زن تنها (نه لزوماً به ترتیب)، مطابق محدودیت‌های زیر، برای مشاوره در یکی از موارد «حقوقی»، «تحصیلی»، «شغلی» و «خانوادگی» نزد یکی از مشاوران این مرکز ارجاع داده می‌شوند.

- برای مشاوره حقوقی، C و همسرش که فردی غیر از A است، مراجعه کرده‌اند.
- E و شوهرش که فردی غیر از C و D است، برای مشاوره‌ای، غیر از مشاوره خانوادگی مراجعه کرده‌اند.
- B که زن است، برای مشاوره شغلی مراجعه کرده است.

کله ۱۶- اگر D برای مشاوره خانوادگی مراجعه کرده باشد، A برای مشاوره در چه زمینه‌ای و همراه با چه کسی مراجعه کرده است؟
(۱) حقوقی - C (۲) تحصیلی - F (۳) تحصیلی - E (۴) خانوادگی - D

کله ۱۷- اگر F به تنهایی مراجعه کرده باشد، کدام مورد زیر، به‌طور قطع، صحیح است؟
(۱) D، برای مشاوره خانوادگی مراجعه کرده است.
(۲) A، برای مشاوره تحصیلی مراجعه کرده است.
(۳) A، به تنهایی مراجعه کرده است.
(۴) D، شوهر C است.

کله ۱۸- اگر A، فردی باشد که به تنهایی مراجعه کرده است، جنسیت چند نفر از ۶ نفر مراجعه‌کننده، به‌طور قطع مشخص می‌شود؟
(۱) ۶ (۲) ۴ (۳) ۳ (۴) ۲

کله ۱۹- اگر C شوهر D نباشد، کدام‌یک از افراد زیر، قطعاً مرد هستند؟
(۱) D و F (۲) C و F (۳) A و F (۴) A و D

راهنمایی: با توجه به اطلاعات و شکل زیر، به سؤال‌های ۲۰ تا ۲۳ پاسخ دهید.

پنج گوی A، B، C، D و E (نه لزوماً به ترتیب)، مطابق شکل زیر، درون یک حلقه بزرگ قرار گرفته‌اند. در مرحله اول، ابتدا گوی وسط را برداشته و پشت آخرین گوی سمت راست می‌گذاریم و پس از جابه‌جایی و متعادل شدن گوی‌ها، گوی وسط را برداشته و پشت آخرین گوی سمت چپ قرار می‌دهیم. کل این فرایند را یک بار دیگر، در مرحله دوم انجام می‌دهیم. اطلاعات زیر، موجود است:

- پس از مرحله اول و قبل از شروع مرحله دوم، E اولین گوی از سمت چپ بوده است.
- قبل از مرحله اول، گوی A هیچ‌کدام از دو گوی انتهایی نبوده است.
- پس از مرحله دوم، گوی C دقیقاً سمت راست و چسبیده به گوی A قرار گرفته است.



بخش دوم: استدلال منطقی

۹- گزینه «۳» سایر گزینه‌ها از متن نتیجه می‌شوند، به گزینه (۲) در آخر متن اشاره شده است. به گزینه (۱) در قسمت ابتدایی متن اشاره شده است. گزینه (۴) هم از متن استنباط می‌شود؛ آنجا که گفته است بیشتر کشورها طی ۵۰ سال گذشته فردگراتر شده‌اند.

۱۰- گزینه «۱» با توجه به نتیجه‌گیری آخر متن بیانیه سال ۱۹۹۷ که اشاره شده است «باید همه کشورها دست به دست هم دهند و گرمایش زمین را متوقف سازند» می‌توان استنباط کرد که نویسنده متن فرض کرده است برای پدیده گرمایش زمین راه‌حل وجود دارد. سایر گزینه‌ها نامربوط هستند و به هیچ وجه نمی‌توانند فرض نویسنده متن باشند.

۱۱- گزینه «۲» در سؤالات تناقض در متن باید دنبال گزینه‌ای باشیم که به طرفین تناقض لطمه‌ای وارد نکند و ضمناً تناقض را توجیه کند. واضح است گزینه (۲) به وضوح علت این تناقض را توضیح داده است؛ چراکه پارک بهار در جایی قرار دارد که بیشتر افراد بازنشسته قرار دارند و کودکان کمی ساکن شهرک هستند و طبیعی است که کم کردن از فضای پیاده‌روی (که معمولاً افراد بازنشسته از آن استفاده می‌کنند) و اختصاص آن به فضای بازی کودک، جمعیت ورودی به پارک را کاهش می‌دهد.

۱۲- گزینه «۲» با توجه به ابتدای متن که گفته شده اگر یک بالن را با گاز هلیوم پر کنیم به سرعت بالا می‌رود و سپس ناگهان می‌ترکد، لذا در قسمت پایانی بهترین جمله عبارت داده شده در گزینه (۲) است.

۱۳- گزینه «۴» در متن گفته شده است که نتایج یک آزمایش انجام شده موفقیت‌آمیز بوده است. واضح است گزینه (۴) برای زیر سؤال بردن این ادعا بهترین گزینه است؛ چراکه اشاره می‌کند در حوزه روانشناسی آزمایش‌ها به شرطی مورد تأیید است که **تکرار چندباره** داشته باشد (نه یک بار).

۱۴- گزینه «۳» از اینکه از یک فروشگاه به صورت شبانه‌روزی استقبال شده، نتیجه‌گیری شده است که از تمام فروشگاه‌های شعب دیگر هم استقبال خواهد شد. این یک تعمیم نابه‌جا است و خطای این استدلال می‌باشد.

۱۵- گزینه «۱» نتیجه‌گیری متن این است که «عمل شمارش اعداد از چپ به راست» عملی غریزی است نه اکتسابی. می‌خواهیم این جمله را تأیید و تقویت کنیم. بهترین گزینه جمله داده شده در گزینه (۱) است که تأکید می‌کند تلاش‌های مکرر در عادت دادن و آموزش افراد جهت شمارش اعداد از سمت راست بی‌فایده بوده است (در واقع هیچ‌گونه اکتسابی از آموزش‌ها توسط افراد صورت نگرفته است).

بخش سوم: سؤالات تحلیلی

با توجه به صورت سؤال، دو زوج و یک زن مجرد و یک مرد مجرد وجود دارد و مشاوره‌ی هر یک از زوجها و هریک از افراد مجرد متفاوت است. حال به تحلیل داده‌های ارائه شده می‌پردازیم:

- برای مشاوره حقوقی، C و همسرش که فردی غیر از A است، مراجعه کرده‌اند.

تحلیل: C متأهل و همسرش A نیست.

- E و شوهرش که فردی غیر از C و D است برای مشاوره‌ی غیر از مشاوره خانوادگی مراجعه کردند.

E زن و متأهل است، نوع مشاوره‌اش حقوقی نیست؛ زیرا همسر C نیست (شغلی نیز نیست با توجه به اطلاع بعدی) **نوع مشاوره:** تحصیلی

- B که زن است برای مشاوره‌ی شغلی مراجعه کرده است.

تحلیل: B زن و مجرد است زیرا تنها زوج موجود، زوج E و همسرش و C و همسرش هستند. از آنجایی که نوع مشاوره C و همسرش حقوقی و E نیز خود، زن است، بنابراین نمی‌تواند متأهل باشد.

۱۶- گزینه «۳» D مشاوره خانوادگی دریافت کرده است.

با توجه به تحلیل‌ها و فرض سؤال، D باید مجرد و مرد باشد.

B و D تنها افراد مجرد هستند و A باید متأهل و همسر یکی از افراد C و یا E باشد که با توجه به فرضیات نمی‌تواند همسر C باشد، بنابراین همسر E است و مشاوره‌ی تحصیلی دریافت کرده است.

۱۷- گزینه «۲» F مشاوره‌ی تنهایی انجام داده است.

تحلیل: F مجرد و مرد است. بنابراین افراد A و D متأهل باید باشند و A همسر C نیست، بنابراین همسر E است و برای مشاوره تحصیلی مراجعه کرده است.

۱۸- گزینه «۲» A فردی باشد که به تنهایی مراجعه کرده است:

A مجرد و مرد است.

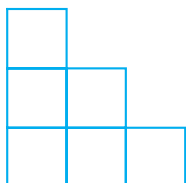
از قبل داریم: B زن است E زن است

از میان افراد باقی‌مانده F و D و C، تنها F می‌تواند همسر E باشد، بنابراین F نیز مرد است.

بخش سوم: سؤالات تحلیلی

■ راهنمایی: در این بخش، توانایی تحلیلی شما مورد سنجش قرار می‌گیرد. سؤال‌ها را به دقت بخوانید و پاسخ صحیح را در پاسخنامه علامت بزنید.
راهنمایی: با توجه به اطلاعات زیر، به سؤال‌های ۱۶ تا ۱۹ پاسخ دهید.

شش بلوک سیمانی A، B، C، D، E و F توسط علی، محمد و حسین (نه لزوماً به ترتیب) که یکی از آنها فقط یک بلوک، یک نفر دو بلوک و یک نفر سه بلوک را حمل کرده‌اند، مطابق شکل زیر، طوری در سه ستون روی هم چیده شده‌اند که بلوک‌های هر ستون (دوتایی و سه‌تایی)، توسط افراد مختلف گذاشته شده‌اند.



- فردی که دو بلوک گذاشته است، نه محمد بوده است و نه بلوک‌های E و F، جزو آن بلوک‌ها بوده‌اند.

- بلوک B توسط علی، دقیقاً روی بلوک D که توسط محمد گذاشته شده، قرار گرفته است.

- بلوک A، دقیقاً روی یکی از دو بلوکی قرار گرفته که توسط یک نفر حمل شده است.

- بلوک F، تنها بلوک ستونش نیست.

۱۶- اگر بلوک B در بالاترین ارتفاع ممکن قرار گرفته باشد، بلوک F را به‌طور قطع، چه کسی حمل کرده است؟

- (۱) علی (۲) محمد (۳) حسین (۴) نمی‌توان تعیین کرد.

۱۷- اگر بلوک A، زیر یک بلوک دیگر قرار داشته باشد، آن بلوک لزوماً کدام است؟

- (۱) F (۲) E (۳) D (۴) C

۱۸- اگر سه بلوک ردیف پایین (که با زمین در تماس هستند) را یک نفر گذاشته باشد، کدام مورد در خصوص بلوک A به‌طور قطع، صحیح است؟

- (۱) توسط کسی حمل شده است که سه بلوک حمل کرده است.
(۲) در بالاترین جای ممکن قرار گرفته است.
(۳) دقیقاً روی بلوک C قرار گرفته است.
(۴) زیر بلوک F قرار گرفته است.

۱۹- اگر بلوک E را حسین حمل کرده باشد، کدام مورد زیر، لزوماً صحیح است؟

- (۱) فردی که سه بلوک حمل کرده، محمد است.
(۲) حسین فقط یک بلوک حمل کرده است.
(۳) بلوک A توسط محمد حمل شده است.
(۴) بلوک F را حسین حمل کرده است.

راهنمایی: با توجه به اطلاعات و شکل زیر، به سؤال‌های ۲۰ تا ۲۳ پاسخ دهید.

از چهار نفر افراد یک خانواده به اسامی A، B، C و D با سنین متفاوت، یک نفر هر دو دُز واکسن کرونا را دریافت کرده، دو نفر فقط دُز اول و یک نفر هیچ دُزی را دریافت نکرده است. اطلاعات زیر در این خصوص موجود است.

- فردی که هر دو دُز واکسن را دریافت کرده است، نه B است و نه بزرگ‌ترین فرد خانواده.

- B، نه فردی است که هیچ دُزی از واکسن را نزده و نه از D کوچک‌تر است.

- C با اینکه از A کوچک‌تر است، ولی نسبت به وی، یک دُز بیشتر زده است.

۲۰- اگر جوان‌ترین فرد خانواده فقط یک دُز از واکسن کرونا را دریافت کرده باشد، کدام فرد به‌طور قطع، هر دو دُز واکسن را دریافت کرده است؟

- (۱) نفر دوم از لحاظ سن (۲) D (۳) C (۴) A

۲۱- اگر کسی که هر دو دُز واکسن را دریافت کرده، از D جوان‌تر باشد، کدام مورد زیر، لزوماً صحیح است؟

- (۱) D، هیچ دُزی از واکسن را دریافت نکرده است.
(۲) پیرترین فرد، هیچ دُزی را دریافت نکرده است.
(۳) A از B، تعداد دُز بیشتری دریافت کرده است.
(۴) C، فقط یک دُز واکسن را دریافت کرده است.

۲۲- اگر C از B بزرگ‌تر باشد، چند نفر از افراد خانواده، تعداد دُز واکسنی که دریافت کرده‌اند، به‌طور قطع مشخص می‌شود؟

- (۱) ۴ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴) صفر

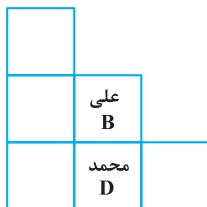
۲۳- اگر جوان‌ترین فرد، هیچ دُزی دریافت نکرده باشد، کدام مورد زیر، به‌طور قطع مشخص نمی‌شود؟

- (۱) نام فردی که هر دو دُز واکسن را زده است.
(۲) تعداد دُزهایی که به A تزریق شده است.
(۳) نام جوان‌ترین فرد خانواده
(۴) نام پیرترین فرد خانواده

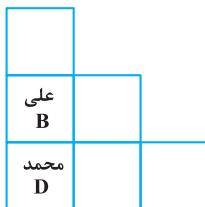
بخش سوم: سؤالات تحلیلی

■ برای پاسخ به سؤالات ۱۶ تا ۱۹ ابتدا اطلاعات داده شده را خلاصه می‌کنیم. شش بلوک سیمانی E, D, C, B, A و F داریم که علی، محمد و حسین آن‌ها را قرار داده‌اند. یکی از آن‌ها یک بلوک، دیگری دو تا و نفر سوم، سه تا را روی هم قرار داده است (البته نمی‌دانیم کدامشان!). حالا سراغ اطلاعات صورت سؤال می‌رویم.

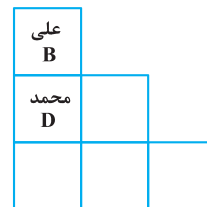
از اطلاع اول می‌دانیم که **محمد** یا **یک بلوک** گذاشته یا **سه بلوک** و شخصی که دو بلوک گذاشته بلوک‌های E و F را گذاشته است. وقتی به اطلاع دوم می‌رسیم می‌دانیم علی بلوک B و محمد بلوک D را گذاشته است. علی بلوک B را دقیقاً روی بلوک D که محمد گذاشته قرار داده است، پس سه حالت زیر قابل تصور است.



(ج)



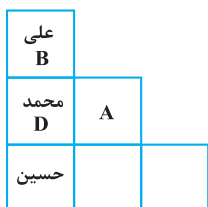
(ب)



(الف)

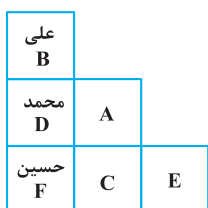
از اطلاع سوم می‌دانیم بلوک A در تک ستون نیست و از اطلاع چهارم می‌دانیم بلوک F هم در تک ستون نیست، خُب پس E و C می‌توانند در تک ستون قرار گرفته باشند. اما نمی‌دانیم کدامشان در تک ستون قرار دارد.

۱۶- گزینه «۳» با توجه به این که در این سؤال عنوان شده است B در بالاترین ارتفاع ممکن قرار گرفته است، پس حالت (الف) برقرار است. یعنی شکل مقابل را داریم:



حالت (الف)

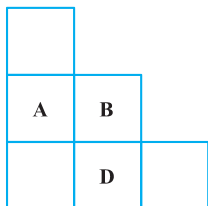
چون در متن ابتدایی داده شده **در هر ستون** بلوک‌ها توسط افراد مختلف چیده شده است، پس بلوک پایین در ستون سه‌تایی را قطعاً حسین قرار داده است. چون A روی یکی از دو بلوکی است که توسط یک نفر حمل شده است، پس زیر A قطعاً E و F نیست، چون در اطلاع اول گفتیم کسی که دو بلوک حمل کرده، E و F را حمل نکرده است و چون گفته شده F تنها بلوک ستونش نیست، پس F در ستون ۳ تایی است که حسین حمل کرده است. یعنی داریم:



حالت (ج)

۱۷- گزینه «۱» وقتی گفته می‌شود A زیر یک بلوک دیگر قرار گرفته است و در اطلاع سوم گفته شده A بالای یک بلوک قرار دارد، پس فقط حالت (ج) را خواهیم داشت:

دوباره مانند سؤال قبل، واضح است F و E زیر A قرار ندارند و چون می‌دانیم F تنها بلوک ستونش نیست، پس F در ستون سه بلوکه و بالای A قرار دارد.

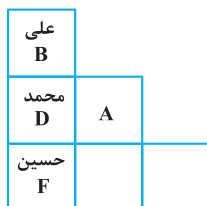


حالت (ج)

۱۸- گزینه «۲» اگر سه بلوک پایین را یک نفر گذاشته باشد، با توجه به این که در هر ستون (دوتایی یا سه‌تایی) باید افراد متفاوت باشند، پس در حالت (الف) حسین در ستون سه حالتی قرار می‌گیرد، هر سه بلوک پایین را حسین حمل کرده است، در حالت‌های (ب) و (ج) هم واضح است باید این کار را محمد کرده باشد، دنبال مکان قرارگیری بلوک A هستیم. می‌دانیم A روی یکی از دو بلوکی است که توسط یک نفر حمل شده است. پس A نمی‌تواند در حالت (الف) و (ب) در ستون دوتایی قرار گرفته باشد، چون آن وقت روی یکی از سه بلوکی که توسط یک نفر حمل شده قرار می‌گیرد! و این در تضاد با اطلاعات سؤال است. پس A در حالت (ج) قرار دارد و آن هم در بالاترین نقطه چون باز هم نمی‌تواند در ستون سه‌تایی در بلوک وسط باشد، چون دوباره روی یکی از سه بلوکی قرار می‌گیرد که توسط یک نفر حمل شده است.

۱۹- گزینه «۴» هر سه حالت (الف)، (ب) و (ج) را با فرض این که بلوک E را حسین حمل کرده بررسی می‌کنیم.

در حالت (الف) می‌دانیم F در تک ستون نیست و با توجه به اطلاع سوم A باید در بالای ستون دو بلوکی قرار بگیرد. زیر A هم که گفتیم F نمی‌تواند قرار بگیرد، پس F باید در ستون سه بلوک قرار بگیرد و آن را حسین حمل کرده باشد. چون در یک ستون سه تایی باید سه نفر مختلف بلوک حمل کرده باشند بنابراین گزینه (۴) صحیح است. اما سراغ حالت (ب) می‌رویم.



حالت (الف)

در این حالت ابتدا دو حالت برای A در نظر می‌گیریم، A باید بالای یک بلوک باشد و برای این منظور دو حالت بیشتر نداریم:

حسین A		
علی B		
محمد D		

(۱)

حسین ?		
علی B	A	
محمد D		

(۲)

در حالت (۲) که واضح است حسین F را حمل کرده است، چون F باید در یکی از دو ستون ۲ بلوکه و یا سه بلوکه باشد و طبق اطلاع اول نمی‌تواند زیر A باشد، پس اگر حالت (۲) را در نظر بگیریم باز هم پاسخ به سؤال گزینه (۴) است.

اما اگر به (۱) توجه کنیم، علی باید شخصی باشد که دو بلوک حمل کرده است یعنی C یا F را حمل کرده. علی نمی‌تواند F را حمل کند، چون با اطلاع (۱) در تناقض است و از طرفی حسین باید بلوک سوم غیر از E را حمل کند تا شرایط مطرح شده ابتدایی برقرار باشد، (این که یک نفر یک بلوک، یک نفر دو بلوک و دیگری سه بلوک حمل کرده‌اند). پس در حالت (۱) هم پاسخ به سؤال این است که حسین F را حمل کرده است و با همین ترتیب با بررسی شرایط (ج) می‌توان به این نتیجه رسید که F را حسین حمل کرده است.

حسین A		
علی B	حسین F	
محمد D	علی C	حسین E

■ برای پاسخ به سؤالات ۲۰ تا ۲۳ ابتدا اطلاعات صورت سؤال را دقیق بررسی و در صورت امکان خلاصه می‌کنیم:

یک خانواده چهار نفره با نام‌های A، B، C و D داریم که یکی از آن‌ها دو دُز، دیگری هیچ دُز و دو نفر دیگر هم هر کدام یک دُز واکسن کرونا دریافت کرده‌اند. با توجه به اطلاع اول متوجه می‌شویم که B شخصی نیست که دو دُز واکسن دریافت کرده و بزرگترین فرد هم ۲ دُز زده است. با توجه به اطلاع دوم B قطعاً کوچک‌ترین فرد خانواده نیست و می‌دانیم که شخصی نیست که هیچ دُزی دریافت نکرده است. پس B قطعاً یکی از آن دو نفری است که یک دُز واکسن دریافت کرده است و بالاخره در اطلاع چهارم می‌دانیم که C یا یک دُز زده و A هیچ دُز و یا این که C همان شخصی است که ۲ دُز زده و A یک دُز زده است و البته می‌دانیم که C از A کوچک‌تر است. معلوم است که A یا B بزرگ‌ترین افراد هستند، با توجه به اطلاعات صورت سؤال ۶ حالت زیر را می‌توان تصور نمود.

→ بزرگ‌ترین فرد	→ بزرگ‌ترین فرد	→ بزرگ‌ترین فرد				
A، ۲ دُز زده	A، ۲ دُز زده	A، ۲ دُز زده	B یک دُز	B یک دُز	B یک دُز	B یک دُز
B یک دُز	B یک دُز	C	A	A	A	D
C	D	B یک دُز	C	D	D	A
D	C	D	D	C	C	C
حالت (۱)	حالت (۲)	حالت (۳)	حالت (۴)	حالت (۵)	حالت (۶)	

۲۰- **گزینه «۲»** اگر جوان‌ترین فرد خانواده فقط یک دُز واکسن زده باشد، در این حالت در حالت (۱) و (۳) و (۴)، D یک دُز واکسن زده است و لاجرم C، ۲ دُز واکسن زده و A هیچ دُز، که این در تناقض با اطلاع سوم است (که گفته C از A یک دُز بیشتر زده)، پس حالت‌های (۲) و (۵) و (۶) مدنظر است که در تمام آن‌ها C یک دُز، D، ۲ دُز و A هیچ دُز زده است.

۲۱- **گزینه «۱»** با توجه به این اطلاع در حالت (۲) یا (۵) و یا (۶) هستیم و لزوماً A یک دُز دریافت کرده است (با توجه به اطلاع سوم) و لذا D هیچ دُزی دریافت نکرده است.

۲۲- **گزینه «۳»** اگر C بزرگ‌تر از B باشد، یعنی در حالت (۳) هستیم که فقط دُز واکسن B معلوم است که یک دُز زده است.

۲۳- **گزینه «۴»** با توجه به این حالت واقعاً نمی‌توان گفت B یا A کدامشان پیرترین فرد خانواده هستند (در حالت (۱) تا (۳)، A و در حالت (۴) تا (۶)، B پیرترین فرد است). دقت کنید نام جوان‌ترین فرد معلوم می‌شود، چون جوان‌ترین فرد یا C است یا D و چون با توجه به اطلاع سوم صورت سؤال C نمی‌تواند هیچ دُزی دریافت نکرده باشد، پس D همان فرد است. در واقع یکی از حالت‌های (۴)، (۳) و (۱) را داریم. در حالت (۱) و (۴) می‌شود گفت که C، ۲ دُز و A یک دُز را دریافت کرده است. پس نام فردی که ۲ دُز واکسن دریافت کرده است هم معلوم می‌شود. با همین استدلال تعداد دُزهای A هم معلوم است که این یعنی گزینه (۲) نمی‌تواند صحیح باشد.

راهنمایی: با توجه به اطلاعات زیر، به سؤال‌های ۲۰ تا ۲۳ پاسخ دهید.

فردی از هر کدام از ۶ نوع خشکبار بادام، گردو، عنب، انجیر خشک، توت خشک و زرشک فقط یک بسته یک کیلوگرمی در اختیار دارد. او قرار است با رعایت محدودیت‌های زیر، آن‌ها را در سه جعبه در اندازه‌های کوچک با گنجایش یک بسته، متوسط با گنجایش دو بسته و بزرگ با گنجایش سه بسته جا دهد.

– عنب، نه در جعبه کوچک قرار می‌گیرد و نه همراه با توت خشک در یک جعبه مشترک.

– بسته‌های گردو و بادام، در دو جعبه متفاوت و بسته‌های انجیر خشک و توت خشک نیز در دو جعبه متفاوت قرار می‌گیرند.

– اگر جعبه بزرگ حاوی زرشک یا عنب باشد، حاوی گردو نخواهد بود.

۲۰- اگر در جعبه کوچک بادام قرار داده شود، کدام مورد زیر صحیح است؟

- (۱) توت خشک و زرشک، در یک جعبه قرار داده می‌شوند.
(۲) انجیر خشک و زرشک، در یک جعبه قرار داده می‌شوند.
(۳) توت خشک، در جعبه بزرگ قرار داده می‌شود.
(۴) عنب، در جعبه متوسط قرار داده می‌شود.

۲۱- بادام به همراه کدام محصول می‌تواند در بسته متوسط قرار داده شود؟

- (۱) زرشک (۲) عنب (۳) انجیر خشک (۴) توت خشک

۲۲- اگر بسته توت خشک در جعبه بزرگ قرار داده شود، کدام مورد زیر، لزوماً صحیح نیست؟

- (۱) زرشک در جعبه بزرگ خواهد بود.
(۲) عنب در جعبه متوسط خواهد بود.
(۳) گردو در جعبه کوچک قرار داده می‌شود.
(۴) بادام در جعبه بزرگ قرار داده می‌شود.

۲۳- اگر بسته‌های عنب و انجیر خشک، نه در یک جعبه مشترک قرار بگیرند و نه هیچ کدام در جعبه کوچک، زرشک به‌طور قطع در کدام جعبه قرار می‌گیرد؟

(۱) بزرگ (۲) متوسط (۳) کوچک (۴) در جعبه‌ای که حاوی گردو هم هست.

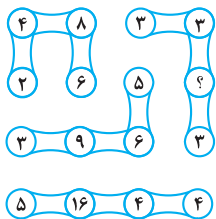
بخش چهارم: حل مسئله

راهنمایی: این بخش از آزمون استعداد، از انواع مختلف سؤال‌های کمی، شامل مقایسه‌های کمی، استعداد عددی و ریاضیاتی، حل مسئله و... تشکیل شده است.

• توجه داشته باشید به‌خاطر متفاوت بودن نوع سؤال‌های این بخش از آزمون، هر سؤال را براساس دستورالعمل ویژه‌ای که در ابتدای هر دسته سؤال آمده است، پاسخ دهید.

راهنمایی: هر کدام از سؤال‌های ۲۴ تا ۲۷ را به‌دقت بخوانید و جواب هر سؤال را در پاسخنامه علامت بزنید.

۲۴- در شکل زیر، بین اعداد ارتباط خاص و یکسانی برقرار است. به جای علامت سؤال، کدام عدد باید قرار بگیرد؟



(۱) ۶

(۲) ۹

(۳) ۱۲

(۴) ۱۵

۲۵- در شکل زیر، یک مستطیل با نسبت اضلاع ۳ به ۵ دیده می‌شود که دو مثلث متساوی‌الساقین از آن جدا شده است. مساحت ناحیه باقیمانده

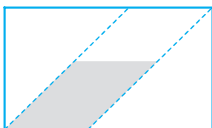
که سایه خورده، چند درصد مساحت مستطیل اولیه است؟

(۱) ۴۸

(۲) ۴۶

(۳) ۴۰

(۴) ۳۲



۲۶- X، یک و نیم برابر Y وزن دارد. اگر X، ۳۰ درصد کاهش وزن بدهد، Y چند درصد باید افزایش وزن بدهد تا مجموع وزن آن‌ها ۱۰ درصد افزایش یابد؟

(۱) ۲۰

(۲) ۴۵

(۳) ۶۰

(۴) ۷۰

۲۷- تعدادی مدارنگی در اختیار داریم. آن‌ها را به بسته‌های ۴ تایی و ۶ تایی طوری تقسیم می‌کنیم که تعداد بسته‌های ۴ تایی به ۶ تایی، به نسبت ۵ به ۳ شوند و نهایتاً ۵ مدارنگی اضافه می‌آید. کدام مورد می‌تواند تعداد مدارنگی‌های اولیه را نشان دهد؟

(۱) ۸۳

(۲) ۱۱۹

(۳) ۱۵۵

(۴) ۱۹۱

راهنمایی: سؤال ۲۸، شامل دو مقدار یا کمیت است، یکی در ستون «الف» و دیگری در ستون «ب». مقادیر دو ستون را با یکدیگر مقایسه کنید و با توجه به دستورالعمل، پاسخ صحیح را به شرح زیر تعیین کنید:

- اگر مقدار ستون «الف» بزرگ‌تر است، در پاسخنامه گزینه (۱) را علامت بزنید.
- اگر مقدار ستون «ب» بزرگ‌تر است، در پاسخنامه گزینه (۲) را علامت بزنید.
- اگر مقادیر دو ستون «الف» و «ب» با هم برابر هستند، در پاسخنامه گزینه (۳) را علامت بزنید.
- اگر براساس اطلاعات داده شده در سؤال، نتوان رابطه‌ای را بین مقادیر دو ستون «الف» و «ب» تعیین نمود، در پاسخنامه گزینه (۴) را علامت بزنید.

کدام ۲۸- در یک دوره جام جهانی فوتبال، به ازای هر ۲ گل به ثمر رسیده، ۳ کارت زرد داده شده و به ازای هر ۲ کارت زرد داده شده، ۵ ضربه کرنر اعلام شده است.

(الف)

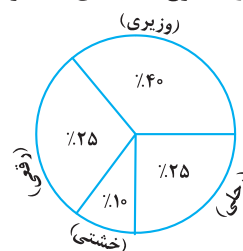
(ب)

تعداد گل‌های به ثمر رسیده در	تعداد کارت‌های زرد داده شده، در
این جام جهانی، در حالی که ۹۰	حالی که تعداد کرنرها از تعداد
ضربه کرنر اعلام شده باشد.	گل‌ها، ۴۴ عدد بیشتر بوده است.

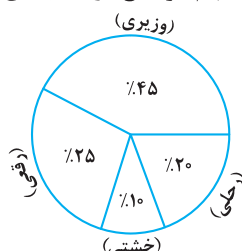
راهنمایی: با توجه به اطلاعات و نمودارهای زیر، به سؤال‌های ۲۹ و ۳۰ پاسخ دهید.

یک ناشر، کتاب‌های خود را در چهار قطع «وزیری»، «رقعی»، «خشتی» و «رحلی» در دو گروه A و B به چاپ رسانده است و نسبت کتاب‌های گروه A به B، یک به چهار است. نمودار ۱، سهم هر قطع از مجموع کتاب‌های منتشر شده و نمودار ۲، سهم هر قطع در کتاب‌های گروه B را نشان می‌دهد.

نمودار ۱: «سهم هر قطع از مجموع کتاب‌های منتشر شده»



نمودار ۲: «سهم هر قطع در کتاب‌های گروه B»



کدام ۲۹- تعداد کتاب‌های گروه B که در قطع خشتی به چاپ رسیده‌اند، تقریباً چند درصد از کل کتاب‌هایی هستند که در قطع وزیری به چاپ رسیده‌اند؟

(۴) ۱۶/۷

(۳) ۱۳/۳

(۲) ۸/۳

(۱) ۶/۷

کدام ۳۰- به ازای هر کتابی که در قطع رقعی در گروه A به چاپ رسیده، در مجموع چند کتاب در قطع وزیری به چاپ رسیده است؟

(۴) ۲

(۳) ۴

(۲) ۶

(۱) ۸

۲۲- گزینه «۳» اگر توت خشک در جعبه بزرگ قرار داده شود، با توجه به داده اول، عنب باید در جعبه متوسط قرار داده شود. طبق داده دوم انجیر خشک باید در یکی از دو جعبه اول یا دوم باشد. همچنین از بین بادام و گردو نیز یک کدام باید در جعبه کوچک یا متوسط قرار گیرد. بنابراین گردو و انجیر خشک می‌توانند در یکی از دو جای باقی‌مانده، در جعبه متوسط و کوچک قرار گیرند. لذا گزینه (۳) لزوماً صحیح نیست.

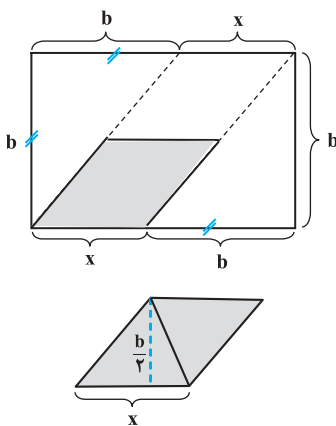
۲۳- گزینه «۱» اگر عنب و انجیر در جعبه کوچک و نه در یک جعبه مشترک قرار گیرند، با توجه به داده اول و دوم، توت خشک فقط می‌تواند در جعبه کوچک قرار بگیرد. عنب و انجیر خشک هرکدام در یکی از جعبه‌های خالی متوسط و بزرگ قرار می‌گیرند. با توجه به داده دوم، گردو نیز همین حالت را داشته پس زرشک باید در جعبه بزرگ قرار گیرد.

بخش چهارم: حل مسئله

$$3 \times 3 = 3 + ? \Rightarrow ? = 6$$

۲۴- گزینه «۱» در هر ترکیب به صورت $(c)(b)(c)(d)$ رابطه به صورت $ad = b + c$ است. بنابراین داریم:

۲۵- «هیچ کدام از گزینه‌ها صحیح نیست.» اطلاعات صورت سؤال را جمله به جمله پیاده می‌کنیم:



فرض می‌کنیم عرض مستطیل b باشد، با توجه به صورت سؤال باید طول مستطیل $\frac{5}{3}b$ باشد. چون مثلث‌ها متساوی‌الساقین هستند، اندازه ضلعی که روی طول مستطیل قرار دارد هم برابر با b است و چون طول مستطیل $\frac{5}{3}b$ است، پس مقدار x برابر با $x = \frac{5}{3}b - b = \frac{2}{3}b$ می‌باشد. متوازی‌الاضلاعی که مساحت آن مورد نظر است، مجموع مساحت دو مثلث است، پس کافیت مساحت یک مثلث را حساب کنیم. فرض اینکه دو متوازی‌الاضلاع مساوی هم هستند، ارتفاع مثلث $\frac{b}{3}$ می‌شود.

$$\text{مساحت یک مثلث} = \frac{1}{2} \times \frac{2}{3}b \times \frac{b}{3} = \frac{b^2}{9}$$

پس مساحت متوازی‌الاضلاع برابر با $\frac{b^2}{3} = 2 \times \frac{b^2}{9}$ می‌شود. اما باید مساحت مستطیل که عرض آن b و طول آن $\frac{5}{3}b$ است را حساب کنیم:

$$\text{مساحت مستطیل} = \frac{5}{3}b \times b = \frac{5}{3}b^2$$

حالا سراغ نسبت خواسته شده می‌رویم:

$$\frac{\text{مساحت متوازی‌الاضلاع}}{\text{مساحت مستطیل}} = \frac{\frac{b^2}{3}}{\frac{5}{3}b^2} = \frac{1}{5} \xrightarrow{\text{صورت و مخرج ضربدر ۲۰}} \frac{20}{100} = \text{نسبت خواسته شده}$$

متأسفانه جواب صحیح در گزینه‌ها موجود نیست و ظاهراً سازمان سنجش در تصحیح پاسخنامه این سؤال را حذف کرده است! موضوع دیگر این که در صورت سؤال یک اشکال اساسی وجود داشت و ما در واقع با فرض ذهن طراح، سؤال را حل کردیم و به جواب ۲۰ درصد رسیدیم. آن اشکال این بود که ما فرض کردیم دو متوازی‌الاضلاع یکسان و برابرند و برای همین ارتفاع را دقیقاً $\frac{b}{3}$ در نظر گرفتیم و این در صورت سؤال ذکر نشده بود و به صورت چشمی شاید این‌طور به نظر برسد ولی در ریاضیات بحث چشمی مطرح نیست!!

۲۶- گزینه «۴» اطلاعات صورت سؤال را به زبان ریاضی بیان می‌کنیم:

$$x = 1/\Delta y = \frac{2}{3}y \Rightarrow y = \frac{3}{2}x$$

$$(x + \frac{30}{100}x) + (y + \frac{a}{100}y) = \frac{110}{100}(x + y)$$

y را برحسب x در رابطه‌ی دوم جایگزین می‌کنیم و دنبال a هستیم:

$$\frac{70}{100}x + \frac{2}{3}x + \frac{a}{100}(\frac{3}{2}x) = \frac{110}{100}(x + \frac{3}{2}x) \xrightarrow{\text{طرفین ضربدر ۳۰۰}} 210x + 200x + 3ax = 110 \times 5x$$

$$\xrightarrow{\text{حذف } x \text{ از طرفین}} 210 + 200 + 3a = 550 \Rightarrow 3a = 550 - 410 \Rightarrow 3a = 140 \Rightarrow \boxed{a = 46.67}$$

$$\frac{x}{y} = \frac{5}{3} \Rightarrow x = \frac{5}{3}y$$

۲۷- گزینه «۲» تعداد بسته‌های ۴ تایی را x و تعداد بسته‌های ۶ تایی را y می‌نامیم. معادله‌ی مقابل را داریم:

تعداد مدادرنگی‌های اولیه طبق گفته سؤال برابر با $4x + 6y + 5$ است، چون $x = \frac{5}{3}y$ لذا تعداد مدادرنگی‌ها برابر با مقدار زیر است:

$$\text{تعداد مدادرنگی‌ها} = 4\left(\frac{5}{3}y\right) + 6y + 5 = \frac{20}{3}y + 6y + 5 = \frac{38y}{3} + 5$$

چون در صورت سؤال کلمه‌ی می‌تواند ذکر شده، باید با مقداردهی به y ، گزینه‌ها را بررسی کنیم:

دقت کنید که y ‌های انتخاب باید حتماً مضرب ۳ باشد و طوری انتخاب شود که اعداد نزدیک به گزینه‌ها حاصل شود.

$$y = 6 \Rightarrow \text{گزینه (۱) غلط است.} \Rightarrow \frac{38}{3} \times 6 + 5 = 79 \Rightarrow \text{تعداد مدادرنگی‌ها} = 79$$

$$y = 9 \Rightarrow \text{گزینه (۲) صحیح است.} \Rightarrow \frac{38}{3} \times 9 + 5 = 114 + 5 = 119 \Rightarrow \text{تعداد مدادرنگی‌ها} = 119$$

پس گزینه (۲) جواب صحیح است. برای تمرین گزینه‌های (۳) و (۴) را باهم بررسی می‌کنیم:

$$y = 12 \Rightarrow \text{گزینه (۳) غلط است.} \Rightarrow \frac{38}{3} \times 12 + 5 = 4 \times 38 + 5 = 157 \Rightarrow \text{تعداد مدادرنگی‌ها} = 157$$

$$y = 15 \Rightarrow \text{گزینه (۴) غلط است.} \Rightarrow \frac{38}{3} \times 15 + 5 = 5 \times 38 + 5 = 195 \Rightarrow \text{تعداد مدادرنگی‌ها} = 195$$

۲۸- گزینه «۳» تعداد گل‌ها را x ، تعداد کارت‌های زرد را y و تعداد کرنرها را z در نظر می‌گیریم. طبق صورت سؤال روابط زیر را داریم:

$$\frac{x}{y} = \frac{2}{3} \Rightarrow x = \frac{2}{3}y, \quad \frac{y}{z} = \frac{2}{5} \Rightarrow y = \frac{2}{5}z, \quad x = \frac{2}{3}\left(\frac{2}{5}z\right) \Rightarrow \frac{2}{15}z$$

حالا سراغ محاسبه‌ی ستون‌ها می‌رویم. در ستون الف، مقدار z برابر ۹۰ داده شده و باید مقدار x محاسبه شود.

$$x = \frac{2}{15} \times 90 = 4 \times 6 = 24 \Rightarrow \text{مقدار ستون (الف)} = 24$$

در ستون (ب) تساوی $z - x = 44$ داده شده و باید مقدار y را حساب کنیم:

$$z - x = 44 \Rightarrow \frac{5}{2}y - \frac{2}{3}y = 44 \Rightarrow \frac{11}{6}y = 44 \Rightarrow y = 24$$

$$\Rightarrow \left(\frac{15-4}{6}\right)y = 44 \Rightarrow \frac{11}{6}y = 44 \Rightarrow \frac{y}{6} = 4 \Rightarrow y = 24$$

چون مقدار دو ستون برابر شد، پس باید گزینه (۳) به‌عنوان جواب انتخاب شود.

$$\frac{n(A)}{n(B)} = \frac{\text{تعداد کتاب‌های گروه A}}{\text{تعداد کتاب‌های گروه B}} = \frac{1}{4} \Rightarrow n(A) = \frac{n(B)}{4}$$

۲۹- گزینه «۳»

$$\begin{aligned} \frac{\text{تعداد کتاب‌های گروه خشتی}}{\text{کل کتاب‌هایی که وزیری به چاپ نرسیده است}} &= \frac{\frac{10}{100} \times n(B)}{\frac{(100-45)}{100} \times n(B) + \frac{(100-40)}{100} \times n(A)} \times 100 \\ \Rightarrow \frac{\frac{10}{100} \times n(B)}{\frac{60}{100} [n(A) + n(B)]} &= \frac{\frac{1}{10} n(B)}{\frac{6}{10} \times \frac{5}{4} n(B)} = \frac{1}{6 \times 5} = \frac{4}{30} = 13/3 \end{aligned}$$

۳۰- گزینه «۱»

$$\frac{\text{کتاب‌های وزیری}}{\text{کتاب‌های رقی}} = \frac{\frac{40}{100} n(A) + \frac{45}{100} n(B)}{\frac{25}{100} n(A)} = \frac{\frac{2}{5} (n(A) + n(B))}{\frac{1}{4} n(A)} = n(A) = \frac{n(B)}{4} \Rightarrow n(B) = 4n(A) *$$

$$* \Rightarrow \frac{1}{5} \times \frac{5(n(A))}{n(A)} = 1$$

سؤالات حقوق خصوصی

مجموعه دروس تخصصی (متون فقه (معاملات) - حقوق مدنی - حقوق تجارت)

کله ۱- منظور از «اصل» در عبارت زیر چیست؟ مرجع ضمیر در «علیها»، «بدونها» و «معها»، به ترتیب، کدام است؟
«لا یشتراط فی الهبة القربة للاصل، لكن لا یتاب علیها بدونها و معها تصیر عوضاً كالصدقة»

- (۱) عدم اشتراط - الهبة، القربة و القربة
(۲) برائت - الهبة، القربة و الهبة
(۳) صحت - القربة، القربة و الهبة
(۴) استصحاب - القربة، الهبة و القربة

کله ۲- در مساقات، کدام مورد صحیح است؟
(۱) لو تنازعا فی خیانة العامل، حلف المالك
(۲) يجوز للعامل ان يساقی غیره
(۳) الخراج على المالك
(۴) كلما فسد العقد، فالثمرة للعامل

کله ۳- در عبارت «فی الضمان یشتراط فیہ الملاءة او علم المستحق باعساره»، به ترتیب، مقصود از «المستحق» و مرجع ضمیر در «فیہ» و «اعساره»، کدام است؟

- (۱) المضمون عنه - المضمون عنه - الضامن
(۲) المضمون له - الضمان - المضمون عنه
(۳) المضمون له - الضامن - الضامن
(۴) المضمون - الضامن - المضمون عنه

کله ۴- ترجمه عبارت زیر، کدام است؟

«لا یجوز تأجیل الحالّ بزيادة فیہ و لابدونها الا ان یشتراط الاجل فی عقد لازم فیلزم الوفاء به»

- (۱) مدت‌دار کردن ثمن حال، هرچند با اضافه کردن ثمن باشد، جایز نیست، مگر اینکه اجلی در ضمن عقد لازمی شرط شود که در این صورت، وفا به آن جایز است.
(۲) مؤجل کردن بیع حال، چه به ثمن آن افزوده شود یا نه جایز نیست، مگر اینکه اجل در ضمن عقد لازمی شرط شود که در این صورت، وفا به آن واجب است.
(۳) مدت‌دار کردن ثمن حال، اگر بدون افزودن ثمن باشد لازم‌الوفاء نیست، مگر اینکه اجل در ضمن عقد لازمی شرط شود که در این صورت، وفا به آن مشروع خواهد بود.
(۴) مؤجل کردن بیع حال، اعم از اینکه به ثمن آن اضافه شود یا نه لازم‌الوفاء نیست، مگر اینکه اجل در ضمن عقد لازمی شرط شود که در این صورت، وفا به آن واجب است.

کله ۵- ما هو الحكم فی الرهن، لو باع احدهما باذن الآخر او اجازته؟

- (۱) بطل الرهن من العین و الثمن، اذا كان البایع المرتهن و بقی الثمن رهناً، اذا كان البایع الراهن
(۲) بطل الرهن من العین و الثمن، اذا كان البایع الراهن و بقی الثمن رهناً، اذا كان البایع المرتهن
(۳) بطل الرهن من العین و الثمن، سواء كان البایع الراهن ام المرتهن
(۴) بقی الثمن رهناً، سواء كان البایع الراهن ام المرتهن

کله ۶- با توجه به عبارت زیر، دیدگاه شیخ الطائفة درباره اعتبار و عدم اعتبار قبض در مجلس عقد، در خصوص صلح بر نقدین چیست؟
«لا یتبر فی الصلح على النقدين القبض فی المجلس، لاختصاص الصرف بالبيع و اصاله الصلح و یجىء على قول الشيخ اعتباره.»

- (۱) چون قائل به اختصاص صرف به بیع نیست، در صلح بر نقدین قبض را معتبر می‌داند.
(۲) چون قائل به اختصاص صرف به بیع است، در صلح بر نقدین قبض را معتبر نمی‌داند.
(۳) چون قائل به اصاله صلح نیست، قبض در مجلس عقد را معتبر می‌داند.
(۴) چون قائل به اصاله صلح است، قبض در مجلس عقد را معتبر نمی‌داند.

کله ۷- متن زیر، صحت کدام فرض را محتمل می‌داند؟

«و لو باع الموزون کیلاً او بالعکس، امکن الصحة و یحتمل صحة العکس لا الطرد.»

- (۱) فروش مکیل به وزن
(۲) فروش موزون به کیل
(۳) فروش مکیل به وزن و موزون به کیل
(۴) فروش مکیل و موزون به وزن و کیل

که ۸- با توجه به عبارت زیر، کدام مورد صحیح است؟

«لو شرط فی عقد الاجارة ضمانها بدونهما، ای بدون التعدی و التفريط، فسد العقد لفساد الشرط من حیث مخالفته للمشروع و مقتضی الاجارة»

- (۱) فساد عقد اجاره، به دلیل مخالفت با مقتضای اجاره و فساد شرط، به دلیل مخالفت با شرع است.
- (۲) بطلان عقد اجاره، به دلیل مخالفت با شرع و بطلان شرط، به دلیل مخالفت با مقتضای اجاره است.
- (۳) فساد شرط، به دلیل فساد عقد اجاره است، زیرا چنین عقدی با شرع و مقتضای اجاره منافات دارد.
- (۴) بطلان عقد اجاره، به دلیل بطلان شرط است، زیرا شرط مزبور، مخالف با شرع و مقتضای عقد اجاره است.

که ۹- کلمه «عندنا» در عبارت زیر، به کدام مورد اشاره دارد؟

«فی الاجارة، يجوز اشتراط الخيار لهما و لاحدهما مدة مضبوطة و لافرق بین المیعنة و المطلقة عندنا.»

- (۱) در فقه عامه، بعضی فقیهان، شرط خیار را در اجاره مطلقه جایز و در اجاره معینه جایز نمی‌دانند.
- (۲) در فقه عامه، بعضی فقیهان، شرط خیار را در اجاره معینه جایز و در اجاره مطلقه جایز نمی‌دانند.
- (۳) در فقه عامه، بعضی فقیهان، شرط خیار را در اجاره مطلقاً جایز نمی‌دانند.
- (۴) در فقه عامه، شرط خیار در اجاره مطلقاً جایز می‌باشد.

که ۱۰- ترجمه عبارت زیر، کدام مورد است؟

«لیس للوکیل و الوصى اشتراط الخيار للمستأجر او للاعم، الا مع الاذن او ظهور الغیبة»

- (۱) وکیل و وصی نمی‌توانند شرط خیار برای مستأجر یا اعم از مستأجر و خود قرار دهند، مگر اینکه شرط خیار با اذن موکل یا موصی باشد و به مصلحت آنان نیز تمام شود.
- (۲) وکیل و وصی نمی‌توانند برای مستأجر یا برای مستأجر و خود شرط خیار قرار دهند، مگر اینکه وکیل از جانب موکل مأذون باشد و در مورد وصی به مصلحت موصی باشد.
- (۳) وکیل و وصی نمی‌توانند برای مستأجر یا هر شخص دیگر شرط خیار قرار دهند، مگر اینکه اشتراط خیار یا به اذن موکل و موصی و یا به مصلحت آنان باشد.
- (۴) وکیل و وصی نمی‌توانند برای مستأجر یا خود شرط خیار قرار دهند، مگر اینکه با اذن موکل یا موصی با رعایت مصلحت آنان باشد.

که ۱۱- در عبارت زیر، مراد از «الفسخ فی المطلقة مطلقاً»، کدام مورد است؟

«لو ظهر فی الاجرة عیب، فللاجیر الفسخ او الارش مع التعیین و مع عدمه یطالب بالبدل و قبل الفسخ فی المطلقة مطلقاً.»

- (۱) چنانچه معلوم شود اجرت معیوب است، اجیر حق فسخ دارد، خواه اجرت در هنگام عقد تعیین شده باشد و یا به صورت کلی مافی‌الذمه باشد.
- (۲) چنانچه معلوم شود اجرت معیوب است، اگر اجرت در حین عقد تعیین شده باشد، اجیر حق فسخ دارد، خواه مستأجر حاضر به دادن بدل سالم باشد یا نه.
- (۳) اگر ظاهر شود که اجرت معیوب است، در صورتی که مستأجر حاضر به دادن بدل معیوب نباشد، اجیر حق فسخ دارد، خواه اجرت عین معین باشد یا نه.
- (۴) اگر ظاهر شد که اجرت معیوب است، در صورتی که اجرت کلی مافی‌الذمه باشد، موجر حق فسخ دارد، خواه تبدیل فرد معیوب به سالم ممکن باشد یا متعذر.

که ۱۲- بناءً علی انّ قضیة کل اجارة المنع من نقیضها، ما هو الحكم لو شرط الاجرة علی تقدیر نقل المتاع فی يوم و عدم الاجرة فی نقله فی غیر هذا اليوم؟

- (۱) بطلان الاجارة و استحقاق اجرة المثل فی كلا التقديرین
- (۲) بطلان الاجارة و عدم استحقاق شیء من الاجرة فی كلا التقديرین
- (۳) صحة الاجارة و استحقاق اجرة المثل اذا نقل المتاع فی غیر هذا اليوم
- (۴) صحة الاجارة و عدم استحقاق الاجرة اذا نقل المتاع فی غیر هذا اليوم

که ۱۳- با توجه به عبارت زیر، کدام مورد صحیح است؟

«لا یتوکل الذمی علی المسلم لمسلم و لا لذمی قطعاً و باقی الصور جایز.»

- (۱) مسلم نمی‌تواند وکیل ذمی، علیه ذمی دیگر شود.
- (۲) مسلم نمی‌تواند وکیل ذمی، علیه مسلم دیگر شود.
- (۳) ذمی نمی‌تواند به وکالت از ذمی، علیه مسلم وکیل شود.
- (۴) ذمی می‌تواند به وکالت از مسلم، علیه مسلمی دیگر، وکیل شود.

ک ۱۴- معنی عبارت زیر چیست؟

«تجاوز الجعالة من الاجنبی، فیلزمه المال دون المالك ان لم یأمره به.»

- (۱) جعالة از طرف شخص بیگانه هم جایز است. در این صورت، پرداخت جُعَل باید از جانب او انجام گیرد، اگر مالک به او چنین دستوری نداده باشد.
- (۲) جعالة از طرف اجنبی هم جایز است. در این صورت، پرداخت جُعَل باید از جانب او انجام گیرد، اگرچه مالک به وی چنین دستوری داده باشد.
- (۳) جعالة از طرف شخص بیگانه هم جایز است. در این صورت، پرداخت جُعَل برعهده اوست، اگر مالک او را نهی کرده باشد.
- (۴) جعالة از طرف اجنبی هم جایز است و پرداخت جُعَل بر مالک است، اگرچه وی چنین دستوری نداده باشد.

ک ۱۵- باتوجه به عبارت «یصح تعلیق التصرف مع تنجیز الوکالة»، وکالت در کدام مورد، صحیح است؟

- (۱) وکالت فی کذا آلا بعد شهر
- (۲) وکالت فی کذا اذا قدم الحاج
- (۳) وکالت فی کذا و لا تتصرف آلا بعد شهر
- (۴) وکالت فی کذا اذا قدم الحاج و لا تتصرف آلا بعد شهر

ک ۱۶- باتوجه به عبارت «ان عزل الوکیل نفسه بطلت مطلقاً»، کدام مورد صحیح است؟

- (۱) با عزل وکیل، وکالت باطل می‌شود، خواه وکالت به طور مطلق باشد یا مشروط.
- (۲) با استعفای وکیل، وکالت باطل می‌شود، خواه موکل از آن باخبر شود یا نه.
- (۳) با استعفای وکیل، وکالت باطل می‌شود، اگر وکالت به طور مطلق باشد.
- (۴) با عزل وکیل، وکالت باطل می‌شود، خواه وکیل از آن باخبر شود یا نه.

ک ۱۷- ما هو الحكم فی الحواله بغیر جنس الحق الذی للمحتال علی المحیل؟

- (۱) تصح اذا كانت الحواله اعتیاضاً
- (۲) لا تصح، سواء جعلنا الحواله استیفائاً او اعتیاضاً
- (۳) تصح اذا كانت الحواله استیفائاً
- (۴) تصح سواء جعلنا الحواله استیفائاً او اعتیاضاً

ک ۱۸- با توجه به عبارت زیر، چنانچه زوجه فوت کند، سهم زوج، احوال و اعمام از ترکه زوجه، به ترتیب، چه نسبتی است؟

«لزوج او الزوجة مع الاعمام و الخوال نصيبه الاعلی و للاحوال الثلث من الاصل لا الباقي و للاعمام الباقي.»

- (۱) $\frac{1}{6}$ و $\frac{1}{3}$ و $\frac{1}{4}$
- (۲) $\frac{5}{12}$ و $\frac{1}{3}$ و $\frac{1}{4}$
- (۳) $\frac{7}{12}$ و $\frac{1}{6}$ و $\frac{1}{4}$
- (۴) $\frac{1}{3}$ و $\frac{1}{6}$ و $\frac{1}{4}$

ک ۱۹- در عبارت زیر، مقصود از «شیخ» و «علامه»، به ترتیب، چه کسی است؟

«لو جمع بین الاختین فی عقد واحد بطلا و قبل و القائل الشیخ و جماعة منهم العلامة فی المختلف یتخیر واحدة منهما.»

- (۱) شیخ مفید - علامه طباطبایی
- (۲) شیخ طوسی - علامه حلی
- (۳) شیخ صدوق - علامه مجلسی
- (۴) شیخ کلینی - علامه بحر العلوم

ک ۲۰- ما هو الحكم فی الشفعة لو اشتراه بثمان کثیر ثم عوضه عنه بیسیر او ابراه من الاکثر؟

- (۱) اخذ الشفیع بالجمیع و لو كانت حيلة علی ترکها.
- (۲) اخذ الشفیع بالباقي اذا كانت حيلة علی ترکها.
- (۳) اخذ الشفیع بالجمیع اذا لم تكن حيلة علی ترکها.
- (۴) اخذ الشفیع بالباقي و لو لم تكن حيلة علی ترکها.

ک ۲۱- شرط مخالف با دو حکم مذکور در عبارت زیر، به لحاظ صحت و بطلان، دارای چه حکمی است؟

«ان حکم الموضوع قد یتثبت له من حیث نفسه و مجرداً عن ملاحظة عنوان آخر ... و قد یتثبت له لامع تجرّده عن ملاحظة العنوانات الخارجة الطارئة علیه.»

- (۱) در هر دو مورد، شرط مخالف حکم، باطل است.
- (۲) در هر دو مورد، شرط مخالف حکم، صحیح است.
- (۳) در مورد اول، شرط مخالف حکم، صحیح و در مورد دوم، باطل است.
- (۴) در مورد اول، شرط مخالف حکم، باطل و در مورد دوم، صحیح است.

ک ۲۲- در عبارت زیر، به ترتیب، مرجع ضمیر «ه» در «بسببه» و نیز مقصود از «یجبر» چیست؟

«و لو ظهر فی المنفعة عیب فله الفسخ، لفوات بعض المالية بسببه یجبر بالخیار.»

- (۱) فسخ - اجبار می‌شود.
- (۲) عیب - اجبار می‌شود.
- (۳) فسخ - جبران می‌شود.
- (۴) عیب - جبران می‌شود.

ک ۲۳- در عبارت زیر، مرجع سه ضمیر «ه»، به ترتیب، چیست؟

«تصح الحواله بغیر جنس الحق الذی للمحتال علی المحیل بأن یكون له علیه دراهم فیحيلة علی آخر بدنایر.»

- (۱) محیل - محتال - محیل
- (۲) محتال - محیل - محتال
- (۳) محتال - محیل - محیل
- (۴) محیل - محتال - محتال

پاسخنامه حقوق خصوصی

مجموعه دروس تخصصی (متون فقه (معاملات) - حقوق مدنی - حقوق تجارت)

۱- گزینه «۱» در عقد هبه قصد قربت شرط نیست به علت اصل «عدم اشتراط»، چراکه در صورتی که ما تردید پیدا نماییم که آیا برای تحقق یک عقد، شرطی لازم است یا خیر باید اصل را بر عدم اشتراط چنین امری قرار دهیم.

۲- گزینه «۳» ایراد گزینه (۱): چنانچه بین مالک و عامل در مورد وقوع خیانت از سوی عامل اختلاف شود، عامل قسم می‌خورد؛ چراکه امین است و اصل بر عدم وقوع خیانت از سوی امین است مگر اینکه خلاف آن ثابت شود.
ایراد گزینه (۲): این است که عامل در عقد مساقات نمی‌تواند مورد مساقات را به دیگری به مساقات دهد.
ایراد گزینه (۴): این است که طبق دیدگاه شهید اول چنانچه عقد مساقات باطل گردد، ثمره متعلق به مالک خواهد بود. زیرا ثمره تابع اصل خود است ولی باید اجرت‌المثل عامل را بدهد. همچنین در عقد مساقات خراج بر عهده مالک است چرا که خراج بر زمین و درخت وضع شده است.

۳- گزینه «۳» ترجمه عبارت: در عقد ضمان شرط است که ضامن ملائت داشته باشد یا اینکه مضمون‌له در حین عقد عالم به اعسار وی (ضامن) باشد.

۴- گزینه «۴» ترجمه: مؤجل کردن بیع حال (نه ثمن حال) اعم از اینکه به ثمن آن افزوده شود یا خیر لازم‌الوفا نیست، مگر اینکه اجل در ضمن عقد لازمی شرط شود که در این صورت وفای به آن واجب است. (منظور از «لایحوز» عدم لازم‌الوفا بودن شرط است و این امر از قرینه قسمت دوم عبارت در مورد لازم‌الوفا بودن شرط در فرضی که در ضمن عقد لازم بیاید، قابل تشخیص است).

۵- گزینه «۲» هرگاه هریک از راهن و مرتهن بدون اذن طرف دیگر، رهن را بفروشد، صحت این بیع متوقف بر اجازه طرف دیگر است. حال اگر فروشنده راهن باشد و با اجازه یا اذن مرتهن این کار را انجام دهد رهن نسبت به عین مال و ثمن آن باطل می‌شود، مگر آنکه خلاف آن شرط شود. اما اگر مرتهن فروشنده باشد و با اجازه یا اذن راهن چنین کند، ثمن به‌دست آمده، در رهن باقی می‌ماند.

۶- گزینه «۳» طبق دیدگاه شهید اول در صلح بر طلا و نقره، قبض در مجلس عقد ضروری نیست، زیرا صرف به بیع اختصاص دارد و صلح عقدی مستقل است. اما طبق دیدگاه شیخ الطائفه (شیخ طوسی) تقابض در مجلس معتبر و لازم خواهد بود حتی اگر در قالب صلح باشد؛ چراکه ایشان اصلاتی برای صلح قائل نیستند.

۷- گزینه «۱» طبق دیدگاه شهید اول فروش موزون به کیل و یا برعکس فروش مکیل به موزون صحتش امکان‌پذیر است و این احتمال نیز وجود دارد که عکس این قضیه درست باشد یعنی فروش مکیل به موزون نه فروش موزون به کیل.

۸- گزینه «۴» اگر در عقد اجاره ضمان نسبت به عین مستأجره بدون تعدی و تفریط شرط شود، عقد اجاره به علت بطلان شرط باطل می‌گردد؛ چراکه شرط مزبور مخالف با شرع و نیز مقتضای عقد اجاره است. لذا گزینه صحیح گزینه (۴) می‌باشد.

۹- گزینه «۱» در عقد اجاره می‌توان هم برای متعاقدين و هم برای یکی از آنها شرط خیار درج نمود، مشروط بر اینکه مدت آن معین باشد و از این جهت در نظر فقهای امامیه تفاوتی میان اجاره معین و مطلق وجود ندارد. مفهوم مخالف جمله آخر این است که از میان فقهای عامه برخی فقیهان شرط خیار در اجاره‌ی مطلقه را جایز می‌دانند و در اجاره‌ی معین خیر.

۱۰- گزینه «۲» طبق دیدگاه شهید اول و شهید ثانی وکیل و وصی نمی‌تواند در عقد اجاره‌ای که منعقد می‌نمایند، برای مستأجر یا برای اعم از او یعنی خودش و مستأجر شرط خیار نماید مگر اینکه وکیل از جانب موکل مأذون باشد و در مورد وصی هم درج این شرط خیار به مصلحت موصی باشد؛ لذا وکیل بدون اذن و وصی بدون رعایت مصلحت نمی‌توانند چنین شرطی را درج نمایند.

۱۱- گزینه «۴» چنانچه در اجرت اجیر عیبی پدید آید، اجیر در صورتی که اجرت در عقد تعیین شده باشد، می‌تواند عقد اجاره را فسخ نماید یا اینکه ارثی بگیرد. اما در صورتی که این اجرت در عقد اجاره معین نشده باشد اجیر بدل را مطالبه می‌کند، زیرا اجرت معیوب به عنوان تنها اجرت تعیین نشده است. اما در مقابل گفته شده است که اجیر در اجرت کلی فی‌الذمه به طور مطلق حق فسخ دارد. بدین معنا که چه تبدیل فرد معیوب به سالم ممکن باشد و چه نباشد، حق فسخ برای اجیر به وجود می‌آید.

۱۲- گزینه «۴» در مورد فرضی که در عقد اجاره شرطی شود مبنی بر اینکه اگر اجیر کالا را در فلان موعد ببرد اجرت دارد. اما اگر در روز دیگری ببرد فاقد اجرت باشد. شهید اول معتقد است که مقتضای هر اجاره‌ای منع از نقیض آن است. بنابراین اگر چنین شرطی در عقد اجاره بیاید هم‌سو با مقتضای عقد اجاره و لازمه آن است و اجاره باطل محسوب نمی‌شود بلکه اگر اجیر به مورد شرط یعنی انتقال کالا در روز معین عمل نماید مستحق اجرت است والا اجاره باطل و این بطلان ناشی از عمل اجیر است.

۱۳- گزینه «۳» منظور از عبارت مذکور این است که فردی که کافر ذمی است نمی‌تواند به وکالت از فرد دیگری که خودش مسلم باشد یا ذمی، علیه مسلم دیگر وکالت نماید.

۱۴- گزینه «۱» ترجمه: انعقاد جعاله از جانب شخص بیگانه هم جایز است. در این صورت پرداخت جعل باید از جانب او انجام گیرد، اگر مالک به او چنین دستوری نداده باشد.

۱۵- گزینه «۳» منظور از عبارت مورد سؤال این است چنانچه خود عقد وکالت منجز و قطعی باشد اما تصرف وکیل معلق بر امری گردد، عقد وکالت صحیح است. در گزینه (۳) هم وکالت به طور منجز داده شده است اما تصرف وکیل منوط به گذشتن یک ماه شده است. در گزینه (۲) و (۴) خود وکالت معلق بر آمدن حجاج شده است. در گزینه (۱) هم اصلاً تعلیقی در تصرف وجود ندارد. (تو را در انجام فلان کار وکیل قرار دادم مگر بعد از گذشتن یک ماه)

۱۶- گزینه «۲» منظور از کلمه «عزل» در عبارت مورد پرسش «استعفا» می‌باشد؛ بدین تعبیر که «اگر وکیل استعفا دهد وکالت باطل می‌شود، خواه موکل از آن استعفا با خبر شود خواه نشود.» لذا گزینه (۲) صحیح است.

۱۷- گزینه «۴» طبق دیدگاه شهید اول و شهید ثانی حواله به جنسی غیر از جنس حق محتال صحیح است، خواه حواله را استیفای دین بدانیم یا اینکه آن را سبب جابه‌جایی آنچه در ذمه محیل است با آنچه در ذمه محال‌علیه است در نظر بگیریم.

۱۸- گزینه «۱» ترجمه: زن و شوهر در صورت وجود عمو، عمه، دایی و خاله، سهم بالاتر خود (یعنی زن $\frac{1}{4}$ ترکه و مرد $\frac{1}{4}$ ترکه) را می‌برند و سهم دایی و خاله $\frac{1}{3}$ از اصل ترکه است نه $\frac{1}{3}$ باقیمانده ترکه و بقیه ترکه نیز به عموها و عمه‌ها می‌رسد؛ لذا سهم زوج $\frac{1}{4}$ ترکه، سهم احوال $\frac{1}{3}$ از اصل ترکه و $\frac{1}{6}$ باقیمانده هم سهم اعمام می‌شود.

۱۹- گزینه «۲» منظور از «شیخ» در فقه معمولاً شیخ طوسی است و منظور از «علامه» علامه حلی می‌باشد که کتاب وی «مختلف» نام دارد که عنوان کامل آن «مختلف الشیعة فی احکام الشریعة» می‌باشد.

۲۰- گزینه «۱» هرگاه مشتری حصه شریک را به ثمن گزافی بخرد و سپس آن ثمن را به بهایی کم معاوضه نماید یا آنکه بایع ذمه او را از مقدار زیاده‌تر ابراء نماید، شفیع باید در برابر تمام ثمن اخذ به شفعه نماید، اگر چه از روی حيله باشد. لذا گزینه (۱) پاسخ درست می‌باشد.

۲۱- گزینه «۳» این سؤال از کتاب مکاسب شیخ انصاری طرح شده است. شیخ در رابطه با شروط بر خلاف حکم کتاب و سنت، معتقد است که احکام برای موضوع به دو شکل ثابت می‌شود:

۱. گاهی از حیث خود موضوع و بدون در نظر گرفتن عنوان دیگری که عارض بر آن شده، حکم ثابت می‌شود. لازمه این امر عدم منافات بین ثبوت این حکم و ثبوت حکم دیگری بر آن است مثل مباحات.

۲. گاهی حکم با عناوین خارجی که عارض بر آن می‌گردد برای موضوع ثابت می‌شود. لازمه این امر حصول منافات بین حکم و ثبوت حکم دیگر بر آن است مانند بیشتر محرمات.

شرط برخلاف اولی صحیح است؛ زیرا منافاتی با حکم کتاب و سنت ندارد.

شرط برخلاف دومی باطل است؛ زیرا احکام نوع دوم مطلق هستند.

ر.ک: ترجمه و شرح المکاسب، جلد ۱۴، ص ۴۷ تا ۴۹، ترجمه محی الدین فاضل هرنیدی، بوستان کتاب، ۱۳۸۹.

۲۲- گزینه «۴» چنانچه در منفعت عیبی پدیدار گردد مستأجر می‌تواند عقد اجاره را فسخ نماید؛ زیرا به سبب عیب، قسمتی از ارزش عین مستأجره از بین رفته است و این با خيار فسخ اجاره جبران می‌شود.

۲۳- گزینه «۲» حواله به جنسی غیر از جنس طلبی که محتال از محیل دارد، صحیح می‌باشد. به این نحو که محتال از محیل درهم طلب داشته باشد و محیل، محتال را به دیگری در برابر دینار حواله دهد.

۲۴- گزینه «۲» به وسیله قبض مال توسط مشتری، ضمان معاوضی از بایع به وی منتقل می‌گردد مشروط بر اینکه خيار مختص به مشتری برای خریدار وجود نداشته باشد چرا که اگر این نوع از خيارها موجود باشد ضمان معاوضی حتی با وجود تسلیم کالا، بر عهده بایع می‌باشد.

ک ۲۵- از عبارت زیر بطلان بیع سلف در کدام مورد استفاده می‌شود؟

«یشترط فی بیع السلف ذکر الجنس و الوصف الراجع للجهالة الذي يختلف لأجله الثمن اختلافاً ظاهراً و لا يبلغ فيه الغاية فإن بلغها و أفضى إلى عزة الوجود بطل، و إلا صح.»

- (۱) اگر در ذکر جنس و وصف مبیع آن قدر مبالغه شود که به اختلاف متبایعین در ثمن منجر شود.
- (۲) اگر در توصیف مبیع آن قدر مبالغه شود که به اختلاف متبایعین در ثمن منجر شود.
- (۳) اگر در ذکر جنس و وصف مبیع آن قدر مبالغه شود که به مبیع کمیاب منتهی شود.
- (۴) اگر در توصیف مبیع آن قدر مبالغه شود که به مبیع کمیاب منتهی شود.

ک ۲۶- از عبارت زیر کدام مورد استفاده می‌شود؟

«رجعة الأخرس بالاشارة و اخذ القناع عن رأسها لأن وضعه عليه اشارة إلى الطلاق و ضد العلامة علامة الضد.»

- (۱) طلاق توسط لال با گذاشتن روسری بر سر زنش و رجوع با برداشتن روسری
- (۲) طلاق زوجه لال با گذاشتن روسری بر سر زنش و رجوع با برداشتن روسری از سرش
- (۳) طلاق زوجه لال با برداشتن روسری از سر زنش و رجوع با گذاشتن روسری بر سرش
- (۴) طلاق توسط لال با برداشتن روسری از سر زنش و رجوع با گذاشتن روسری بر سرش

ک ۲۷- در جمله‌ی زیر کدام گزینه صحیح است؟

«لو أوصى بامور متعددة فان كان فيها واجب قدّم على غيره. ثم إن كان الواجب مالياً كالحج أخرج من اصل المال و الباقي من الثلث و ان كان بدنياً كالصلاة قدّم من الثلث و اكمل من الباقي مرتباً للأول فالأول»

- (۱) وصیت به حج از اصل مال و به نماز از ثلث باقی‌مانده خارج می‌شود.
- (۲) وصیت به حج از اصل مال و به نماز از باقی‌مانده ثلث ترکه خارج می‌شود.
- (۳) وصیت به واجب اعم از مالی و بدنی به ترتیب به صورت ترتیبی از اصل مال کم می‌گردد.
- (۴) نخست وصیت به نماز از ثلث ترکه و سپس وصیت به حج از باقی‌مانده اموال خارج می‌شود.

ک ۲۸- با توجه به عبارت زیر کدام مورد درست است؟

«لا يجوز اشتراط الخيار في عقد النكاح فيبطل لأن التراضي انما وقع بالشرط الفاسد و لم يحصل و بأن الواقع شيء واحد فلا يتبعض»

- (۱) بطلان شرط به جهت تراضی بر شرط فاسد
- (۲) بطلان نکاح به جهت وحدت شرط و مشروط
- (۳) صحت نکاح به جهت اینکه نکاح قابل تبعیض نیست.
- (۴) صحت نکاح چون بطلان شرط موجب بطلان عقد نیست.

ک ۲۹- مقصود از عبارت «الأول» و «الحالین» به ترتیب چیست؟

«لو مات و عليه دين يحيط بالتركة لم ينتقل إلى الوارث عند المصنف و جماعة و إن لم يحط انتقل إليه ما فضل عن الدين و لكن الأقوى انتقالها إليه مطلقاً. و كيف كان فعلى الأول في الحالين للوارث المحاكمة على ما يدّعيه لمورثه.»

- (۱) احاطه دین به ترکه - نظریه انتقال یا عدم انتقال ترکه به وارث
- (۲) نظریه انتقال ترکه به وارث - احاطه یا عدم احاطه دین به ترکه
- (۳) عدم احاطه دین به ترکه - نظریه انتقال یا عدم انتقال ترکه به وارث
- (۴) نظریه عدم انتقال ترکه به وارث - احاطه یا عدم احاطه دین به ترکه

ک ۳۰- کدام مورد از متن زیر استفاده می‌شود؟

«لو اختلف البائع و المشتري في تعيين المبيع يتحالفان و حيث يتحالفان يبطل العقد من حينه لا من أصله، فنماء الثمن المنفصل المتخلل بين العقد و التحالف للبائع، و أما المبيع فيشكل حيث لم يتعين.»

- (۱) عقد از زمان تحالف باطل می‌شود و منافع منفصل مبیع متعلق به خریدار است.
- (۲) عقد از زمان تحالف باطل می‌شود و منافع منفصل ثمن متعلق به فروشنده است.
- (۳) عقد از زمان انعقاد آن باطل می‌شود و منافع منفصل مبیع متعلق به خریدار است.
- (۴) عقد از زمان انعقاد آن باطل می‌شود و منافع منفصل ثمن متعلق به فروشنده است.



کله ۳۱- در قرارداد فروش آپارتمانی، بر فروشنده که مکانیک است شرط می‌شود که خودروی خریدار را تعمیر کند. در صورتی که پس از تعمیر خودرو، معامله آپارتمان توسط یکی از طرفین فسخ شود، در خصوص مطالبه اجرت تعمیر توسط فروشنده، کدام مورد صحیح است؟

- (۱) صرف‌نظر از اینکه عقد بیع توسط کدام یک فسخ شود، فروشنده حق مطالبه اجرت‌المثل تعمیر در زمان فسخ را دارد.
- (۲) صرف‌نظر از اینکه عقد بیع توسط کدام یک فسخ شود، فروشنده حق مطالبه اجرت‌المثل تعمیر در زمان انجام عمل را دارد.
- (۳) فقط در صورتی که عقد بیع توسط خریدار فسخ شده باشد، فروشنده حق مطالبه اجرت‌المثل تعمیر در زمان فسخ را دارد.
- (۴) فقط در صورتی که عقد بیع توسط خریدار فسخ شده باشد، فروشنده حق مطالبه اجرت‌المثل تعمیر در زمان انجام عمل را دارد.

کله ۳۲- متعاقب یک عقد امانی، به واسطه عمل گیرنده مال، قیمت آن کاهش یا افزایش می‌یابد. در صورتی که معلوم شود عقد امانی فاسد بوده است، حکم مسئله چیست؟

- (۱) اگر عمل گیرنده با اذن و درخواست مالک انجام شده، در صورت کاهش قیمت، گیرنده مسئول نیست و در صورت افزایش قیمت نیز استحقاق چیزی ندارد.
- (۲) اگر عمل گیرنده با اذن و درخواست مالک انجام شده، در صورت کاهش قیمت، گیرنده مسئول است و در صورت افزایش قیمت، استحقاق چیزی ندارد.
- (۳) اگر عمل گیرنده بدون اذن و درخواست مالک انجام شده، در صورت کاهش قیمت، گیرنده مسئول نیست و در صورت افزایش قیمت، مستحق بهای ارزش‌افزوده است.
- (۴) اگر عمل گیرنده بدون اذن و درخواست مالک انجام شده، در صورت کاهش قیمت، گیرنده مسئول است و در صورت افزایش قیمت نیز استحقاق چیزی ندارد.

کله ۳۳- در رابطه مال مرهون و دین، کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) تقسیط دین توسط دادگاه، موجب تجزیه مال مرهون می‌گردد.
- (۲) با ابرای بخشی از دین توسط مرتهن، به همان مقدار رهن آزاد می‌شود.
- (۳) با ابرای بخشی از دین توسط مرتهن، تمام مال همچنان در رهن باقی می‌ماند.
- (۴) با پرداخت دین توسط هر وارث به نسبت سهم‌الارث، به همان نسبت از رهن آزاد می‌گردد.

کله ۳۴- چنانچه در عقد کفالت، کفیل بگوید: ضامن تضامنی دین مکفول عنه، می‌شوم و ملتزم به احضار او هم می‌باشم و هرگاه در موعد معین، او را حاضر کردم ذمه من از دین مکفول عنه، بریء باشد، حکم عقد کفالت و ضمان در این مسئله کدام است؟

- (۱) عقد کفالت، صحیح و عقد ضمان باطل است.
- (۲) عقد ضمان، صحیح و عقد کفالت باطل است.
- (۳) هر دو باطل است.
- (۴) هر دو صحیح است.

کله ۳۵- ترکه میت فقط یک دستگاه خودرو است که ۱۰۰ واحد ارزش دارد و بدهی وی نیز ۱۰۰ واحد است. در صورتی که شخصی خودروی مزبور را تلف کند، بدل مال تلف‌شده به چه کسی تعلق دارد؟

- (۱) فقط به طلبکاران میت تعلق دارد.
- (۲) به وراثت تعلق دارد و متعلق حق طلبکاران است.
- (۳) به وراثت و طلبکاران میت به صورت مشاع تعلق دارد.
- (۴) به وراثت تعلق دارد و طلبکاران هیچ حقی نسبت به بدل ندارند.

کله ۳۶- دارایی بدهکاری، مازاد بر مستثنیات دین، فقط یک دستگاه خودرو است که ارزش آن برابر با بدهی اوست. کدام مورد در این خصوص صحیح است؟

- (۱) بدهکار می‌تواند طلبکار را ملزم به قبول خودرو کند اما طلبکار نمی‌تواند وی را ملزم به تسلیم آن کند.
- (۲) بدهکار نمی‌تواند طلبکار را ملزم به قبول خودرو کند اما طلبکار می‌تواند وی را ملزم به تسلیم آن کند.
- (۳) بدهکار می‌تواند طلبکار را ملزم به قبول خودرو کند و طلبکار نیز می‌تواند وی را ملزم به تسلیم آن کند.
- (۴) بدهکار نمی‌تواند طلبکار را ملزم به قبول خودرو کند و طلبکار نیز نمی‌تواند وی را ملزم به تسلیم آن کند.

کس ۳۷- دو نفر شرکتی مدنی برای انجام معامله با سرمایه شرکت و تقسیم سود به صورت مساوی تشکیل داده‌اند. یکی از دو شریک، با اذن، خودرویی خریداری کرده ولی بدون اذن شریک دیگر آن را اجاره داده است. عقد اجاره چه وضعیتی دارد و در صورت تلف خودرو نزد مستأجر، مسئولیت وی در برابر شریک دیگر، چگونه است؟

- (۱) اجاره به طور کلی باطل است و مستأجر ضامن نصف قیمت خودرو و نصف اجرت‌المثل منافع مستوفات است.
- (۲) اجاره به طور کلی باطل است و مستأجر ضامن نصف قیمت خودرو و نصف اجرت‌المسمای منافع مستوفات است.
- (۳) اجاره نسبت به سهم شریک دیگر فضولی است و مستأجر ضامن نصف قیمت خودرو و نصف اجرت‌المثل منافع آن است.
- (۴) اجاره نسبت به سهم شریک دیگر فضولی است و مستأجر ضامن نصف قیمت خودرو و نصف اجرت‌المسمای منافع آن است.

کس ۳۸- مرتهن یک میلیون تومان از رهن طلبکار است و مال قیمی متعلق به وی به ارزش دو میلیون تومان را به‌عنوان رهن در تصرف دارد. چنانچه شخص ثالثی مال مذکور را تلف کند، مسئولیت ثالث به چه صورت است؟

- (۱) ضامن کل قیمت در برابر رهن است و کل قیمت در رهن مرتهن خواهد بود.
- (۲) ضامن کل قیمت در برابر رهن است اما باید نصف قیمت را به مرتهن بدهد.
- (۳) در برابر هریک از رهن و مرتهن ضامن نصف قیمت است اما باید کل قیمت را به مرتهن بدهد.
- (۴) در برابر هریک از رهن و مرتهن ضامن نصف قیمت است و باید به هرکدام نصف قیمت را بدهد.

کس ۳۹- شخصی با دریافت هزار تومان اجیر شده است که هزار لیتر آب از رودخانه برای مستأجر تهیه کند و پس از تهیه پانصد لیتر آب فوت می‌کند. در صورتی که ارزش هزار لیتر آب در زمان اجاره دو هزار تومان و در زمان فوت اجیر سه هزار تومان باشد، مستأجر مستحق چه چیزی است؟

- (۱) پانصد لیتر آب
- (۲) یک هزار تومان
- (۳) هزار و پانصد تومان
- (۴) پانصد تومان

کس ۴۰- پس از انعقاد عقد بیع و در موعد تسلیم مبیع، خریدار ادعا می‌کند مورد معامله یک تن برنج بوده و فروشنده مدعی است که یک تن گندم بوده است. اگر هیچ‌یک از طرفین برای اثبات ادعای خود دلیلی نداشته باشند، معامله مزبور در هریک از دو فرض کلی یا عین معین بودن مورد معامله، چه وضعیتی دارد؟

- (۱) در هر دو فرض بیع صحیح و فروشنده ملزم به تسلیم یک تن گندم است.
- (۲) در هر دو فرض بیع صحیح و فروشنده ملزم به تسلیم یک تن برنج است.
- (۳) اگر مورد معامله کلی بوده، بیع صحیح و فروشنده ملزم به تسلیم یک تن برنج است و در فرضی که عین معین بوده، بیع باطل است.
- (۴) اگر مورد معامله کلی بوده، بیع صحیح و فروشنده ملزم به تسلیم یک تن گندم است و در فرضی که عین معین بوده، بیع باطل است.

کس ۴۱- کالایی با مبلغی ارز مجاز مبادله می‌شود. چنانچه یکی از طرفین ادعا کند که معامله موردنظر او بیع و طرف دیگر ادعا کند که معاوضه بوده است، براساس روش متعارف در مقام تفسیر، کدام مورد صحیح است؟

- (۱) باید معامله را باطل تلقی کرد.
- (۲) باید ماهیت معامله را بیع تلقی کرد.
- (۳) باید ماهیت معامله را معاوضه تلقی کرد.
- (۴) فقط باید اثر مشترک بیع و معاوضه را بر آن مترتب دانست.

کس ۴۲- در قراردادی با یک شرکت تولیدی پارچه، تاجری متعهد می‌شود به مدت یک سال نخ مورد نیاز آن شرکت را برحسب تقاضای شرکت تهیه و به قیمت روز به آن شرکت بفروشد. قرارداد مزبور چه حکمی دارد و در صورتی که پس از تحویل یک مرحله از سفارشات، شرکت در پرداخت ثمن تأخیر کند، ضمانت اجرای آن چیست؟

- (۱) لزوم قرارداد - خيار تأخیر ثمن
- (۲) بطلان قرارداد - الزام به پرداخت ثمن‌المثل
- (۳) لزوم قرارداد - الزام به تأدیه ثمن
- (۴) بطلان قرارداد - الزام به پرداخت ثمن‌المسمی

کس ۴۳- پس از بروز اختلاف بین زوجین، زوجه اقدام به اجرای مهریه خود از طریق مرجع ثبتی می‌کند. زوج یک روز پس از ابلاغ اجرائیه به وی، اقدام به فروش ملک خود به قیمت واقعی می‌کند. وضعیت حقوقی معامله مزبور چیست؟

- (۱) غیرنافذ است.
- (۲) اصولاً صحیح است.
- (۳) به دلیل اضرار به زوجه، قابل فسخ است.
- (۴) به دلیل نامشروع بودن جهت آن، باطل است.

کس ۴۴- در قراردادی یک شرکت ساختمانی تعهد به ساخت سه واحد آپارتمان برای ناصر می‌کند. چنانچه پس از انجام تعهدات قراردادی توسط شرکت، قرارداد اقاله شود، کدام مورد در خصوص روابط طرفین صحیح است؟

- (۱) اقاله سالبه به انتفای موضوع و باطل است.
- (۲) اقاله صحیح و شرکت استحقاق اجرت‌المسمی را دارد.
- (۳) اقاله صحیح و شرکت استحقاق اجرت‌المثل زمان عقد را دارد.
- (۴) اقاله صحیح و شرکت استحقاق اجرت‌المثل زمان اقاله را دارد.



کج ۴۵- درباره «حق دینی» کدام مورد صحیح است؟

- (۱) موضوع حق می‌تواند یک شیء مادی باشد.
- (۲) اسباب ایجاد حق، محدود به موارد خاص است.
- (۳) متضمن حق تقدم برای دارنده آن است.
- (۴) در برابر همه قابل استناد است.

کج ۴۶- «الف» راننده خودرویی در اثر بی‌مبالاتی با یک دستگاه خودروی گرانبهای سواری تصادف می‌کند و خسارتی به میزان ۶۰۰ میلیون تومان به آن وارد می‌سازد. مسئولیت هر یک از راننده مقصر و بیمه‌گر او به چه میزان است؟

- (۱) هریک از بیمه‌گر و راننده مسئول جبران کامل خسارت است.
- (۲) مسئولیت بیمه‌گر و راننده تا حد خسارت وارده به گران‌ترین خودروی متعارف، محدود می‌شود.
- (۳) بیمه‌گر تا سقف تعهد خود ضامن است اما مسئولیت مقصر تا میزان خسارت وارده به خودروی مزبور می‌باشد.
- (۴) مسئولیت مقصر کامل است اما مسئولیت بیمه‌گر محدود به خسارت وارده به گران‌ترین خودروی متعارف است.

کج ۴۷- درباره منافی که بعد از عقد رهن در مال مرهون به‌وجود می‌آید، کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) منافع متصل داخل در رهن است و منافع منفصل داخل در رهن نیست، مگر اینکه شرط خلاف شود.
- (۲) منافع متصل و منفصل داخل در رهن است مگر اینکه شرط خلاف شود.
- (۳) منافع متصل و منفصل داخل در رهن است و شرط خلاف باطل است.
- (۴) منافع متصل و منفصل داخل در رهن نیست.

کج ۴۸- در خصوص تکلیف فروشنده به استرداد ثمن در معامله فضولی، کدام مورد صحیح است؟

- (۱) اگر مالک، بیع را اجازه کند، فروشنده در هر حال ملزم به استرداد ثمن است.
- (۲) فقط در صورتی که مالک بیع را اجازه نکند فروشنده ملزم به استرداد ثمن است.
- (۳) فقط در صورتی که خریدار، جاهل به فضولی بودن معامله باشد فروشنده ملزم به استرداد ثمن است.
- (۴) هرچند مالک بیع را اجازه کند، فروشنده ملزم به استرداد ثمن است، مگر اینکه مالک، دریافت ثمن را نیز اجازه کند.

کج ۴۹- در صورتی که اتومبیل به علت حادثه قهری واژگون و سرنشین آن کشته شود، در فرض وجود بیمه‌نامه کدام مورد صحیح است؟

- (۱) فقط صندوق تأمین خسارت بدنی مسئول جبران خسارت است.
- (۲) هیچ‌یک از راننده و بیمه‌گر مسئول نیستند.
- (۳) فقط بیمه‌گر مسئول جبران خسارت است.
- (۴) راننده و بیمه‌گر هر دو مسئول هستند.

کج ۵۰- هرگاه پرستار بداند که دستور پزشک اشتباه است، اما به این دستور عمل کند و خسارتی متوجه بیمار شود، کدام مورد صحیح است؟

- (۱) فقط پرستار مسئول است.
- (۲) پزشک و پرستار هر دو به تساوی مسئول هستند.
- (۳) فقط پزشک از باب اقوی بودن سبب از مباشر مسئول است.
- (۴) پزشک و پرستار هر دو به نسبت درجه تقصیر مسئول هستند.

کج ۵۱- در خصوص احکام و آثار وصیت در حقوق ایران کدام مورد صحیح است؟

- (۱) وصیت مالی که متعلق حق دیگری است، باطل و بلااثر است.
- (۲) قبول وصیت تملیکی یک عمل حقوقی است و تاجر ورشکسته به تنهایی نمی‌تواند آن را قبول کند.
- (۳) اگر موصی یک دانه از مزرعه خود را به نفع ثالث وصیت کرده باشد، تعیین «موصی‌به» با ورثه نیست.
- (۴) در وصیت تملیکی وجود موصی‌له در زمان فوت موصی شرط است ولی وجود او در زمان انشای وصیت شرط نیست.

کج ۵۲- در خصوص شرایط و احکام عقد نکاح در حقوق ایران با توجه به مبانی فقهی، کدام مورد صحیح است؟

- (۱) با اشاره طرفین نیز عقد نکاح واقع می‌شود، مشروط بر اینکه به‌طور وضوح حاکی از قصد انشای عقد باشد.
- (۲) در نکاح مفوضه‌المهر، چنانچه قبل از نزدیکی و تعیین مهر، طلاق واقع شود، زن مستحق نصف مهر است.
- (۳) تعیین زن و شوهر به نحوی که نام و هویت هریک از طرفین برای دیگری معلوم باشد، شرط صحت نکاح است.
- (۴) در صورتی که کارمند وزارت امور خارجه ایران بدون اجازه مخصوص با زنی که تبعه بیگانه است ازدواج کند، عقد نکاح غیرنافذ است.

۲۶- گزینه «۱» معنای عبارت «اخذ القناع عن رأسها» برداشتن روسری از سرش می‌باشد و همچنین مقصود از عبارت «ضد العلامة علامة الضد»، عمل متضاد این کار (یعنی گذاشتن روسری) به منزله رجوع است. در گزینه (۲) عبارت «طلاق زوجه لال» صحیح نیست و ترجمه نادرستی از متن می‌باشد چرا که مرجع واژه «الاحرس» (لال) زوج می‌باشد نه زوجه.

۲۷- گزینه «۲» نکته کلیدی در سؤال مزبور برای رسیدن به پاسخ صحیح عبارت «الباقی من الثلث» می‌باشد که معنای صحیح آن «از باقی‌مانده ثلث» می‌باشد، این درحالی است که در گزینه (۱) بیان شد «از ثلث باقی‌مانده» که صحیح نمی‌باشد. (باید توجه داشت که دو ترجمه مذکور، معنایی کاملاً متفاوت از هم دارند).

۲۸- گزینه «۲» با توجه به عبارت «بأن الواقع شيء واحد فلا يتبعض» مشخص است علت بطلان نکاح وحدت شرط و مشروط می‌باشد، لذا سایر گزینه‌ها معنای صحیحی از مذکور نمی‌دهند.

۲۹- گزینه «۴» با ترجمه متن کاملاً مشخص می‌شود که مرجع واژه «الأول» عبارت «لم ينتقل الى الوراث» می‌باشد. لذا با عنایت به همین موضوع گزینه صحیح مشخص می‌شود و سایر گزینه‌ها ارتباطی با مرجع واژه «الأول» ندارند.

۳۰- گزینه «۲» عبارات کلیدی سؤال برای رسیدن به پاسخ صحیح عبارت‌اند از: «حيث يتحالفان...» و «للبائع» که با درنظر گرفتن معنای این دو واژه در گزینه‌های سؤال، پاسخ صحیح کاملاً واضح و مشخص می‌شود.

۳۱- گزینه «۱» درخصوص فرض مورد سؤال و فسخ عقد، قانون‌گذاران حکم خاصی بیان نکرده‌اند، اما طبق دیدگاه دکتر کاتوزیان می‌توان در این فرض از ملاک مقرر در ماده ۲۸۸ قانون مدنی راجع به اقاله استفاده نمود که بیان داشته‌اند، اگر مالک بعد از عقد در مورد معامله تصرفاتی کند که موجب ازدیاد قیمت آن شود، در حین اقاله به مقدار قیمتی که به سبب عمل او زیاد شده است مستحق خواهد بود. از حیث تأثیر انحلال عقد بر عمل انجام‌شده تفاوتی میان فسخ و اقاله وجود ندارد و طبق نص صریح ماده فوق، زمان سنجش اجرت‌المثل، زمان فسخ یا اقاله است، نه زمان انجام عمل.

۳۲- گزینه «۴» با توجه به فاسد بودن عقد امانی منعقد، ید گیرنده مال در فرض مورد پرسش نیز ید امانی نبوده و وی ضامن هرگونه تلف و نقصی است که در مال مورد تسلیم حادث شده است، چرا که وی در حکم غاصب است و به همین دلیل نیز بایستی وی را ضامن کاهش ارزش مال مذکور دانست. اما درخصوص ارزش افزوده ناشی از کار نیز در فرضی که مالک مال هیچ‌گونه درخواست و اجازه‌ای درخصوص نگهداری مال نکرده است نمی‌توان وی را مکلف به پرداخت ارزش افزوده ناشی از کار انجام‌شده از سوی غاصب دانست.

۳۳- گزینه «۳» مال مرهون نسبت به دین غیرقابل تجزیه است بدین معنا که طبق ماده ۷۸۳ قانون مدنی، اگر راهن مقداری از دین را ادا کند، حق ندارد مقداری از رهن را مطالبه نماید و مرتبه می‌تواند تمام آن را تا کامل شدن دین نگاه دارد مگر اینکه بین راهن و مرتبه ترتیب دیگری مقرر شده باشد.

۳۴- گزینه «۴» در عقد ضمان تضامنی همچون عقد کفالت، دین به ذمه ضامن منتقل نمی‌گردد لذا در فرض مورد پرسش نیز با وقوع عقد ضمان، عقد کفالت نیز قابل تحقق است و هیچ‌گونه منع قانونی ندارد. اما در حالت اطلاق با حاضر کردن مکفول، تعهد کفیل به احضار ساقط می‌گردد و هیچ‌گونه مسئولیتی ندارد، برخلاف عقد ضمان تضامنی که حتی با وجود احضار نیز ذمه ضامن کماکان مشغول باقی می‌ماند و به همین دلیل نیز شرط برائت در صورت احضار مضمون‌عنه در فرض مورد پرسش دارای اثری مجزا از عقد کفالت است و به نوعی تحصیل حاصل و بی‌فایده محسوب نمی‌گردد.

۳۵- گزینه «۲» طبق مواد ۸۶۷ و ۸۶۸ قانون مدنی، ترکه به محض فوت مورث، به ورثه‌ی وی منتقل می‌گردد؛ اما مالکیت ورثه نسبت به ترکه زمانی مستقر می‌گردد که دیون متوفی تسویه گردد. لذا به‌نوعی می‌توان بیان نمود که ترکه میت وثیقه دیون میت هستند که مالکیت آنها به ورثه وی منتقل گردیده است.

۳۶- گزینه «۴» طبق ماده ۲۷۵ قانون مدنی، متعهدله را نمی‌توان مجبور نمود که چیز دیگری به غیر آنچه موضوع تعهد است قبول نماید، اگرچه آن شیء، قیمتهاً معادل یا بیشتر از موضوع تعهد باشد. در فرض مورد سؤال نیز از صورت سؤال برمی‌آید که طلب طلبکار غیر از خودرو می‌باشد و به همین دلیل در وهله اول نه وی می‌تواند به‌علت متفاوت بودن موضوع طلبش خودرو را مطالبه نماید و نه اینکه بدهکار می‌تواند وی را ملزم به قبول مالی جز مال موضوع

تعهد نماید. اما چنانچه با رجوع طلبکار به بدهکار، وی از تأدیه دین خویش امتناع نماید، طلبکار می‌تواند در مقام توقیف اموال، خودروی وی را توقیف و از طریق واحدهای اجرای احکام به مزایده بگذارد. لذا گزینه (۴) پاسخ صحیح تست مذکور است.

۳۷- گزینه «۳» در عقد شرکت و حالتی که نسبت به اموالی مالکیت مشاعی بین چند نفر وجود دارد، تصرف مادی هریک از شرکا در مال مشاع نیازمند اجازه سایرین است و چنانچه بدون اذن اقدام به تصرف مادی نماید، ید وی ضمانی بوده و مسئول هر نقص و تلفی است که در مال مشاع به وجود آید؛ چرا که شرکا مال مشاعی در هر جزء مال مالکیت دارند همچون فرض مورد سؤال که یکی از شرکا و نیز مستأجر بدون اذن سایرین اقدام به تصرف در مال مشاع نموده‌اند و با توجه به ضمانی بودن ید آنها، مستأجر و شریک ضامن نصف اجرت‌المثل مال مشاع هستند، چرا که نسبت به نصف دیگر برای شریک مالکیت وجود داشته است. اما برخلاف تصرف مادی درخصوص تصرف حقوقی هریک از شرکا می‌تواند به اندازه حصه خویش و بدون اجازه سایرین در مال مشاع تصرف نماید و چنانچه تصرف حقوقی وی بیش از حصه‌ی وی باشد نسبت به مازاد بر حصه مذکور غیرنافذ خواهد بود.

۳۸- گزینه «۱» طبق ماده ۱۹۱ قانون مدنی، اگر عین مرهونه به واسطه عمل خود راهن یا شخص دیگری تلف شود، باید تلف‌کننده بدل آن را بدهد و بدل مزبور رهن خواهد بود. همچنین با توجه به اینکه ماده مذکور سخنی از تجزیه بدل مال مرهونه نکرده است، بایستی گفت که کل بدل در رهن مرتبه قرار می‌گیرد، نه به میزان طلب.

۳۹- گزینه «۴» از ظاهر سؤال برمی‌آید که میزان اجرت شخص اجیر در مقابل میزان لیتر آبی قرار دارد که وی در اختیار مستأجر خویش قرار می‌دهد. لذا با توجه به اینکه با فوت شخص اجیر عقد اجاره منفسخ شده و به عبارتی دیگر، نسبت به مابقی کاری که باید اجیر انجام دهد باطل می‌شود، اثر عقد اجاره تا زمان فوت پابرجاست. به همین دلایل و نیز با توجه به اینکه اجیر نیمی از آب را فراهم نموده، بایستی وی را مستحق نیمی از اجرت‌المسمی دانست، چرا که درواقع به ازای هر لیتر آب یک تومان برای وی اجرت تعیین شده است و اجزای آب در مقابل اجزای اجرت قرار گرفته است.

۴۰- گزینه «۱» اشتباه زمانی موجب بطلان عقد می‌گردد که در زمان عقد باشد. بدین معنا که اگر بایع و خریدار در حین عقد دچار اشتباه شوند و آن چیزی که بایع می‌فروشد از آن چیزی که خریدار می‌خرد متفاوت باشد، در این فرض عقد باطل است. از ظاهر سؤال برمی‌آید که عقد در حین انعقاد به نحو صحیحی شکل گرفته چرا که طراح سؤال در ابتدای سؤال بیان می‌کند که عقدی شکل گرفته و اختلاف طرفین برای زمان تسلیم مال مورد معامله بوده است نه حین انعقاد عقد. به همین دلیل هم بایستی حکم بر صحت عقد منعقد در هر دو فرض عین معین و عین کلی داد، اما درخصوص اجرای تعهد با توجه به عدم وجود بینة برای هریک و نیز اصل عدم زیاده و اصل برائت، متعهد را بایستی مکلف به ایفای تعهد سبک‌تر (تسلیم گندم در فرض مورد پرسش) بدانیم، به همین دلیل نیز گزینه (۱) پاسخ صحیح تست مذکور است.

۴۱- گزینه «۲» در عالم واقع و عرف موجود در جامعه فعلی، چنانچه کالایی با وجه نقد، اعم از پول رایج کشور یا ارز معامله گردد، حمل بر بیع می‌شود و چنانچه مبادله بین دو کالا یا عین باشد، به آن معاوضه گفته می‌شود. اما در قانون مدنی ما بیع شامل حالتی که هر دو مورد معامله کالا باشند نیز می‌شود و به عبارتی می‌توان گفت اعم از معاوضه است و بایستی به قصد طرفین مراجعه نمود.

۴۲- گزینه «۳» اگرچه برای انعقاد عقد بیع بایستی موضوع آن معلوم و معین باشد، ولی باید توجه نماییم که توافق ابتدایی طرفین عقد بیع نیست بلکه صرفاً تعهد به انعقاد عقد بیع است، لذا این توافق صحیح و بین طرفین الزام‌آور است. اما درخصوص عدم پرداخت ثمن بعد از وقوع بیع بایستی بیان داشت که علی‌الاصول بعد از عدم اجرای هر تعهدی، متعهدله می‌تواند الزام متعهد را بخواهد. اما درخصوص خیار تأخیر ثمن بایستی توجه داشت که صرف عدم پرداخت ثمن بلافاصله موجب خیار نمی‌گردد بلکه شرایط دیگری من جمله تأخیر سه روزه و نیز عین معین بودن مبیع نیز باید وجود داشته باشد که در فرض مورد سؤال تحقق این شرط روشن نیست و با توجه به اصل لزوم عقود و نیز اصل عدم تحقق خیار فسخ، بایستی گزینه (۳) را به عنوان پاسخ صحیح انتخاب نمود.

۴۳- گزینه «۲» طبق ماده ۲۱ قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی، حتی در فرضی هم که معامله به قصد فرار از دین صورت گیرد و این امر ثابت شود، اصولاً معامله صحیح و قابل استناد است مگر اینکه منتقل‌الیه نیز به این قصد انتقال‌دهنده آگاه باشد که در این صورت معامله نسبت به همسر بایع غیرقابل استناد بوده و وی می‌تواند معامله را برهم زده و نسبت به وصول مهریه خویش اقدام نماید. لذا گزینه (۲) پاسخ صحیح تست مذکور است.



۴۴- گزینه «۴» طبق ماده ۲۸۶ قانون مدنی، تلف یکی از عضویان، مانع اقاله نیست. در این صورت به جای آن چیزی که تلف شده است، مثل آن در صورت مثلی بودن و قیمت آن در صورت قیمتی بودن داده می‌شود. اجرای تعهد ناشی از قرارداد اقاله شده نیز در حکم تلف مال مورد معامله است. به همین منظور نیز دکتر کاتوزیان معتقدند که در این فرض نیز متعهدله مستحق اجرت‌المثل عمل انجام شده در زمان اقاله است. لذا گزینه (۴) صحیح می‌باشد.

۴۵- گزینه «۱» ایراد گزینه (۲) آن است که برخلاف حق عینی که موارد ایجاد آن محدود به موارد خاص است، موارد ایجاد حق دینی محدودیتی ندارد و با اسباب مختلفی ایجاد می‌گردد. ایراد گزینه (۳) این است که حق دینی برخلاف حقوق عینی همچون حق رهن، موجد حق تقدیمی برای دارنده آن نیست. ایراد گزینه (۴) نیز این است که حق دینی تنها نسبت به مدیون قابل استناد است نه نسبت به ثالث. لذا گزینه (۱) پاسخ صحیح سؤال است چرا که موضوع حق دینی می‌تواند یک شیء مادی باشد، همچون تعهد به تسلیم گوسی به خریدار در موعد معین.

۴۶- گزینه «۲» طبق تبصره ۳ ماده ۸ قانون بیمه اجباری خسارات وارده به شخص ثالث، خسارات مالی ناشی از حوادث صرفاً تا میزان خسارت متناظر وارده به گران‌ترین خودروی متعارف از طریق بیمه شخص ثالث و یا مقصر حادثه قابل جبران خواهد بود.

۴۷- گزینه «۱» طبق ماده ۷۸۶ قانون مدنی، ثمره رهن و زیادتی که ممکن است در آن حاصل شود در صورتی که متصل باشد جزو رهن خواهد بود و در صورتی که منفصل باشد متعلق به راهن است، مگر اینکه ضمن عقد بین طرفین ترتیب دیگری مقرر شده باشد.

۴۸- گزینه «۴» تنفیذ عقد فضولی با تنفیذ نیابت فضول در خصوص دریافت ثمن مورد معامله دو امر مجزایی هستند که بایستی به صورت جداگانه انجام شوند؛ چه به صورت صریح و چه به صورت ضمنی. به همین دلیل هم صرف تنفیذ عقد توسط مالک را نایبستی تنفیذ نیابت فضول در دریافت ثمن تلقی کنیم و در فرض مورد پرسش نیز در صورتی فضول مکلف به مسترد نمودن ثمن نیست که مالک علاوه بر تنفیذ عقد، دریافت ثمن توسط وی را (نمایندگی فضول) را نیز تنفیذ نماید. لذا گزینه (۴) پاسخ صحیح است.

۴۹- گزینه «۳» طبق ماده ۲۱ قانون بیمه اجباری خسارات وارده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه، بیمه زمانی توسط صندوق تأمین خسارت‌های بدنی پرداخت می‌گردد که خودرو مذکور فاقد بیمه‌نامه باشد. لذا در فرضی که خودرو دارای بیمه‌نامه معتبر باشد، در حوادث قهری تنها بیمه‌گر موظف به جبران خسارت اشخاص ثالث زیان‌دیده خواهد بود. لذا گزینه (۳) پاسخ صحیح این تست می‌باشد.

۵۰- گزینه «۱» در پاسخنامه سنجش از گزینه (۲) به عنوان پاسخ صحیح نام برده شده است اما به نظر می‌رسد گزینه (۱) پاسخ صحیح باشد؛ چرا که طبق نص صریح تبصره ۱ ماده ۴۹۶ قانون مجازات اسلامی، در فرض مورد پرسش چنانچه پرستار بداند که دستور پزشک اشتباه است و موجب صدمه می‌شود اما با وجود این به دستور پزشک عمل نماید، پزشک مزبور ضامن نیست و تمام مسئولیت برعهده پرستار است.

۵۱- گزینه «۳» ایراد گزینه (۱) این است که اگرچه مقنن در ماده ۸۴۱ قانون مدنی وصیت به مال غیر باطل است، اما طبق دیدگاه دکتر کاتوزیان و برخی دیگر از اساتید حقوق، بطلان وصیت ناظر به فرضی است که شخصی مال دیگری را برای خود وصیت نماید و در فرضی که شخص ثالث مال شخصی دیگر را برای وی و از طرف وی وصیت نماید حکم آن بطلان نیست و غیرنافذ است.

ایراد گزینه (۲) این است که تاجر ورشکسته در دوران ورشکستگی از آن قسم از تصرفاتی منع شده است که مؤثر در حقوق بستانکاران وی باشد و تملکات لاعوضی همچون قبول وصیت تملیکی با توجه به اینکه چنین اثری را ندارد صحیح و نافذ است.

ایراد گزینه (۴) این است که طبق ماده ۸۵۰ قانون مدنی موصی له باید در حین وصیت موجود باشد و وصیت بر معدوم باطل است مگر به تبع موجود (ماده ۸۵۱ قانون مدنی).

بنابراین گزینه (۳) صحیح است چرا که طبق ماده ۸۴۷ قانون مدنی، وجود اخیار تعیین موصی به توسط ورثه ناظر به حالتی است که عین کلی باشد نه معین همچون زمین.

۵۲- گزینه «۲» ایراد گزینه (۱): طبق ماده ۱۰۶۲ قانون مدنی که مبنای فقهی نیز دارد، عقد نکاح واقع می‌شود به ایجاب و قبول به الفاظی که صریحاً دلالت بر قصد ازدواج نماید. لذا به صرف اشاره و بدون ذکر الفاظ نکاح واقع نمی‌شود.

ایراد گزینه (۳): صرف مشخص شدن هویت طرف مقابل برای نکاح کافی است و دانستن اسم طرف مقابل شرط صحت نکاح نیست.

ایراد گزینه (۴): طبق ماده واحده قانون منع ازدواج کارمندان وزارت امور خارجه با اتباع بیگانه، ضمانت اجرای ممنوعیت ازدواج کارمندان وزارت خارجه با اتباع بیگانه صرفاً اخراج از شغل است نه بطلان یا عدم نفوذ نکاح آنها.

ک ۳۳- اگر دو واحد آپارتمان در روی یک ملک وقفی بنا شده باشد، به لحاظ تحلیلی و مطابق نظر مشهور، وضعیت جریان حق شفعه چگونه است؟
(۱) در هر حال، جاری نیست.

(۲) در هر حال، حق شفعه جاری است.

(۳) اگر در ممر و مجری مشترک باشند، جاری است.

(۴) اگر در ممر و مجری مشترک باشند و یکی از دو واحد با حق ممر و مجرا فروخته شود، جاری است.

ک ۳۴- در صورتی که متبّ مال موهوبه را به دیگری منتقل کرده باشد، در خصوص امکان یا عدم امکان حق رجوع واهب کدام مورد صحیح است؟
(۱) در صورتی که انتقال غیرقطعی و همراه با خيار فسخ برای متبّ باشد، هبه قابل رجوع است.

(۲) اگر در اثر اعمال خيار یا اقاله، دوباره عین مال به ملکیت متبّ بازگردد، واهب نمی‌تواند به آن رجوع کند.

(۳) در صورتی که انتقال غیرقطعی و همراه با خيار فسخ برای متبّ یا انتقال‌گیرنده باشد، هبه قابل رجوع است.

(۴) هرگاه پس از انتقال عین موهوب در اثر عقد دیگری همانند بیع، مالکیت عین به متبّ بازگردانده شود، واهب حق رجوع به آن را دارد.

ک ۳۵- پس از هبه عین معین به برادر خود و قبض مال موهوب، واهب آنچه را که بخشیده است، به ثالث می‌فروشد. در صورتی که معلوم شود که هبه فاسد بوده است، کدام مورد نادرست است؟

(۱) فقط در صورت آگاهی بر بطلان هبه، بیع نافذ است.

(۲) اگر به قصد رجوع از هبه اقدام به فروش کرده باشد، بیع نافذ است.

(۳) هرگاه بدین گمان که مال خود را می‌فروشد اقدام به بیع کند، بیع نافذ است.

(۴) اگر به قصد فروش مال متبّ بوده است، بیع غیرنافذ و نیازمند تنفیذ به‌عنوان مالک است.

ک ۳۶- شخصی آگهی می‌کند هرکسی اسب گم شده او را پیدا کند، مزدگانی خوبی به او می‌دهد. احمد اسب را پس از پیدا کردن و پیش از تحویل به مالک، جهت سواری در اختیار جواد قرار می‌دهد. اگر اسب مزبور بدون تعدّی و تفریط جواد تلف شود، حکم مسئله چیست؟

(۱) فقط جواد در برابر مالک ضامن است.

(۲) فقط احمد در برابر مالک ضامن است.

(۳) احمد و جواد متضامناً ضامن قیمت آن هستند.

(۴) هیچ‌کدام ضامن نیستند.

ک ۳۷- مستودع، به‌رغم اطلاع از فوت مودع، در تحویل مال مورد امانت به ورثه او تعلّل می‌ورزد. در صورتی که مال مورد امانت نزد او تلف شود، کدام مورد در خصوص مسئولیت مستودع صحیح است؟

(۱) در صورت اطلاع ورثه از وجود مال نزد مستودع و عدم مطالبه، ضامن نیست.

(۲) فقط در صورت مطالبه ورثه و امتناع مستودع، ضامن است.

(۳) فقط در صورت تعدّی و تفریط، ضامن است.

(۴) در هر حال، ضامن بدّل مال است.

ک ۳۸- شخصی اتومبیل متعلق به دیگری را بدون اذن مالک می‌فروشد و آن را تحویل خریدار می‌دهد و خریدار اتومبیل را در پارکینگ خود نگهداری می‌کند. در صورتی که مالک واقعی معامله را رد کند، مسئولیت و حقوق خریدار ناآگاه در این قضیه چیست؟

(۱) ضامن نسبت به عین و اجرت منافع مستوفات - حق رجوع به بایع فضول در مورد ثمن

(۲) ضامن نسبت به عین و اجرت‌المثل ایام تصرف اتومبیل - حق رجوع به بایع فضولی در مورد ثمن

(۳) ضامن نسبت به عین و اجرت منافع مستوفات - حق رجوع به بایع فضول در مورد ثمن و اجرت‌المثل تأدیه شده

(۴) ضامن نسبت به عین و اجرت‌المثل ایام تصرف اتومبیل - حق رجوع به بایع فضول در مورد ثمن و اجرت منافع غیرمستوفات

ک ۳۹- در کدام مورد وکالت منفسخ می‌شود؟

(۱) یکی از دو فردی که از طرف شرکا و متفقاً حق تصرف دارند، فوت می‌کند.

(۲) مورد وکالت قبول هبه بلاعوض است و موکل دچار سَفَه می‌شود.

(۳) مورد وکالت قبول صلح بلاعوض است و وکیل دچار سَفَه می‌شود.

(۴) مورد وکالت قبول صلح بلاعوض است و وکیل ورشکسته می‌شود.



کج ۴۰- یک شرکت تولیدی در قراردادی با یک عرضه‌کننده کالا تعهد می‌کند تمام محصولات خط تولید خود با ظرفیت اسمی مشخص را با ۲۰ درصد بیشتر از هزینه تمام شده آن به مدت یکسال به شخص مزبور بفروشد و در صورتی که تخصیص ارز دولتی جهت ورود اولیه تولید آن کالا قطع شود، حق فسخ قرارداد را داشته باشد. وضعیت حقوقی قرارداد چیست؟

- (۱) صحیح و نافذ
- (۲) بطلان به دلیل مجهول بودن مدت خیار
- (۳) بطلان به دلیل معلوم نبودن ثمن معامله
- (۴) بطلان به دلیل معلوم نبودن مورد معامله

کج ۴۱- اگر حسن مالی را برای فرزندش وصیت کند و سپس آن را اجاره دهد، با فرض قبولی فرزند در زمان حیات پدر، کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) وصیت صحیح و اجاره هم تا پایان مدت صحیح است.
- (۲) وصیت به موجب اجاره رجوع عملی شده و باطل است.
- (۳) وصیت صحیح و اجاره در زمان حیات صحیح و بعد از وفات غیرنافذ است.
- (۴) وصیت صحیح و اجاره در زمان حیات صحیح و بعد از وفات باطل و بلاثر است.

کج ۴۲- در یک قرارداد ساخت، شرط می‌شود پیمانکار بابت هر روز تأخیر در تحویل پروژه مبلغ مشخصی را به کارفرما بپردازد. تحویل پروژه سه ماه تأخیر داشته که به تشخیص کارشناسان، دو ماه از آن به علت حادثه بازدارنده خارج از اراده پیمانکار بوده است. در صورتی که در زمان انعقاد قرارداد شخص ثالثی ضامن وجه التزام یاد شده باشد، میزان وجه التزام قابل مطالبه و وضعیت حقوقی عقد ضامن کدام است؟

- (۱) یک ماه - باطل
- (۲) سه ماه - صحیح
- (۳) یک ماه - صحیح
- (۴) سه ماه - باطل

کج ۴۳- یک شرکت ساختمانی طی قراردادی با شرکت (الف) متعهد می‌شود ۲۰ دستگاه آپارتمان برای کارکنان شرکت اخیر بسازد و در صورت تأخیر به هر علت، به ازای هر روز مبلغ معینی وجه التزام بپردازد. در صورتی که پیمانکار در وقت مقرر به علت موانع خارج از اراده وی نتواند به تعهدات خود عمل نماید و طبق نظر کارشناس میزان خسارت متعهدله کمتر از وجه التزام باشد. در خصوص امکان یا عدم امکان مطالبه وجه التزام یا خسارت توسط شرکت (الف)، کدام مورد صحیح است؟

- (۱) فقط مطالبه وجه التزام
- (۲) فقط مطالبه اجرت‌المثل واحدها
- (۳) فقط مطالبه خسارت برآورد شده توسط کارشناس
- (۴) در فرض سؤال امکان مطالبه وجه التزام یا خسارت منتفی است.

کج ۴۴- اگر دو عین هم‌ارزش در برابر یکصد میلیون تومان بدهی، در یک عقد رهن به وثیقه گذاشته شده باشند، تلف یکی از آن‌ها در اثر حادثه قهری چه اثری بر رهن دارد؟

- (۱) عین باقیمانده وثیقه کل پنجاه میلیون تومان خواهد بود.
- (۲) عین باقیمانده وثیقه کل یکصد میلیون تومان خواهد بود.
- (۳) عین باقیمانده صرفاً در صورت رضایت رهن، وثیقه یکصد میلیون تومان خواهد بود.
- (۴) عین باقیمانده در صورت عدم مخالفت رهن، وثیقه یکصد میلیون تومان خواهد بود.

کج ۴۵- خریدار خانه در پرداخت ثمن سه روز تأخیر می‌کند. پس از سه روز، شخص ثالثی ضامن خریدار نسبت به ثمن می‌شود. در خصوص وضعیت معامله بیع پس از تحقق ضمان، کدام مورد صحیح است؟

- (۱) با توجه به تحقق عقد ضمان پس از سه روز، فروشنده کماکان حق فسخ دارد.
- (۲) فروشنده می‌تواند عقد را فسخ کند یا خریدار را ملزم به پرداخت ثمن کند.
- (۳) فروشنده حق فسخ بیع یا الزام ضامن به پرداخت ثمن را دارد.
- (۴) فروشنده نمی‌تواند عقد بیع را فسخ کند.

کج ۴۶- عقد بیعی راجع به فروش یک گوشی کارکرده به مبلغ ۱۲ میلیون تومان منعقد می‌شود مبیع پس از تسلیم به خریدار، در اثر آتش‌سوزی تلف می‌شود. سپس معلوم می‌شود بیع باطل بوده است. قیمت گوشی در زمان تلف ۱۰ میلیون تومان است. در مورد ضمان خریدار کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) خریدار ضامن ۱۲ میلیون تومان است، خواه عالم به بطلان بیع و خواه جاهل به آن باشد.
- (۲) خریدار ضامن ۱۰ میلیون تومان است، خواه عالم به بطلان بیع و خواه جاهل به آن باشد.
- (۳) خریدار در صورتی ضامن ۱۰ میلیون تومان است که جاهل به بطلان بیع بوده باشد.
- (۴) خریدار اگر عالم به بطلان بیع بوده، ضامن ۱۲ میلیون تومان است.

کج ۴۷- شخصی یک تن برنج به صورت کلی فی‌الذمه خریداری کرده و به‌دلیل امتناع فروشنده از تسلیم آن، یک تن برنج از همان نوع خریداری شده را از انبار وی برداشته است. روابط طرفین از لحاظ حقوقی چگونه است؟

- (۱) خریدار باید مثل یا قیمت برنج‌ها را به فروشنده بدهد و الزام وی به تسلیم مبیع را از دادگاه درخواست کند.
- (۲) برنج‌هایی که خریدار برداشته به ملکیت وی درمی‌آید و ذمه فروشنده در مقابل خریدار بری می‌شود.
- (۳) خریدار باید برنج‌ها را به فروشنده مسترد کند و الزام وی به تسلیم مبیع را از دادگاه درخواست کند.
- (۴) بین تعهدات طرفین به‌صورت قهری و بدون اراده آن دو، تهاتر صورت می‌گیرد.

کج ۴۸- خودرویی برای صافکاری در قالب عقد اجاره به صافکار داده می‌شود و در آن شرط می‌شود که اگر صافکار تا روز تعیین شده خودرو را تعمیر کند، یک میلیون تومان اجرت بگیرد و اگر تا آن تاریخ شروع به کار نکرده باشد، از اقدام خودداری نماید تا مالک بتواند به مسافرت برود. روابط طرفین چگونه است؟

- (۱) شرط ضمن اجاره صحیح است و صافکار در صورت انجام کار بعد از تاریخ تعیین شده، مستحق اجرت نیست.
- (۲) شرط ضمن اجاره، باطل است اما مبطل عقد نیست و صافکار هر زمان که کار را انجام دهد مستحق اجرت‌المثل است.
- (۳) شرط ضمن اجاره، باطل و مبطل عقد نیست و صافکار هر زمان که کار را انجام دهد مستحق یک میلیون تومان است.
- (۴) شرط ضمن اجاره، باطل و مبطل عقد است اما صافکار اگر قبل از تاریخ تعیین شده کار را انجام دهد، مستحق یک میلیون تومان است.

کج ۴۹- دستفروشی در قالب عقد جعاله با باغداری متعهد می‌شود که در ازای فروش هر کیلو از محصولات وی، ۳ هزار تومان اجرت بگیرد، اما معلوم نیست که مجموع محصولات چقدر است. کدام مورد صحیح است؟

- (۱) جعاله باطل است و اگر عامل کار را انجام دهد، با توجه به قاعده اقدام، مستحق چیزی نیست.
- (۲) جعاله باطل است و اگر عامل کار را انجام دهد مستحق اجرت‌المثل است.
- (۳) جعاله صحیح است و عامل مستحق اجرت‌المثل است.
- (۴) جعاله صحیح است و عامل مستحق جُعَل است.

کج ۵۰- در دعوای بین بایع و مشتری، مبتنی بر ضمان درک، کدام گزینه درخصوص ثمن پولی و غرامت ثمن صحیح است؟

- (۱) مشتری در مطالبه غرامت ثمن، وقتی حق رجوع دارد که مالک به او رجوع کرده باشد.
- (۲) مشتری در مطالبه ثمن زمانی حق دارد به بایع رجوع کند که مالک به او رجوع کرده باشد.
- (۳) مشتری بدون رجوع مالک هم می‌تواند ثمن و غرامت کاهش ارزش ثمن را از بایع مطالبه کند.
- (۴) مراجعه مشتری به ثمن منوط به مراجعه مالک نیست، اما مطالبه غرامت ثمن از بایع، منوط به مطالبه مالک است.

کج ۵۱- براساس دیدگاه مشهور فقهی و حقوقی، وضعیت شرط سقوط حق رجوع در وصیت تملیکی چه حکمی دارد؟

- (۱) در هر حال و مطلقاً، صحیح است.
- (۲) در هر حال و مطلقاً، باطل است.
- (۳) شرط صحیح است ولی ضمانت اجرا ندارد.
- (۴) اگر در ضمن همان وصیت باشد، ضمانت اجرایی ندارد ولی اگر به نحو ملزم باشد صحیح است.

کج ۵۲- در قرارداد ضمان تضامنی، درخصوص امکان تهاتر میان طلب مضمون‌له و دین او به ضامن، کدام مورد صحیح است؟

- (۱) تهاتر واقع می‌شود.
- (۲) تهاتر واقع نمی‌شود.
- (۳) فقط در صورت رضایت ضامن تهاتر واقع می‌شود.
- (۴) فقط در صورت رضایت مضمون‌له، ضامن و مضمون‌عنه تهاتر واقع می‌شود.

کج ۵۳- موافقت دادگاه با اعطای مهلت در پرداخت دین به مدیون چه تأثیری بر تعهد او نسبت به پرداخت وجه التزام موضوع ماده ۲۳۰ قانون مدنی دارد؟

- (۱) مسئولیت به پرداخت وجه التزام صرفاً در صورت عدم مخالفت مدیون با اعطای مهلت وجود خواهد داشت.
- (۲) مسئولیت به پرداخت وجه التزام صرفاً در صورت رضایت مدیون به اعطای مهلت وجود خواهد داشت.
- (۳) رافع مسئولیت مدیون نسبت به پرداخت وجه التزام نخواهد بود.
- (۴) رافع مسئولیت مدیون نسبت به پرداخت وجه التزام خواهد بود.

۳۳- گزینه «۱» در فرضی که ساختمانی بر یک زمین واقع گردد و بیع انجام شده و فقط ساختمان موضوع بیع واقع گردد، حکم به عدم جریان حق شفعه داده می‌شود، زیرا در این باره ماده ۸۰۹ ق.م.مقرر می‌دارد: «هرگاه بنا و درخت بدون زمین فروخته شود حق شفعه نخواهد بود.» بر همین مبنا زمین وقف‌شده قابل بیع نیست و زمانی که آپارتمان بیع گردد در حالی که زمین بیع نشده است، باید تحقق حق شفعه را منتفی دانست.

۳۴- گزینه «۲» در زیرنویس ۵ ماده ۸۰۳ قانون مدنی، استاد کاتوزیان بیان داشته‌اند که: «با خروج عین موهوبه از ملکیت متهب، حق رجوع ساقط می‌گردد هر چند که در زمان رجوع، مجدداً به ملکیت وی داخل شده باشد.» در این راستا ایشان بیان مطلق دارند و تفاوتی نیست که خروج و بازگشت به مالکیت به چه طریق باشد، لذا با اقاله یا اعمال فسخ یا هر حالتی، مال مجدداً به مالکیت متهب داخل گردد، حق رجوع در هبه از بین می‌رود.
نکته: ماده ۸۰۳ ق.م.نیز محل رجوع است.

۳۵- گزینه «۱» اگر شخصی مالی که عین معین است را هبه کرده و مال موضوع هبه قبض هم بشود، چون مال موضوع هبه باقی است و شخص آن را به برادر خود هبه کرده است، حق دارد تا از آن رجوع کند که این رجوع می‌تواند در قالب لفظ یا در قالب فعل باشد، در این راستا اگر مال موضوع هبه را به شخص دیگری بیع کند به این معناست که از هبه رجوع کرده است به شرط این که قصد وی از هبه کردن رجوع باشد. ضمناً اگر قصد وی همین باشد که مال خود را بیع می‌کند، در حقیقت تصرفات منافعی هبه کرده و در حکم رجوع از هبه است. اما اگر قصد وی بیع مالی باشد که متعلق به شخص متهب است، باید این عقد را فضولی دانسته و آن را نیازمند تنفیذ متهب دانست.

۳۶- گزینه «۳» در این فرض؛ عقد جعاله منعقد شده است و براساس آن باید شخص عامل را امین دانست اما امین بعد از یافتن مال موضوع جعاله حق ندارد تا در آن تصرفاتی نماید و باید فقط آن را به مالک اصلی مسترد نماید، در این راستا ماده ۵۶۹ ق.م.مقرر می‌دارد: «مالی که جعاله برای آن واقع شده است از وقتی که به‌دست عامل می‌رسد تا به جاعل رد کند در دست او امانت است.» حال در این فرض، شخص امین تعدی و تفرط کرده است و باید وی را ضمان دانست. علاوه بر آن باید وی را در حکم غاصب محسوب کرد به علت اینکه مال را به تصرف شخص دیگری هم داده است که در این فرض، تعاقب ایادی رخ داده است و تمام غاصبان با هم دارای مسئولیت تضامنی‌اند.

۳۷- گزینه «۴» مستودع در هر حال باید به محض فوت مودع، مال موضوع ودیعه را به وی تسلیم کند که در این باب ماده ۶۲۶ ق.م.مقرر می‌دارد: «اگر کسی مال خود را به ودیعه‌گذار و ودیعه به فوت امانت‌گذار باطل و امین ودیعه را نمی‌تواند رد کند مگر به وارث او.»
بر همین مبنا اگر مستودع در تسلیم مال به ورثه تعلل کند، ید وی ضمانی می‌گردد و در این فرض، در هر حال باید وی را ضامن بدل مال دانست یعنی ملزم است تا مثل یا قیمت را تأدیه نماید.

۳۸- گزینه «۴» مشتری به علت اینکه علم نداشته است و نمی‌تواند در برابر مالک در زمینه تأدیه و تسلیم عین منافع مال استنکاف نماید، در برابر مالک هم ضامن عین مال و هم ضامن منافع مال است لذا باید هم عین و هم اجرت‌المثل ایام تصرف را به مالک تأدیه نماید و بعد از تأدیه در باب رجوع به بایع فضول در باب ثمن در هر حال مستحق است یعنی چه عالم به فضولی بودن باشد یا جاهل در هر حال حق دارد تا به فضول در ثمن تأدیه‌شده رجوع کند اما در باب اجرت و خسارت‌هایی که به وی وارد شده است در فرضی که عالم باشد حق رجوع به فضول ندارد و در فرضی که جاهل باشد، در باب منافع غیرمستوفات، حق رجوع دارد.

۳۹- گزینه «۱» اگر وکلا اجتماعی باشند طبق نص قانون مدنی با فوت یکی از ایشان، باید وکالت را منفسخ دانست، در این رابطه ماده ۶۷۰ ق.م.مقرر می‌دارد: «در صورتی که دو نفر به نحو اجتماع وکیل باشند، با موت یکی از آنها وکالت دیگری باطل می‌شود.» البته طبق نظر استاد کاتوزیان، در این فرض، معنای باطل شدن را نباید برداشت کرد بلکه باید حکم به انفساخ نمود؛ یعنی تا زمان حیات وکلا، ایشان حق تصرف داشته‌اند اما به محض فوت یکی از ایشان، باید وکالت را منفسخ دانست و از لحظه فوت، دیگر اعمال سایر وکلا، اثری ندارد.

۴۰- گزینه «۱» این قرارداد به هیچ وجه با اخلاق حسنه، نظم عمومی مقررات آمره مغایرتی ندارد و لذا باید آن را عقدی صحیح دانست و نافذ است.
در این قرارداد، عوضین قابل تعیین است و لذا مردد و مجهول نیست پس معلوم و معین بودن هم مشخص است، زیرا لازم نیست دقیقاً ثمن مشخص باشد بلکه اگر قابل تعیین هم باشد، کافی است.



۴۱- گزینه «۳» باید دانست که طبق نظر استاد کاتوزیان تصرفات اداری، نظیر اجاره دادن یا عاریه دادن را نباید دال بر رجوع موصی از وصیت دانست بلکه وصیت به قوت خود باقی است. بر این اساس باید به زیرنویس ۷ ماده ۸۳۸ کتاب نظم استاد کاتوزیان رجوع کرد. لذا در این راستا از وصیت رجوع نشده است و وصیت صحیح است و به علت این که هنوز هم وصیت منعقد نشده و منوط به فوت است، باید اجاره را تا زمان حیات موصی صحیح دانست و بعد از فوت موصی نیز به علت تغییر مالکیت، باید آن را غیرنافذ دانست و منوط به تأیید و تنفیذ موصی له نمود.

۴۲- گزینه «۳» به علت این که مدت زمان ۲ ماه از ۳ ماه تأخیر صورت گرفته به علت حادثه خارج از اراده شخص متعهد بوده است باید خسارت‌های ناشی از ۲ ماه تأخیر که در اثر اراده وی نبوده و خارج از اراده پیمانکار بوده غیرقابل مطالبه دانست اما خسارت برای مدت یک ماه قابل مطالبه است. در ثانی عقد ضمنی هم مشکلی نداشته و شرایط صحت در آن موجود است و دلیلی بر بطلان آن نیست و حتی اگر در صحت آن شک باشد به علت تحقق ظاهری، باید آن را صحیح دانست.

۴۳- گزینه «۱» اگر برای خسارت‌های احتمالی، وجه التزام تعیین شده باشد دادگاه حق ندارد در باب این خسارت‌ها، به مبلغ بیشتر یا کمتر حکم دهد و به علت اینکه در فرض سؤال، میزان مشخصی وجه التزام تعیین شده است و خسارت را هم شامل شده است، فقط محکمه باید به مبلغ وجه التزام رأی دهد. در این باب ماده ۲۳۰ ق.م.مقرر می‌دارد: «اگر در ضمن معامله شرط شده باشد که در صورت تخلف متخلف مبلغی به عنوان خسارت، تأدیه نماید حاکم نمی‌تواند او را به بیشتر یا کمتر از آنچه که ملزم شده است، محکوم کند.»

۴۴- گزینه «۲» اگر یکی از عین‌ها تلف گردد باید همان عینی که باقی مانده است را وثیقه کل طلب دانست. به علت این که در یک عقد رهن واحد این وثائق قرار داده شده‌اند و اگر در یک عقد واحد نباشد، حکم را باید متفاوت دانست که براساس آن اگر دو عقد مجزا بود یا یک عقد واحد بوده و یک مال مشخص برای رهن تعیین شده باشد، با تلف مال موضوع رهن، حکم متفاوت است.

۴۵- گزینه «۴» در این باره باید به ماده ۴۰۸ ق.م.استناد کرد که مقرر می‌دارد: «اگر مشتری برای ثمن ضامن بدهد یا بایع ثمن را حواله دهد بعد از تحقیق حواله خیار تأخیر ساقط می‌شود.» بر این اساس استاد کاتوزیان در زیرنویس ۱ ماده بیان شده مقرر می‌دارند که: «دادن ضامن در حکم پرداخت است به شرط این که بدون قید و شرط و مفید نقل ذمه باشد ضمان تضامنی در حکم وثیقه است و سبب ساقط شدن خیار بایع نیست.»

۴۶- گزینه «۲» در این فرض به علت این که بیع باطل بوده است، نباید مبلغ ۱۲ میلیون تومان را مدنظر قرار داد که در این راستا مشتری به علت تلف مال، ضامن ۱۰ میلیون تومان است، زیرا عقد باطل بوده است و لذا مشتری مالک کالا نشده است و مال بایع و مال غیر را تلف کرده است و از باب قاعده اتلاف باید جبران خسارت کند که در باب مبلغ جبران خسارت هم باید مبلغ مشخص تعیین‌شده عرفی و بازاری را ملاک اعتبار دانست.

۴۷- گزینه «۳» به علت این که مال موضوع عقد کلی بوده، برنجهایی که خریدار آن‌ها را برداشت کرده است، در مالکیت خریدار نیست لذا خریدار حق ندارد تا این برنجه‌ها را برداشته یا تملک نماید و در همین راستا خریدار باید برنجه‌ها را مسترد کند. در حالی که اگر موضوع عقد، عین معین باشد، حکم متفاوت است. لذا مشتری با این عقد، مالک مالی نشده است و فقط می‌تواند به استناد تعهدی که بایع به وی داده است به محکمه رجوع کرده و الزام بایع به تسلیم برنج مطابق اوصاف را مطالبه کند.

۴۸- گزینه «۱» در این فرض، باید بیان داشت که این شرط نه از شروط باطل مبطل است و نه شرط باطل غیرمبطل یعنی مشروع، مقدور و مفید است و بر این اساس به علت توافق حاصله، در فرضی که شخص صافکار در مدت تعیین‌شده عمل را انجام داده، باید وی را مستحق اجرت دانست اما اگر در مهلت تعیین‌شده عمل را انجام ندهد، باید از تعمیرات و صافکاری خودداری کند و چون فعلی انجام نداده است، مستحق هیچ اجرتی نیست.

۴۹- گزینه «۴» در عقد جعاله عوضی باید اجمالاً مشخص و معین باشد اما علم تفصیلی به جزئیات و تمام جنبه‌های عقد لازم نیست که در این راستا باید به ماده ۵۶۳ ق.م.استناد کرد که مقرر می‌دارد: «در جعاله معلوم بودن اجرت من جمیع الجهات لازم نیست بنابراین اگر کسی ملتزم شود که هرکس گم شده او را پیدا کند حصه مشاع معینی از آن مال او خواهد بود جعاله صحیح است.» در این راستا طبق این ماده، علم اجمالی کفایت کرده همچنین علم تفصیلی لازم نیست. بر همین اساس این توافق اجمالاً معلوم است و نیاز به بیان تفصیلی ندارد.

۵۰- گزینه «۳» اگر موضوع عقد بیع مستحق‌للغیر درآید باید بایع را ضمان درک دانست و به علت این که در بند ۲ ماده سیصد و شصت و دو ق.م. به تبیین ضمان درک پرداخته است، در این رابطه بیان داشته که بایع ضامن درک مبیع است و زمانی که بایع ضامن درک باشد باید تمام خسارت‌هایی که به علت مستحق‌للغیر درآمدن مبیع به مشتری وارد می‌گردد چه مالک رجوع کند یا خیر، برای ثمن و خسارت کاهش ارزش پول را از بایع مطالبه نماید.

۵۱- گزینه «۲» شخص موصی در هر حال، حق دارد تا از وصیت رجوع کند و این رجوع طبق نظر مشهور فقها و حقوق‌دانان، حکم است و حق نیست لذا نمی‌توان از حکم عدول کرد لذا اگر شرط گردد که موصی از حکمی که برای وی منظور شده است، عدول کند، باید شرط خلاف حکم را نامعتبر دانست در حالی که شرط خلاف و اسقاط حق را باید صحیح دانست. بر همین مبنا، امکان رجوع کردن از وصیت، حکم است و نمی‌توان خلاف حکم شرط کرد و شرط خلاف حکم را باید نامشروع دانست و لذا این شرط، هم باطل است اما مبطل نیست.

۵۲- گزینه «۱» در این فرض، به علت ضمان تضامنی، هم شخص ضامن و هم شخص مضمون‌عنه، به شخص مضمون‌له بدهکار هستند و لذا در فرض حاضر از ضامن یا مضمون‌عنه که دین را به مضمون‌له تأدیه کنند، مسئولیت وی منتفی می‌گردد لذا در هر حال، تأدیه انجام گردد، ضامن بری می‌گردد. حال باید دانست که تهاتر در حکم تأدیه و پرداخت است و لذا به علت این که بین ضامن و مضمون‌له طلب و دینی ایجاد شده است و شرایط تهاتر هم موجود است، تهاتر رخ می‌دهد، لذا براساس تهاتر، تأدیه صورت گرفته است و ضامن بری می‌گردد.

۵۳- گزینه «۳» دادگاه می‌تواند در هر حال به مدیون مهلت عادلانه داده یا قرار اقساط قرار دهد. در این فرض که در ماده ۲۲۷ ق.م. بیان شده است، فقط براساس ادله‌ای که برای قاضی محرز می‌گردد می‌تواند به مدیون قرار اقساط داده یا مهلت عادلانه دهد در حالی که متن ماده ۲۳۰ ق.م. مطلق است و طبق این ماده دادگاه حق ندارد در وجه التزام تغییر دهد لذا چه مهلت داده شود یا ندهند، اگر شرایط وجه التزام محقق باشد، همان مبلغ باید به نحو کامل از طرف مدیون و متعهد تأدیه گردد.

۵۴- گزینه «۱» گزینه (۴) نادرست است به علت اینکه نباید بایع را ضامن بدل دانست بلکه باید وی را ضامن بدل قراردادی دانست که در این گزینه بیان نشده است. گزینه (۲) و (۳) هم غلط است و باید به مفاد ماده ۴۵۳ ق.م. استناد کرد. لذا گزینه (۱) را باید صحیح دانست، زیرا با تلف مبیع، قرارداد منفسخ می‌گردد. ماده بیان‌شده مقرر می‌دارد: «در خیار مجلس و حیوان و شرط اگر مبیع بعد از تسلیم و در زمان خیار بایع یا متعاملین تلف یا ناقص شود برعهده مشتری است و اگر خیار مختص مشتری باشد تلف یا نقص به عهده بایع است.»

۵۵- گزینه «۲» در این باره باید به ماده ۱۵ قانون بیمه اجباری اشاره کرد که مقرر می‌دارد: «در موارد زیر بیمه‌گر مکلف است بدون هیچ شرط و اخذ تضمین، خسارت زیان‌دیده را پرداخت کند و پس از آن می‌تواند به قائم‌مقامی زیان‌دیده از طریق مراجع قانونی برای بازیافت تمام یا بخشی از وجوه پرداخت‌شده به شخصی که موجب خسارت شده است مراجعه کند:

الف - اثبات عمد مسبب در ایجاد حادثه نزد مراجع قضائی

ب - رانندگی در حالت مستی یا استعمال مواد مخدر یا روانگردان مؤثر در وقوع حادثه که به تأیید نیروی انتظامی یا پزشکی قانونی یا دادگاه رسیده باشد.

پ - در صورتی که راننده مسبب، فاقد گواهینامه رانندگی باشد یا گواهینامه او متناسب با نوع وسیله نقلیه نباشد.

ت - در صورتی که راننده مسبب، وسیله نقلیه را سرقت کرده یا از مسروقه بودن آن، آگاه باشد.

تبصره ۱- در صورت وجود اختلاف میان بیمه‌گر و مسبب حادثه، اثبات موارد فوق در مراجع قضائی صالح صورت خواهد گرفت.

تبصره ۲- در مواردی که طبق این قانون بیمه‌گر حق رجوع به مسبب حادثه یا قائم‌مقام قانونی وی را دارد، اسناد پرداخت خسارت از سوی بیمه‌گر در حکم اسناد لازم‌الاجرا است و از طریق دوایر اجرای سازمان ثبت اسناد و املاک کشور قابل مطالبه و وصول می‌باشد.

تبصره ۳- در صورتی که حادثه در حین آموزش رانندگی توسط مراکز مجاز یا آزمون اخذ گواهینامه رخ دهد، خسارت پرداخت‌شده به وسیله شرکت بیمه از آموزش‌گیرنده یا آزمون‌دهنده قابل بازیافت نخواهد بود و حسب مورد آموزش‌دهنده یا آزمون‌گیرنده، راننده محسوب می‌شود.»

۵۶- گزینه «۲» در این فرض ابتدا دختر نصف می‌برد که می‌شود ۳۰ واحد، مادر هم سدس می‌برد که می‌شود ۱۰، پدر هم سدس می‌برد که می‌شود ۱۰ مابقی ۱۰ واحد هم به نسبت تقسیم می‌گردد و ۲ واحد به مادر، ۲ واحد به پدر و شش واحد به دختر می‌رسد. لذا دختر ۳۶، پدر ۱۲، مادر ۱۲.

۴۹- کج شخصی اتومبیل خود را به شرط نقد بودن ثمن، به دیگری می‌فروشد. خریدار، نود درصد از ثمن را نقداً می‌پردازد. فردای معامله، فروشنده به دلیل عدم دریافت مابقی ثمن، فسخ معامله را اعلام می‌کند. کدام مورد، درست است؟

- (۱) فروشنده تنها پس از الزام خریدار به پرداخت ثمن و ممتنع شدن اجرای شرط، حق فسخ دارد.
- (۲) فسخ صحیح نیست، زیرا خیار تأخیر ثمن، پس از سه روز از وقوع عقد امکان دارد.
- (۳) فسخ صحیح نیست، زیرا قسمت عمده ثمن، نقداً دریافت شده است.
- (۴) فسخ به دلیل تخلف خریدار از شرط، صحیح است.

۵۰- کج به هنگام ثبت صیغه طلاق با توافق طرفین، در سند طلاق نامه مرد متعهد می‌شود که به جای پرداخت ۲۰۰ سکه مهریه، مالکیت قطعه زمینی را که به موجب مبیعه‌نامه عادی قبلاً خریداری کرده، به زن منتقل کند. پس از انجام تعهد و پشت‌نویسی مبیعه‌نامه به نام زن، معلوم می‌شود که حکم بطلان مبیعه‌نامه مزبور، در دادگاه صالح صادر شده است. به لحاظ حقوقی، کدام راه حل در اختیار زن (مطلقه) است؟

- (۱) مطالبه قیمت مهریه به نرخ روز
- (۲) مطالبه ۲۰۰ سکه مهریه
- (۳) مطالبه قیمت زمین به نرخ روز پرداخت
- (۴) مطالبه قیمت زمین به نرخ روز توافق

۵۱- کج «الف» که با «ب» در زمینی به صورت مشاع شریک است، بدون اذن «ب»، در زمین مزبور با بذل خود زراعت کرده و محصول را فروخته است. کدام مورد، درست است؟

- (۱) بیع نافذ است و «الف» به اندازه سهم «ب» از زمین، ضامن اجرت‌المثل زمین است.
- (۲) بیع، فضولی است و به محض پرداخت سهم «ب» از محصول، خودبه‌خود نافذ است.
- (۳) بیع به نسبت سهم «ب» فضولی است و فقط با تنفیذ «ب» نافذ می‌شود.
- (۴) بیع نافذ است و «الف» باید نصف ثمن را به «ب» بپردازد.

۵۲- کج در ضمن قرارداد فروش یک تخته فرش به قیمت ۲۰ میلیون تومان، به ازای هر روز تأخیر در پرداخت ثمن، ۱۰۰ هزار تومان وجه التزام تعیین می‌شود. خریدار بلافاصله بعد از معامله، ۲۰ میلیون تومان را به برادر فروشنده می‌پردازد و فروشنده یک ماه بعد، رضایت خود به «پرداخت به ثالث» را اعلام می‌دارد. در فرض مسئله، زمان ایفای تعهد و حکم وجه التزام، کدام است؟

- (۱) ایفای تعهد در زمان تأدیه ثمن صورت گرفته، ولی وجه التزام به میزان سه میلیون تومان محاسبه خواهد شد.
- (۲) ایفای تعهد در زمان اعلام رضایت صورت گرفته و وجه التزام به میزان سه میلیون تومان است.
- (۳) ایفای تعهد در زمان اعلام رضایت صورت گرفته، ولی وجه التزام منتفی است.
- (۴) ایفای تعهد در زمان تأدیه ثمن صورت گرفته و وجه التزام منتفی است.

۵۳- کج در حقوق ایران، با اعمال کدام قاعده می‌توان به نتیجه مشابه عدم رعایت قاعده تقلیل خسارت (Mitigation of Damages) در نظام کامن‌لا رسید؟

- (۱) احسان
- (۲) تحذیر
- (۳) اقدام
- (۴) تسلیط

۵۴- کج در یک شرکت سهامی عام، تعداد اعضای هیئت‌مدیره مطابق اساسنامه باید هفت نفر باشد. پس از استعفای ۴ نفر از اعضای هیئت‌مدیره، ۲ نفر عضو علی‌البدل، جایگزین اعضای مستعفی شده‌اند. در صورتی که هیئت‌مدیره از دعوت مجمع عمومی برای انتخاب مدیرانی که سمت آن‌ها بلامتصدی مانده خودداری کند، راه حل قانونی آن کدام مورد است؟

(۱) فقط سهامدارانی که اقلاً یک‌پنجم سهام شرکت را مالک باشند، می‌توانند دعوت مجمع عمومی را جهت تکمیل عده مدیران از بازرس یا بازرسان تقاضا کنند.

- (۲) هر ذی‌نفع می‌تواند از مرجع ثبت شرکت‌ها، دعوت مجمع عمومی عادی را برای انتخاب مدیران باقیمانده تقاضا کند.
- (۳) بازرس یا بازرسان مکلفند نسبت به دعوت از مجمع عمومی سهامداران برای انتخاب مدیران بلامتصدی اقدام کنند.
- (۴) هر ذی‌نفع حق دارد از بازرس یا بازرسان شرکت بخواهد مجمع عمومی را جهت تکمیل عده مدیران دعوت کنند.

۵۵- کج در صورت سکوت شرکت‌نامه یا اساسنامه شرکت، تصمیم تبدیل شرکت مختلط غیرسهامی به شرکت نسبی، اصولاً با چه آراییی از شرکای شرکت مختلط غیرسهامی، اعتبار دارد؟

- (۱) موافقت تمامی شرکای ضامن و اکثریت شرکای با مسئولیت محدود
- (۲) اکثریت شرکای ضامن و موافقت تمامی شرکای با مسئولیت محدود
- (۳) موافقت تمامی شرکای ضامن و شرکای با مسئولیت محدود
- (۴) اکثریت شرکای ضامن و با مسئولیت محدود



۵۶- در متن چک صیادی هیچ قید و شرطی نوشته نشده است، اما در قرارداد فیما بین صادرکننده و دارنده قید شده که چک مزبور بابت تضمین قرارداد است. در صورت برگشت چک، حقوق دارنده چک، کدام است؟

- (۱) درخواست صدور اجرائیه نسبت به کسری مبلغ چک و حق‌الوکاله وکیل از دادگاه، مشروط به دادن تأمین مناسب
- (۲) فقط طرح دادخواست علیه صادرکننده به خواسته الزام به پرداخت وجه چک و خسارت تأخیر تأدیه
- (۳) درخواست صدور اجرائیه نسبت به کسری مبلغ چک و خسارت تأخیر تأدیه از دادگاه
- (۴) درخواست صدور اجرائیه نسبت به کسری مبلغ چک از دادگاه

۵۷- به لحاظ حقوقی، «عمل موضوع دلّلی»، چه ماهیتی دارد؟

- (۱) اصولاً عمل مادی است.
- (۲) اصولاً عمل حقوقی است.
- (۳) عمل مادی است، اما اگر از طرف آمر، ثمن را قبض نماید، عمل حقوقی است.
- (۴) عمل مادی است، اما در فرضی که دلال قرارداد را می‌نویسد، عمل حقوقی است.

۵۸- پس از رسیدن محموله به مقصد، در صورتی که مرسل‌الیه مال التجاره را قبول نکند، کدام مورد، از وظایف متصدی حمل و نقل نیست؟

- (۱) اطلاع دادن قضیه به ارسال کننده
- (۲) عودت محموله برای ارسال کننده
- (۳) نگهداری مال التجاره نزد خود یا ثالث
- (۴) فروش مال التجاره در صورتی که در معرض فساد باشد.

۵۹- تاجر ورشکسته، پس از صدور حکم ورشکستگی، از کدام تصرفات حقوقی، ممنوع است؟

- (۱) قبول صلح بلاعوض
- (۲) اجیر شدن برای دیگری
- (۳) در قرارداد ضمانت تضامنی، مضمون‌له واقع شود.
- (۴) در عقد ضمان (به صورت نقل ذمه به ذمه)، مضمون‌له واقع شود.

۶۰- در خصوص تصمیم شرکا به افزایش سرمایه شرکت با مسئولیت محدود، کدام مورد درست است؟

- (۱) در برخی موارد، می‌تواند با تصمیم اکثریت عددی شرکا که لااقل سه ربع سرمایه را دارا باشند، به عمل آید.
- (۲) در همه موارد، با رأی اکثریت عددی شرکا که لااقل سه ربع سرمایه را نیز دارا باشند، به عمل می‌آید.
- (۳) در برخی موارد، می‌تواند با اکثریت لااقل نصف سرمایه اتخاذ شود.
- (۴) در همه موارد، باید با اتفاق آرای شرکای شرکت باشد.

۶۱- براساس ماده ۴۲۶ قانون تجارت، اگر در محکمه ثابت شود که معامله (قبل از توقف تاجر) مسبوق به تبانی بوده است، آن معامله خودبه خود باطل است. در این معامله کدام مورد ممکن است وجود نداشته باشد؟

- (۱) توافق پنهانی
- (۲) فقدان قصد انشاء
- (۳) قصد انتفاع نامشروع
- (۴) اضرار به طلبکاران

۶۲- در فرضی که طلبکاران تاجر ورشکسته با تعیین وکیل یا عامل مخصوصی، تجارت تاجر ورشکسته را ادامه می‌دهند، در خصوص تعهدات معوضی

که از معاملات وکیل یا عامل حاصل می‌شود، کدام مورد درست است؟

- (۱) تعهداتی که حاصل می‌شود، فقط بر عهده طلبکارانی است که آن را اجازه داده‌اند.
- (۲) تعهداتی که حاصل می‌شود، فقط بر عهده عامل و طلبکارانی است که آن را اجازه داده‌اند.
- (۳) در صورتی که به اندازه دارایی تاجر یا کمتر از آن باشد، حتی بر طلب بستانکاران دارای حق وثیقه یا حق رجحان نیز مقدم است.
- (۴) در صورتی که بیش از حد دارایی تاجر ورشکسته باشد، طلبکارانی که آن را اجازه داده‌اند، متضامناً مسئول تعهدات مذکور هستند.

۶۳- تفاوت «تقسیم موقت دارایی نقدی»، در انحلال اختیاری شرکت سهامی خاص، با «تقسیم موقت وجوه» در روند تصفیه اموال شرکت سهامی

خاص ورشکسته، کدام است؟

- (۱) در فرض انحلال اختیاری شرکت، تا قبل از پرداخت کلیه دیون شرکت، تقسیم دارایی میان سهامداران مجاز نیست اما در ورشکستگی شرکت، در صورت کفایت دارایی شرکت، قبل از پرداخت دیون نیز استرداد مبلغ اسمی سهام مجاز است.
- (۲) تقسیم موقت وجوه میان بستانکاران شرکت توسط اداره تصفیه امور ورشکستگی، صرفاً پس از انقضای مهلت اعتراض به تشخیص و تصدیق مطالبات است اما در انحلال اختیاری، پیش از آن هم مجاز است.
- (۳) در فرض انحلال اختیاری، فقط میان سهامداران شرکت است اما در فرض ورشکستگی شرکت، میان بستانکارانی که طلب آن‌ها تصدیق شده و سهامداران شرکت است.
- (۴) در فرض انحلال اختیاری، میان سهامداران و بستانکاران شرکت است اما در فرض ورشکستگی، فقط میان سهامداران شرکت است.

۶۴- مطابق اساسنامه یک شرکت با مسئولیت محدود، اسناد تعهدآور، با امضای دو تن از مدیران و مهر شرکت معتبر است. در صورتی که «الف» از مدیران دارای حق امضا، سفته‌ای را از طرف شرکت صادر کرده و مدیر بدون حق امضای دیگری به نام «ب»، پشت سفته را امضا کرده باشد و دارنده اولیه سفته، آن را در وجه دیگری ظهرنویسی کرده باشد، در فرض وخواست سفته، دارنده فعلی علیه چه شخص (اشخاصی) حق رجوع دارد؟
 (۱) فقط ظهرنویس (۲) شرکت و ظهرنویس (۳) شرکت، «ب» و ظهرنویس (۴) «الف»، «ب» و ظهرنویس

۶۵- در صورتی که تاریخ مندرج در چک، مؤخر بر زمان واقعی صدور چک باشد، کدام مورد، در رویکرد نظام‌های حقوقی مختلف، پذیرفته نشده است؟
 (۱) چک با تاریخ مؤخر بر زمان صدور نیز سند تجاری محسوب می‌شود و صرفاً در تاریخ مندرج در ورقه، قابل پرداخت است.
 (۲) اگر صادرکننده، مؤخر بودن تاریخ چک را به بانک متذکر شود، بانک باید از پرداخت آن خودداری کند.
 (۳) چک سند تجاری محسوب نمی‌شود و از آثار و مزایای قانونی اسناد تجاری برخوردار نیست.
 (۴) لزوم پرداخت به رؤیت چک و کان‌لم‌یکن بودن تاریخ مندرج در چک

۶۶- یک شرکت تولیدی فرآورده‌های گوشتی، حمل چندین محموله خود را به شرکت حمل‌ونقل «الف» واگذار می‌کند تا با کامیون‌های یخچال‌دار حمل کند و در قرارداد حمل، شرکت «الف» مسئولیت خود را به مبلغ بسیار کمتر از ارزش هر محموله محدود می‌کند. شرکت «الف»، حمل یکی از محموله‌ها را به شرکت حمل‌ونقل «ب» محوّل و به علت فاقد یخچال بودن کامیون، در طول راه فاسد می‌شود. فرستنده کالا از کدام شرکت و به چه میزان، حق مطالبه خسارت قراردادی دارد؟

- (۱) از شرکت «الف» - خسارت وارده
 (۲) از شرکت «ب» - خسارت وارده
 (۳) از شرکت «ب» - خسارت تعیین شده
 (۴) از شرکت «الف» - خسارت تعیین شده

۶۷- اگر «الف» سفته‌ای در وجه «ب» تنظیم و امضا نماید، ولی قبل از تسلیم به «ب»، نامبرده آن را بدون اجازه قبض و از طریق ظهرنویسی به «ج» منتقل کرده باشد، چه امکان قانونی در اختیار «الف» است؟

- (۱) می‌تواند از پرداخت وجه سند امتناع کند، مشروط به آنکه استرداد سند را از «ج» مطالبه کرده باشد.
 (۲) نمی‌تواند از پرداخت وجه سند به «ج» امتناع کند، مگر استرداد سند را از «ب» مطالبه کرده باشد.
 (۳) نمی‌تواند از پرداخت وجه سند به «ج» امتناع کند، مگر سوءنیت وی را اثبات نماید.
 (۴) با اثبات عدم رضایت در تسلیم سند، می‌تواند از پرداخت وجه آن به «ج» امتناع کند.

۶۸- کدام مورد در خصوص وضع حقوقی شرط داوری اختلافات ناشی از سند تجاری، درست است؟
 (۱) درهرحال، باطل است.
 (۲) اگر در متن سند تجاری تصریح شده باشد، صحیح و الاً باطل است.
 (۳) درهرحال، صحیح است و درخصوص طرف‌های شرط، دارای اعتبار می‌باشد.
 (۴) اگر در متن سند تصریح شده باشد، نسبت به همه امضاکنندگان قبل و بعد از آن صحیح است، وگرنه فقط در برابر طرف شرط، صحیح می‌باشد.

۶۹- برحسب اینکه محل صدور یا پرداخت برات، در یکی از دو کشور ایران و فرانسه باشد، در کدام صورت، مالکیت محل برات به دارنده منتقل می‌شود؟

- (۱) محل صدور برات، ایران و محل پرداخت آن، فرانسه باشد.
 (۲) محل صدور برات، فرانسه و محل پرداخت آن ایران باشد.
 (۳) فقط در فرضی که محل صدور و پرداخت برات، کشور ایران باشد.
 (۴) فقط در فرضی که محل صدور و پرداخت برات، کشور فرانسه باشد.

۷۰- در فرض اثبات مجعول بودن امضای صادرکننده چک، با توجه به رویکرد دو نظام رومی‌ژرمن و کامن‌لایی به این قضیه، کدام مورد درست است؟
 (۱) در نظام‌های رومی‌ژرمن، چنین سندی صادر نشده است اما در نظام‌های کامن‌لایی، اعتبار سند به قوت خود باقی است.
 (۲) در نظام‌های کامن‌لایی، سایر امضاکنندگان بر مبنای نقض تعهد ضمنی خود در برابر دارنده، مسئول هستند.
 (۳) در نظام‌های رومی‌ژرمن، مسئولیت سایر امضاکنندگان بر مبنای تضمین اصالت سند توسط آن‌ها، باقی است.
 (۴) در نظام‌های کامن‌لایی، مسئولیت سایر امضاکنندگان بر مبنای تعهد براتی آن‌ها باقی است.

۷۱- در صورتی که برات‌گیر بدهی قبلی نداشته اما برات صادره توسط برات‌کش را قبول و در سررسید پرداخت کند، آثار حقوقی این برات، بیشترین شباهت را به کدام یک از اعمال حقوقی دارد؟

- (۱) پرداخت دین دیگری توسط ثالث
 (۲) تبدیل تعهد به اعتبار تبدیل متعهد
 (۳) حواله بر برئ
 (۴) وکالت در پرداخت



۷۲- دعوی بطلان تصمیمی که خلاف مقررات، توسط هیئت‌مدیره شرکت سهامی اتخاذ شده، به ترتیب، توسط چه اشخاصی و علیه چه اشخاصی اقامه می‌شود؟

- (۱) حداقل یک پنجم سهامداران شرکت - مدیران شرکت
- (۲) حداقل یک پنجم سهامداران شرکت - شرکت
- (۳) هر ذی‌نفع - مدیران شرکت
- (۴) هر ذی‌نفع - شرکت

۷۳- در قراردادهای ضمانت تضامنی، نوع مسئولیت تضامنی ضامن در برابر مضمون‌عنه، کدام است؟

- (۱) عرضی است که طرفین می‌توانند برخلاف آن تراضی کنند.
- (۲) طولی است که طرفین می‌توانند برخلاف آن تراضی کنند.
- (۳) عرضی است که طرفین نمی‌توانند برخلاف آن تراضی کنند.
- (۴) طولی است که طرفین نمی‌توانند برخلاف آن تراضی کنند.

۷۴- در خصوص مدیران شرکت مختلط غیرسهامی، کدام مورد درست است؟

- (۱) از میان شرکای ضامن انتخاب می‌شوند.
- (۲) صرفاً توسط شرکای ضامن، از میان شرکای شرکت انتخاب می‌شوند.
- (۳) صرفاً توسط شرکای ضامن، از میان خود آن‌ها یا از خارج انتخاب می‌شوند.
- (۴) توسط همه شرکا، از میان شرکای ضامن یا از خارج انتخاب می‌شوند.

۷۵- در صورتی که صادرکننده سند تجاری ثابت کند که مبلغ مندرج در سند دستکاری شده و مبلغ آن هنگام صدور کمتر بوده است، این امر چه تأثیری بر وضعیت سند تجاری دارد؟

- (۱) توسط همه امضاکنندگان در برابر دارنده فعلی سند تجاری، قابل استناد است.
- (۲) تأثیری در میزان مسئولیت اشخاصی که سند تجاری را با مبلغ فعلی امضا کرده‌اند، نخواهد داشت.
- (۳) فقط در برابر شخصی که با وی رابطه معاملاتی مستقیم داشته، قابل استناد است و در برابر انتقال‌گیرنده ناآگاه، قابل استناد نیست.
- (۴) فقط تعهد صادرکننده را به میزان مبلغ اولیه کاهش می‌دهد، اما تعهد و مسئولیت امضاکنندگان دیگر، به میزان مبلغ مندرج در سند است.

۷۶- در خصوص اعتبار «شرط عدم مسئولیت برات‌دهنده» در کنوانسیون‌های ژنو و آنسیترال، کدام مورد درست است؟

- (۱) در خصوص عدم تأدیه برات، در کنوانسیون ژنو مطلقاً صحیح و در کنوانسیون آنسیترال، مطلقاً باطل است.
- (۲) در خصوص عدم تأدیه برات، در فرضی که برات‌گیر آن را قبول کرده باشد، معتبر است وگرنه کان‌لم‌یکن است.
- (۳) در فرض عدم قبول برات معتبر است، اما شرط عدم مسئولیت او در فرض عدم تأدیه برات مطابق کنوانسیون‌های ژنو و آنسیترال، کان‌لم‌یکن است.
- (۴) در خصوص عدم تأدیه برات، در کنوانسیون ژنو کان‌لم‌یکن است و در کنوانسیون آنسیترال، در فرض وجود امضاکننده‌ای دیگر، معتبر است.

۷۷- در صورتی که بازرس شرکت سهامی، از دادن گزارش به مجمع عمومی امتناع ورزد، حکم قضیه کدام است؟

- (۱) مجمع عمومی می‌تواند او را عزل کند و در همان جلسه، مطابق نظر بازرس جدید، تصمیمات خود را اتخاذ کند.
- (۲) هیئت‌مدیره می‌تواند الزام او را به ارائه گزارش و انجام وظایف، از دادگاه بخواهد.
- (۳) دادگاه به تقاضای هر ذی‌نفع، شخصی را به‌عنوان بازرس تعیین خواهد کرد.
- (۴) مجمع عمومی می‌تواند بدون استماع گزارش بازرس، تصمیم‌گیری کند.

۷۸- در مقایسه میان کاهش اجباری سرمایه و کاهش اختیاری سرمایه شرکت‌های سهامی، کدام مورد درست است؟

- (۱) کاهش اجباری سرمایه، نیاز به آگهی ندارد اما کاهش اختیاری سرمایه، منوط به نشر آگهی در روزنامه است.
- (۲) کاهش اجباری سرمایه، از طریق کاهش بهای اسمی سهام به نسبت متساوی و کاهش اختیاری سرمایه از طریق کاهش تعداد یا مبلغ اسمی سهام صورت می‌گیرد.
- (۳) کاهش اجباری سرمایه در مواردی که قانون الزام نموده، نیاز به مصوبه مجمع عمومی فوق‌العاده ندارد اما کاهش اختیاری سرمایه، منوط به تصویب مجمع عمومی فوق‌العاده است.
- (۴) اعتراض طلبکاران به کاهش اجباری سرمایه تأثیری ندارد، اما تصمیم مجمع عمومی فوق‌العاده مبنی بر کاهش سرمایه، در صورت اعتراض بستانکاران، توسط دادگاه قابل ابطال است.

۷۹- در خصوص درج شرط برای پرداخت در متن چک صادره، بر مبنای حقوق موضوعه ایران، کدام مورد درست است؟

- (۱) برخلاف وصف تجریدی سند تجاری است.
- (۲) موجب زوال وصف سند تجاری بودن چک است.
- (۳) هیچ‌گونه تأثیری در حقوق دارنده ندارد.
- (۴) برخلاف وصف تنجیزی سند تجاری است.

۸۰- در مقایسه میان «برگ وثیقه» صادر شده توسط ائبار عمومی و سفته، کدام مورد نادرست است؟

- (۱) در هر دو سند، تمامی ظهرنویسان در برابر دارنده، مسئولیت تضامنی دارند.
- (۲) هر دو سند، متضمن تعهد صادرکننده به پرداخت مبلغی معین در سررسید به دارنده است.
- (۳) برگ وثیقه می‌تواند متضمن تضمینات مالی باشد، اما سفته صرفاً دربردارنده تضمینات شخصی است.
- (۴) هر دو سند، قبالت ظهرنویسی هستند و متضمن تعهد انتقال‌دهنده، به پرداخت مبلغ معینی به دارنده می‌باشند.

۵۰- گزینه «۲» مستفاد از ماده ۱۰۸۲ قانون مدنی که بیان می‌دارد: «به مجرد عقد زن مالک مهر می‌شود و می‌تواند هر نوع تصرفی که بخواهد در آن بنماید.» بنابراین زن مالک مهریه است و اگر باطل بودن انتقال زمین مشخص شود، زن همچنان مالک ۲۰۰ قطعه سکه است و می‌تواند آن را مطالبه کند.

۵۱- گزینه «۱» مطابق با ماده ۵۸۱ قانون مدنی، تصرفات هریک از شرکا در صورتی که بدون اذن یا خارج از حدود اذن باشد فضولی بوده و تابع مقررات معاملات فضولی است و براساس ماده ۵۸۲ نیز شریکی که بدون اذن یا در خارج از حدود اذن تصرف در اموال شرکت کند ضامن است و باید اجرت‌المثل را پرداخت کند.

۵۲- گزینه «۴» بعد از انعقاد قرارداد، بین طرفین لازم‌الاجرا می‌شود و موظف به اجرای آن هستند حال اگر یکی از دو طرف قرارداد در موعد مشخص شده به تعهد خود عمل نکند مبلغی به عنوان خسارت باید به طرف مقابل به عنوان وجه التزام پرداخت کند. در این مسئله با توجه به اینکه ایفای تعهد در زمان پرداخت ثمن انجام شده و فروشنده رضایت خود را اعلام داشته است بنابراین وجه التزام منتفی است.

۵۳- گزینه «۳» از نظر فقهی قاعده اقدام، قاعده‌ای است که طبق آن اگر کسی در مال خود اقدامی کند که به ضررش باشد که کسی دیگر نسبت به این اقدام و به نفع او هیچ مسئولیت فهری یا مدنی نخواهد داشت. این قاعده مشابه قاعده تقلیل خسارت در نظام کامن‌لا است.

۵۴- گزینه «۲» مطابق مواد ۱۱۲ و ۱۱۳ لایحه اصلاحی قانون تجارت، در صورتی که در نتیجه فوت یا استعفا یا سلب شرایط یک یا چند نفر از اعضای هیئت مدیره، تعداد اعضای هیئت مدیره از تعداد مقرر در اساسنامه کمتر شود، در صورتی که اعضای علی‌البدل تعیین نشده باشند یا تعداد آن‌ها برای تصدی محل‌های خالی در هیئت مدیره کافی نباشد، هرگاه هیئت مدیره حسب مورد از دعوت مجمع عمومی برای انتخاب مدیری که سمت او بلامتصدی مانده خودداری کند، هر ذی‌نفع حق دارد از بازرس یا بازرسان شرکت بخواهد که به دعوت مجمع عمومی عادی جهت تکمیل عده مدیران با رعایت تشریفات لازم اقدام کنند و بازرس یا بازرسان مکلفند به این درخواست عمل نمایند.

۵۵- گزینه «۳» با توجه به اینکه مسئولیت شرکا در شرکت نسبی ممکن است بیشتر از آورده آن‌ها باشد و با توجه به سکوت شرکت‌نامه در صورت سؤال حاضر، موافقت تمام اعضا اعم از ضامن و با مسئولیت محدود برای تبدیل شرکت ضروری است.

۵۶- گزینه «۴» باید توجه داشت که اگرچه مطابق بند (د) ماده ۱۳ قانون صدور چک هرگاه بدون قید در متن چک ثابت شود که وصول وجه آن منوط به تحقق شرطی بوده یا چک بابت تضمین انجام معامله یا تعهدی است، صادرکننده چک قابل تعقیب کیفری نیست؛ اما براساس بند (ب) ماده ۲۳ همین قانون، اگر در متن چک قید نشده باشد که چک بابت تضمین انجام معامله یا تعهدی است، دارنده چک می‌تواند با ارائه گواهی‌نامه عدم پرداخت، از دادگاه صالح صدور اجرائیه نسبت به کسری مبلغ چک و حق‌الوکاله وکیل را درخواست نماید.

۵۷- گزینه «۱» مطابق دکترین حقوقی، عمل موضوع دلالتی به لحاظ حقوقی اصولاً عمل مادی است.

۵۸- گزینه «۲» مطابق ماده ۳۸۴ قانون تجارت، اگر مرسل‌الیه مال‌التجاره را قبول نکند و یا مخارج و سایر مطالبات متصدی حمل‌ونقل بابت مال‌التجاره تأدیه نشود و یا به مرسل‌الیه دسترسی نباشد، متصدی حمل‌ونقل باید مراتب را به اطلاع ارسال‌کننده رسانیده و مال‌التجاره را موقت نزد خود به طور امانت نگهداشته یا نزد ثالثی امانت بگذارد و در هر دو صورت مخارج و هر نقص و عیب به عهده ارسال‌کننده خواهد بود. اگر ارسال‌کننده و یا مرسل‌الیه در مدت مناسبی تکلیف مال‌التجاره را معین نکند، متصدی حمل‌ونقل می‌تواند مطابق ماده ۳۶۲ آن را به فروش برساند. چنانچه ملاحظه شد، متصدی حمل‌ونقل وظیفه‌ای مبنی بر عودت محموله برای ارسال‌کننده ندارد. بنابراین گزینه (۲) پاسخ خواهد بود.

۵۹- گزینه «۴» به حکم قانون، تاجر ورشکسته از تاریخ توقف از مداخله در کلیه اموال خود منع می‌شود. اما براساس منطق حقوقی تاجر ورشکسته می‌تواند در مواردی که موجب ایراد ضرر به طلبکاران نباشد تصرفاتی بنماید. برای مثال می‌تواند صلح بلاعوض را قبول کند. اما باید توجه داشت که در ضمان نقل ذمه‌به‌ذمه، ذمه مضمون‌عنه بری می‌شود و ذمه ضامن مشغول می‌شود. بنابراین اگرچه مطابق گزینه (۴) فرض شده که تاجر ورشکسته مضمون‌له واقع شود (و نه ضامن یا مضمون‌عنه) اما از آنجا که از این طریق ذمه مضمون‌عنه بری می‌شود، ممکن است این عمل به ضرر طلبکاران باشد. بنابراین تاجر ورشکسته نمی‌تواند در ضمان نقل ذمه‌به‌ذمه مضمون‌له واقع شود. اگرچه این امر در خصوص ضمان ضم ذمه‌به‌ذمه بلاشکال است چرا که این نوع ضمانت موجب براءة ذمه مضمون‌عنه نمی‌شود و فقط ذمه ضامن را نیز مشغول می‌کند که ضرری برای طلبکاران در این امر متصور نیست.

۶۰- گزینه «۱» مطابق با ماده ۱۱۱ قانون تجارت، «هر تغییر دیگری (به جز تابعیت شرکت) راجع به اساسنامه باید به اکثریت عددی شرکا که لااقل $\frac{3}{4}$ سرمایه را نیز دارا باشند به عمل آید، مگر اینکه در اساسنامه اکثریت دیگری مقرر شده باشد».

۶۱- گزینه «۲» معاملات مبتنی بر تبانی بنابر اصول حقوقی به واسطه فقدان قصد انشاء باطل هستند.

۶۲- گزینه «۳» مطابق با ماده ۵۰۹ قانون تجارت، «اگر از معاملات وکیل یا عاملی که تجارت ورشکسته را ادامه می‌دهند تعهداتی حاصل شود که بیش از حد دارایی تاجر ورشکسته است فقط طلبکارهایی که آن اجازه را داده‌اند شخصاً علاوه بر حصه که در دارایی مزبور دارند به سمت طلبشان در حدود اختیاراتی که داده‌اند مسئول تعهدات مذکوره می‌باشند».

۶۳- گزینه «۲» در فرایند انحلال اختیاری شرکت سهامی خاص، تقسیم موقت دارایی نقدی قبل از انقضای مهلت اعتراض ممکن است. حال آنکه در تقسیم موقت وجوه در فرایند تصفیه اموال شرکت سهامی خاص این امکان تا پیش از انقضای مهلت مذکور وجود ندارد.

۶۴- گزینه «۴» براساس ماده ۲۴۹ قانون تجارت، برات‌دهنده و کسی که برات را قبول کرده و ظهرنویس‌ها در مقابل دارنده برات مسئولیت تضامنی دارند. دارنده برات در صورت تأدیه و اعتراض می‌تواند به هرکدام از آن‌ها که بخواهد منفرداً یا به چند یا به تمام آن‌ها مجتمعاً رجوع کند.

۶۵- گزینه «۳» چک همواره در تمام نظام‌های حقوقی به عنوان یک سند تجاری محسوب می‌شود و از آثار و مزایای اسناد تجاری برخوردار است. همان طور که در نظام حقوقی ایران نیز و منطبق با قانون تجارت چنین موضوعی وجود دارد، بنابراین گزینه (۳) مورد تأیید نظام‌های حقوقی مختلف نیست.

۶۶- گزینه «۱» براساس ماده ۳۸۶ قانون تجارت، اگر مال‌التجاره تلف یا گم شود متصدی حمل و نقل مسئول قیمت آن خواهد بود مگر اینکه ثابت نماید تلف یا گم شدن مربوط به جنس خود مال‌التجاره یا مستند به تقصیر ارسال‌کننده بوده و براساس انتهای ماده ۳۸۷ این قانون خسارات مزبور نمی‌تواند از خساراتی که ممکن بود در صورت تلف شدن تمام مال‌التجاره حکم به آن شود تجاوز نماید، مگر اینکه قرارداد طرفین خلاف این ترتیب را مقرر داشته باشد.

۶۷- گزینه «۴» مستفاد از ماده ۲۵۷ قانون تجارت، اگر دارنده برات به کسی که قبولی نوشته مهلتی برای پرداخت بدهد به ظهرنویس‌های ماقبل از خود و برات‌دهنده که به مهلت مزبور رضایت نداده‌اند حق رجوع نخواهد داشت.

۶۸- گزینه «۳» دآوری یکی از مهم‌ترین روش‌های حل و فصل اختلافات بین‌المللی است. این روش آسان‌تر، ارزان‌تر، سریع‌تر از بقیه روش‌های حل اختلاف است و درخصوص شرط شدن آن در اختلافات ناشی از سند تجاری صحیح است و باید به مفاد آن عمل نمود.

۶۹- گزینه «۲» مالکیت محل برات در صورتی به دارنده منتقل می‌شود که وضعیت محل صدور برات و محل پرداخت آن مشخص باشد. در این مسئله اگر محل صدور برات فرانسه و محل پرداخت آن ایران باشد مالکیت محل برات به دارنده برات منتقل می‌شود.

۷۰- گزینه «۲» از تفاوت‌های میان دو نظام رومی‌ژرمن و کامن‌لایی درخصوص مسئولیت تضامنی امضاکنندگان چک است به نحوی که در نظام‌های کامن‌لایی در فرض اینکه امضای صادرکننده چک جعل شده باشد سایر امضاکنندگان متضامناً همچنان دارای مسئولیت هستند.

۷۱- گزینه «۳» حواله عقدی است که به موجب آن طلب شخصی از ذمه مدیون به ذمه شخص ثالثی منتقل می‌گردد. برای صحت حواله باید محیل به محتال بدهکار باشد در غیر این صورت عقد حواله انجام نمی‌شود. گاهی محیل از محال‌علیه طلب ندارد به این‌گونه حواله دادن حواله بر بری گویند که با مسئول مذکور شباهت دارد.

۷۲- گزینه «۴» مستفاد از ماده ۲۷۶ قانون تجارت، شخص یا اشخاصی که مجموع سهام آن‌ها حداقل $\frac{1}{5}$ مجموع سهام شرکت باشد می‌توانند در صورت تخلف یا تقصیر رئیس و اعضای هیئت مدیره و یا مدیرعامل به نام و از طرف شرکت به هزینه خود علیه رئیس یا تمام یا بعضی از اعضای هیئت مدیره و مدیرعامل اقامه دعوی نمایند و جبران کلیه خسارات وارده به شرکت را از آن‌ها مطالبه کنند اما دعوی بطلان تصمیم توسط هر ذی‌نفع و علیه شرکت طرح می‌شود.



۷۳- گزینه «۱» مسئولیت ضامن در ضمانت به این صورت است که در صورت پرداخت میزان دین توسط ضامنین هرکدام می‌توانند تا میزان پرداخت با رعایت سقف دین به مضمون‌عنه یا تقدیم دادخواست و طرح دعوی حقوقی یا از طریق صلح رجوع کنند. در صورتی که ضامن با رضایت خود دین را پرداخت کند حق رجوع به مدیون اصلی را ندارد. بنابراین این رابطه عرضی است.

۷۴- گزینه «۱» مطابق با ماده ۱۴۴ قانون تجارت، اداره شرکت مختلط غیرسهامی به عهده شریک یا شرکای ضامن و حدود اختیارات آن‌ها همان است که در مورد شرکای شرکت تضامنی مقرر است.

۷۵- گزینه «۲» اگر سند تجاری صرف‌نظر از نوع آن دارای چند امضاکننده باشد و صادرکننده آن ادعا نماید که مبلغ سند کمتر از آنچه که فعلاً بر روی سند درج کرده بوده است و این امر اثبات شود در این صورت این موضوع تأثیری در میزان مسئولیت اشخاصی که سند تجاری را با مبلغ فعلی امضا کرده‌اند ندارد.

۷۶- گزینه «۴» یونیسترال یا آنسیترال کمیسیون حقوق تجارت بین‌الملل سازمان ملل متحد است که با قطعنامه ۲۲۰۵ در ۱۷ دسامبر ۱۹۶۶ تأسیس شده است. در این کنوانسیون در صورت شرط عدم مسئولیت برات‌دهنده، در فرض وجود امضاکننده‌ای دیگر برات همچنان معتبر است.

۷۷- گزینه «۳» مطابق با ماده ۱۵۳ قانون تجارت، در صورتی که مجمع عمومی بازرس معین نکرده باشد یا یک یا چند نفر از بازرسان به عللی نتوانند گزارش بدهند یا از دادن گزارش امتناع کنند رئیس دادگاه شهرستان به تقاضای هر ذی‌نفع بازرس یا بازرسان را به تعداد مقرر در اساسنامه شرکت انتخاب خواهد کرد.

۷۸- گزینه «۱» مطابق با ماده ۱۹۲ قانون تجارت، هیئت مدیره قبل از اقدام به کاهش اختیاری سرمایه باید تصمیم مجمع عمومی را درباره کاهش حداکثر ظرف یک ماه در روزنامه رسمی کثیرالانتشار در آگهی‌های مربوط به شرکت در آن منتشر می‌گردد آگهی کند.

۷۹- گزینه «۴» اسناد تجاری دارای وصف تنجیزی می‌باشند؛ یعنی اینکه تعهد تجاری باید متضمن دستور پرداخت بدون قید و شرط باشد به عبارتی دستور پرداخت نباید مشروط و معلق به امر دیگری باشد. بنابراین در صورت درج شرط برای پرداخت در متن چک این عبارت برخلاف وصف تنجیزی سند تجاری است.

۸۰- گزینه «۲» اگر برگ وثیقه توسط انبار عمومی و سفته صادر شده باشد تفاوتی میان این دو امر وجود نداشته و هر دو سند متضمن تعهد صادرکننده به پرداخت مبلغی معین در سررسید به دارنده است.